REGD No. H 18 విడిప్రతి 0-25 పై. 11-11-66 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 38] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 45

టిక్కెట్లురాని మంత్రులు

రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ ఆరోగ్యశాఖామంత్రి శ్రీ శివరామప్రసాద్‌కు టిక్కెట్ ఇవ్వలేదు; శ్రీమతి సదాలక్ష్మి విషయం అపరిష్కృతంగావుంది. దీనికి ప్రతికారంగా సయోధ్యులు కార్మికమంత్రి శ్రీ గురుమూర్తి, న్యాయశాఖామంత్రి శ్రీ నరసింహారావు గార్ల పేర్లు సూచించలేదు. అంతేకాదు కాకాని వెంకటరత్నం, వి. బి. రాజు, జె. వి. నరసింగరావు, కందుల ఓబులరెడ్డి పేర్లుకూడా ప్రతిపాదించలేదు. అయోధ్యుల అన్యాయం అది; సయోధ్యుల న్యాయం ఇది!

ఎలక్షన్ ముచ్చట్లు

అయోధ్య-సయోధ్యుల పోటీ జాబితాలు:

నెల్లూరుకు సంబంధించిన విశేషాలు

★ పి. సి.-చెంచురామానాయుడుగారలకు వారు కోరిన స్థానాలను పరస్పరం యిచ్చిపుచ్చుకున్నారు

★ సంజీవరెడ్డికి అధికారవర్గం టిక్కెటు ఇవ్వలేదు-
జి. సి. కొండయ్యకు సయోధ్యీయులు ముగించినారు

★ సంజీవరెడ్డికి ఢిల్లీలోకూడా టిక్కెటు లభించబోదని అధికారవర్గం వూహ - ఆరోపణలు అడ్డా?

★ కావలికి సయోధ్యీయులు రెండు 'లేక' లతో మూడు పేర్లు సూచించారు - గూడూరుకు ఇద్దరు

★ పార్లమెంటుకు దరఖాస్తు వేసిన గోపాలరెడ్డిగారికి అడగని ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి పేరు జతచేయబడింది

★ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు వుద్యుక్తులవుతున్నారట

అనుకున్నట్లే రాష్ట్రంనుండికూడా రెండు లిస్టులుపోయాయి. రెండువర్గాల వారు జిల్లాలనుండి తమతమ ముఠాలు పంపిన జాబితాలనే కొద్దికొద్ది మార్పులతో ఢిల్లీకి పంపుకున్నారు. పి. సి. సుబ్బారెడ్డి గారు తమ బదులుగా సంతకాలతో తమ లిస్టును హైదరాబాదులో పి. ఐ. సి. సి. పరిశీలకుడు చవాన్‌కు సమర్పించి, తాను ఢిల్లీకి విమానం ఎక్కాడు. సయోధ్యీయులకు యిప్పుడు దిక్కు ఢిల్లీయేకదా!

నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించి ఉభయ వర్గాల జాబితాల్లో హైదరాబాదులో జరిగిన మార్పులివి-

జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘం, అంటే అధికారవర్గంవారి జాబితాలో జరిగిన ముఖ్యమైన మార్పులు రెండు- ఒకటి: పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారికి యిక్కడ నెల్లూరుస్థానం యివ్వగా, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ఎలక్షన్ కమిటీ రాపూరే కేటాయించింది. అంటే ప్రస్తుతం పి. సి. వున్న స్థానాన్నే యిచ్చిందన్నమాట.

రెండవమార్పు: ఆనం సంజీవరెడ్డిగారికి జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘం పావమని వుదయగిరి సీటు చూపితే, రాష్ట్రసంఘం అసలు ఎక్కడా ఇవ్వకుండా సున్న జుట్టింది.

నెల్లూరుకు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి అభ్యర్థిత్వాన్ని ఖాయ పరచింది.

సర్వేపల్లికి జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘం ఆర్. దేవదానాన్ని సెలక్టుచేస్తే; ప్రదేశ్ సంఘం కోరాబత్తిన చిన్నయ్యగారికి సర్వేపల్లియిచ్చి, దానంగారికి పార్లమెంటు (రిజర్వుడు) స్థానం ఇచ్చింది.

అధికారవర్గంవారికి సంబంధించి జరిగిన మార్పులివి. ఒక్క పి. సి. సుబ్బారెడ్డి గారికి తప్ప,ఆ వర్గంలో ఇంకెవ్వరికీ స్థానం ఇవ్వలేదు. ఉదయగిరిమాత్రం ఖాళీగా వుంది. దాన్ని ఆనం సంజీవరెడ్డికి కాని, లేక పులి వెంకటరెడ్డికి కాని ఇవ్వవచ్చునని వూహ.

తిరుగుబాటును ప్రోత్సహిస్తారా?
న్యాయమైన తీర్పు ఇస్తారా?

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ఎలక్షన్ కమిటీ నిర్ణయించిన అభ్యర్థులజాబితా ఇదీ-

దర్శి: డి. వి. రమణారెడ్డి; పొదిలి: కాటూరు నారాయణస్వామి; కనిగిరి: షేక్ మౌలానాసాహెబు; ఉదయగిరి: (నిర్ణయించలేదు); కందుకూరు: చెంచురామానాయుడు; కొండపి: రోశయ్యనాయుడు; కావలి: గొట్టిపాటి కొండవనాయుడు; అల్లూరు: రేబాల దశరథరామరెడ్డి; ఆత్మకూరు: బి. సి. కొండయ్య; కోవూరు: వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి; నెల్లూరు: వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య; గూడూరు: సిద్దయ్యనాయుడు; రాపూరు: పి.సి.సుబ్బారెడ్డి; వెంకటగిరి: ఓరేపల్లివెంకటసుబ్బయ్య; సూళ్ళూరుపేట: పిట్ల వెంకటసుబ్బయ్య.

పార్లమెంటు: బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, ఆర్. దేవదానం.

' ' '

ఇక పోటీ కాంగ్రెస్‌వారి జాబితాలో హైదరాబాదులో సయోధ్య అగ్రనాయకత్వం చేసినమార్పులివి.

సయోధ్యీయులు చెంచురామానాయుడు, రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారలుతప్ప, అధికార వర్గంలోని తక్కిన ముఖ్యులందరికీ మొండిచేయి చూపించారు. అంటే బి. సి. కొండయ్య, వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, సిద్దయ్యనాయుడు గార్లకు కూడా సీట్లు యివ్వలేదన్నమాట.

చెంచురామానాయుడుగారి కొక్కరికి మాత్రం వారుకోరిన కందుకూరిచ్చారు; దశరథరామరెడ్డిగారిని కోవూరుకు పొమ్మన్నారు. నాయుడుగారినికూడా ఇంకెక్కడికైనా పొమ్మనివుందురు కాని, పి. సి.కి వారుకోరిన రాపూరు యిచ్చారుకాబట్టి, దీని బదులుగా నాయుడుగారికి కందుకూరు యిచ్చివుంటారు.

జిల్లాలో పోటీ కాంగ్రెస్‌వారు కావలికి వంటేరు వరదారెడ్డి పేరొక్కటిసూచిస్తే, హైదరాబాదులోరెండు'లేక'లు పెట్టిమూడు పేర్లిచ్చారు. అట్లనే యిక్కడవీరు బి. సి. కొండయ్యకు నెల్లూరు యిస్తే, అక్కడ వారిని తీసేసి; అధికారవర్గంవారు వుదయగిరి అభ్యర్థులలో సూచించిన రబ్బాక్ అలీ పేరునుచేర్చారు. అంటే రబ్బాక్ అలీ వుభయమిత్రుడైనాఅయివుండాలి; లేక అధికారవర్గంవారు మౌలానాసాహెబుకు ఇచ్చారు కాబట్టి, దానికి పోటీగా తాముకూడా ఒక ముస్లింకు టిక్కెట్టిచ్చామని అనిపించుకోడానికి సయోధ్యీయులు రబ్బాక్ అలి పేరును వుపయోగించుకొనియైనా వుపయోగించుకొని వుండాలి! ఇవే శాసనసభ స్థానాలకు సంబంధించి సయోధ్యీయులలో మార్పులు.

పార్లమెంటుకు సంబంధించి పోటీ జిల్లా కాంగ్రెస్‌వారు గోపాలరెడ్డిగారి పేరొక్కటి సూచిస్తే: హైదరాబాదు సయోధ్యవర్గం "గోపాలరెడ్డి - వారు పోటీచేయకుంటే- ఆర్. ఎల్. రెడ్డి" అని చాల తెలివిగా సూచించింది.

సయోధ్యవర్గానికి సంబంధించి జాబితా ఇది- దర్శి: గోరంట్ల శ్రీరాములు; పొదిలి: గాయం కృష్ణారెడ్డి; కనిగిరి: పులి వెంకటరెడ్డి; ఉదయగిరి: కోడి రామయ్యచౌదరి; కందుకూరు: చెంచురామానాయుడు; కొండపి: దివి పిచ్చయ్యచౌదరి; కావలి: వంటేరు వరదారెడ్డి లేక బాణం సరసారెడ్డి లేక గొట్టిపాటి సుబ్బులునాయుడు; అల్లూరు: పచ్చేరు విమలాదేవి; ఆత్మకూరు: ఆనం సంజీవరెడ్డి; కోవూరు: రేబాల దశరథరామరెడ్డి; నెల్లూరు: మహమ్మద్ రబ్బాక్ అలి; సర్వేపల్లి: బోగి శంకరరావు; గూడూరు: వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి లేక సి. సి. ఆర్. గోపాలరెడ్డి; రాపూరు: పి. సి. సుబ్బారెడ్డి; వెంకటగిరి: అల్లం కృష్ణయ్య; సూళ్ళూరుపేట: ఎం. మునుస్వామి.

పార్లమెంటు- కావలి: బెజవాడ గోపాలరెడ్డి-వారు పోటీచేయకుంటే ఆర్. ఎల్. రెడ్డి. నెల్లూరు (రిజర్వుడు): బి. అంజనప్ప.

' ' '

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రెండుజాబితాల్లో కోరిన స్థానాలు

ఒక్కోజాబితాలో ఒక్కోపేరే!

ప్రముఖ బస్సు యజమాని - కంట్రాక్టరు - మాజీ మున్సిపల్ కౌన్సిలరు - మాజీ ఒంగోలు పట్టణ కాంగ్రెస్ ఉపాధ్యక్షులు - వెనుకబడిన జాతులకు సంఘాధ్యక్షుడు అగు

శ్రీ చావలి కోటయ్యగారు

ఒంగోలులో 3-11-66 (గురువారం) న స్వర్గస్తులైరి.

పెద్దఖర్మ: 19-11-1966 తేది (శనివారము) ఒంగోలులో వారి స్వగృహమందు జరుగును.

ఇట్లు,
బంధు-మిత్రులు.

★ జమీన్‌రైతు ★

శ్రీ పరాభవ ఆశ్వయుజ బహుళ చతుర్దశి ★ శుక్రవారం 11-11-1966

ఢిల్లీ కల్లోలం

7 వ తేది ఢిల్లీ కనీవిని ఎరుగని కల్లోలానికి గురియైంది. ఏమి జరుగుతుందో ఏమో అనేంత వుద్రిక్తంగా తయారైంది పరిస్థితి. ఆనాటి సాయంకాలం రేడియోలో ఈ వార్త విన్నవారు నిశ్చేష్టులైపోయారు; హృదయభారంతో క్రుంగిపోయారు.

గోవధను నిషేధించవలసిందిగా కోరుతూ జనసంఘంవారు ఒక పెద్ద ప్రదర్శనాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. దేశం అంతటినుండి దాదాపు ఏడు లక్షలమంది ప్రజలు సమీకరించబడి, ఈ ప్రదర్శనంలో పాల్గొన్నట్లు వార్తలొచ్చాయి. ప్రదర్శనం శాంతియుతంగా జరిగివుంటే అనుకోటనిలేదు. కాని అది అరాజకరూపాన్ని పొందింది; హింసాయుతంగా పరిణమించింది. పార్లమెంటు సమావేశం జరుగుతుంటే ముట్టడించారు; లోపలకు దూరుటకు ప్రయత్నించారు. కార్లను ధ్వంసంచేశారు, ఎన్నో భవనాలకు నిప్పుపెట్టారు. కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షుని గృహంమీద దండెత్తి, కాల్చివేశారు; వారు దొడ్డిదారిన పరుగెత్తి ప్రాణాన్ని కాపాడుకోవలసి వచ్చింది. కడకు వార్తాసంస్థయైన పి. టి. ఐ. కార్యాలయంకూడా ఈ దుండగుల తాకిడికి గురియైంది. కాల్పులు జరిగాయి, కర్ఫ్యూ విధించవలసి వచ్చింది, కొందరు ప్రాణాలు కోల్పోయారు; ఆకాశవాణి కాపాలాలోవుండిన ఒక పోలీస్ కానిస్టేబిల్ కూడా దుర్మరణం పాలయ్యాడు ఒక్కరోజు ఢిల్లీలో పరిపాలనే స్తంభించి పోయిందా అనిపించింది భారత రాజధానిలోని కోట్లాది ప్రజలు, ప్రభుత్వాధినేతలు, పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రాణాలు పిడికిట్లో పెట్టుకొని కాలం గడపవలసి వచ్చింది.

ఈ సంఘటన చూచిన తర్వాత మనం ప్రజాస్వామ్యానికి అర్హులం కాదనే నమ్మకం గట్టిగా ఏర్పడుతున్నది. ఈ సంఘటనేకాదు, ఇటీవల దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో తలెత్తుతూ, స్వైరవిహారం చేస్తున్న అలజడులు, అరాజకాలు గమనిస్తే మన ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునః పరిశీలన చేయడం అనివార్యమే మోననిపిస్తుంది.

గోవధ నిషేధంకాదు, మరేదైనా కోరవచ్చు; ఆందోళన చేయవచ్చు; ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తేవచ్చు. కాని అది శాంతియుతమైన హద్దులను దాటకూడదు. చట్టబద్ధమైన పరిధులను అతిక్రమించకూడదు. శాంతియుతమైన మార్గాలలో ఆశయసాధనకు అవకాశంలేకుంటే, ఆశకనపడకుంటే — వుత్తమమైన మార్గం ఎన్నికలలో ప్రభుత్వానికి పాఠంచెప్పడం. ప్రజాస్వామ్యమే మనజీవనమార్గంగాతీసుకున్నప్పుడు, దానిననుసరించక తప్పదు. మనదేశంలోని రాజకీయపార్టీలు ఒకవైపు ప్రజాస్వామ్యంపట్ల విశ్వాసాన్ని ప్రకటిస్తేవి; ఇంకోవైపు దానికిభిన్నంగా, విఘాతంగా ప్రవర్తిస్తవి. పరస్పర విరుద్ధమైన వీరి ధోరణిగమనిస్తే; వీరికి ఏదో విధంగా అధికారానికి రావడం తప్ప, నిర్దుష్టమైన రాజకీయ విశ్వాసం లేదేమో ననిపిస్తుంది. ఏ ప్రజాస్వామ్య దేశంలోనూ ఇలాంటి శోచనీయమైన పరిస్థితిలేదు. తమ ఆశయాలను, కార్యక్రమాలను ప్రజల ముందు పెడుతున్న వి; ఎన్నికలలో ప్రజలిచ్చే తీర్పు కు బద్ధమవుతున్నవి; ప్రజావిశ్వాసాన్ని చూరగొన్న ప్రభుత్వం పట్ల, అదిచేసే చట్టాలపట్ల గౌరవంతో, క్రమశిక్షణతో మెలగుతున్నవి. అందువల్లనే ఆ దేశాలలో ప్రజల దృక్పథంలో మార్పువస్తే ప్రభుత్వం మారుతుంది; లేకుంటే ప్రశాంతంగా కొనసాగుతుంది. పార్లమెంట్లలో, శాసనసభల్లో ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తారు, నిశితంగా విమర్శిస్తారు, నిర్దాక్షిణ్యంగా విమర్శిస్తారు, ప్రజలదృష్టిని ఆకర్షించుటకు ప్రయత్నిస్తారు. కాని రాజ్యాంగంపట్ల అవిధేయంగా, అమర్యాదకరంగా ప్రవర్తించరు.

కాని మనదేశంలోని రాజకీయపార్టీలు, కమ్యూనిస్టు పార్టీతో సహా, ప్రజాస్వామ్యంలో తమకు నమ్మకమున్నదంటాయి; ఎన్నికలలో పాల్గొంటాయి; తాము గెలిస్తే తమమీద ప్రజలకు విశ్వాసమున్నదంటాయి, తమ ప్రత్యర్థులువస్తే కుంటిసాకులు, కారణాలు ఆపాదిస్తాయి. తాము ఎన్నికలద్వారా ప్రజావిశ్వాసాన్ని పొందలేరు; అధికారానికి రాలేరు. ప్రజల తీర్పుద్వారా అధికారానికి వచ్చే ప్రభుత్వాన్ని సహించలేరు; ఐదేళ్లపాటు సహనం వహించలేరు. రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏర్పడిన ప్రభుత్వాన్ని సాగనీకుండా, దేశాన్ని ప్రశాంతంగా వుండనీకుండా, ప్రజాజీవితాన్ని కల్లోలం చేసివేస్తున్నారు. దీన్నిబట్టి మనదేశంలోని ఏ రాజకీయ పార్టీకి ప్రజాస్వామ్యంమీద విశ్వాసం లేదని, దేశాభివృద్ధి వాటి లక్ష్యంకాదని, అల్లరి, దుండగకృత్యాలు, దౌర్జన్యచర్యలు తప్ప వాటికి నిర్మాణ కార్యక్రమమంటూ ఏదీ లేదని తేలిపోతున్నది. కమ్యూనిస్టు పార్టీమాత్రం నియంతృత్వపార్టీ అని, తక్కినవి ప్రజాస్వామ్యపార్టీలనే భ్రమ ప్రజల్లోవుంది. కాని జనసంఘం, సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీవంటి పార్టీల అరాజకధోరణి గమనిస్తే ఇదికూడా కమ్యూనిస్టు పార్టీకి ఎందులోనూ తీసిపోయేదికాదనే నిర్ణయానికి రావలసి వస్తున్నది. 7 వ తేది ఢిల్లీలో జనసంఘం వారి విధ్వంసక కాండను గమనించిన సప్పుడు ఇక అనుమానాలకు తావులేదు.

దేశం కాంగ్రెస్‌దికాదు. శాంతిభద్రతల రక్షణ కాంగ్రెస్‌పార్టీకి సంబంధించినది కాదు. మొన్న ఢిల్లీలోకాని, అంతకు ముందు ఇతర రాష్ట్రాలలోకాని సంభవించిన విషాద సంఘటనలు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలకు సంబంధించినవే కాదు. అవి ప్రజలందరినీ ఆందోళన పరుస్తున్నవి; ఆలోచనానిమగ్నులను చేస్తున్నవి. ప్రజల ఆస్తికి, ప్రాణాలకు, ప్రశాంత జీవనానికి ప్రజాస్వామ్యం ప్రతిబంధక మయ్యేట్లుంటే, ప్రమాదకరంగా పరిణమించేట్లుంటే, అలాంటి ప్రజాస్వామ్యం వద్దనేభావం ప్రజల్లో దృఢంగా ఏర్పడుతున్నది. ప్రతిపక్షాలవారు రాదీచేష్టలనుండి దేశాన్ని కాపాడలేకపోతే; ప్రభుత్వాన్నే ప్రజలు ఆభిశంసించే తరుణం ఆసన్నమవుతున్నది. అందువల్ల ఈ విషయంలో ఇక ప్రజలు ఓర్పువహించలేరు. ప్రభుత్వం మెత్తదనంతో, మీనమేషాల లెక్కింపులతో, తటపటాయింపులతో, ఇక ఏ మాత్రం కాలహరణంచేసే వీలులేదు. ఎంత కఠినంగా, ఎంత నిర్దాక్షిణ్యంగా వ్యవహరించవలసివచ్చినా వెనుదీయకుండా, అరాజకశక్తులను పుటంపెట్టుటకు ప్రభుత్వాలు పూనుకోవలసి వుంటుంది. ప్రజాస్వామ్యంపట్ల ప్రజలలో విశ్వాసం పూరించదలచినా, ప్రభుత్వ శక్తిసామర్థ్యాలపట్ల నమ్మకం కల్గించుకోదలచినా, ఇందిరాగాంధీప్రభుత్వంకాని, లేక రాష్ట్రాలలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలుకాని యిక ఏమాత్రం జాగుచేయకూడదు. ప్రభుత్వ యీ కృషికి ప్రజల, చట్టవిధేయులైన ప్రజల, దేశాభ్యుదయాన్ని–శాంతి సౌభాగ్యాలను కాంక్షించే ప్రజల అండదండలు పూర్తిగా వుండగలవని మా విశ్వాసం.

ఎన్నికలు ఎంతోదూరంలేవు. ప్రతిపక్షాలకు నిజంగా ప్రజలలో పట్టువుంటే, తమ ఆశయాలపట్ల ప్రజలకు సానుభూతి వుంటే, రేపు ఎన్నికలలో రుజువుచేసుకోవచ్చు; అధికారానికి రావచ్చు; పరిపాలన చేయవచ్చు. అంతేకాని ప్రజల మౌఢ్యాన్ని, అమాయకత్వాన్ని ఆధారం చేసుకొని, సంఘంలోని రౌడీమూకల–విధ్వంసక శక్తులను రెచ్చగొట్టి వుజ్జ్వలమైన దేశభవిష్యత్తును అంధకారమయం చేయవద్దని; దేశగౌరవాన్ని మంటగలపవద్దని; ప్రజాస్వామ్యాన్ని నడుం విరగగొట్టవద్దని కోరుతున్నాము. బాధ్యతగల పార్టీలుగా, నాయకులుగా, వ్యక్తులుగా వ్యవహరించమని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము. ఇకనైనా యీ వినాశకర, విచ్ఛిన్నకర వైఖరిని వీడకుంటే దాని విషఫలితాలను అనుభవించవలసివస్తుందని హెచ్చరిస్తున్నాము.

పాలకపార్టీయైన కాంగ్రెస్ ఒక్కటిగా, ఒక్కత్రాటిమీద నడవలేకపోతే; సుదృఢమైన సుపరిపాలన నివ్వలేకపోతే; చురుకుగా, కఠినంగా వ్యవహరించలేకపోతే తనకు తాను అపకారం చేసుకోవడమే కాక, దేశానికికూడా తీరని విపత్తును తెచ్చిపెట్టడమవుతుందని హెచ్చరిస్తున్నాము.

——

ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ – కేంద్రం వైఖరి

అమృతరావుగారు దీక్ష విరమించారు, వుద్యమ తీవ్రత సడలింది, వుద్రేకాలు తగ్గాయికాని, ఉక్కుఫ్యాక్టరీ విషయంలో తీరని ఆశాభంగం తప్పలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిని ప్రజలదృష్టిలో మోసగాణ్ణిచేసింది; అమృతరావును అపవాదుల పాల్జేసింది. ఐదవ వుక్కుఫ్యాక్టరీని విశాఖలో ఈరోజు నెలకొల్పమని అడగలేదు; ఈ ప్రణాళికలో నిర్మించమనికూడా కోరలేదు. ఎప్పుడైనా ఐదవ ఉక్కుఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పేటప్పుడు, దాన్ని విశాఖపట్నంలోనే పెట్టగలమనే హామీని మాత్రం ఈనాడు కోరాము. అమృతరావుకాని, ముఖ్యమంత్రిగాని, ఆంధ్ర ప్రజలుకాని ముక్తకంఠంతో వాంఛించిందిదే. ఆంధ్రదేశం పదిరోజులపాటు వుగ్గబట్టుకొని ఎదురుచూచింది ఈ హామీకోసమే! మంత్రివర్గ వుపసంఘం విశాఖకు అనుకూలంగాసిఫారసుచేసిందనికేంద్రమంత్రివర్గంసూత్రప్రాయంగాఅంగీకరించిందని పత్రికలలో వచ్చింది. ఇది హైదరాబాదు వార్తకాదు; ఏ రాజకీయ నాయకుడు చెప్పిందోకాదు; ఢిల్లీనుండి పి. టి. ఐ. సంస్థ ప్రసారంచేసినవార్త; నమ్మకానికి పేరుబడ్డ 'హిందూ' వంటి పత్రికలు కూడా ప్రకటించినవార్త. అందువల్ల అందరికీ నమ్మకం కల్గించింది. దీక్ష విరమించవలసిందిగా శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి అమృతరావుగారిని సంతోషంగా కోరడానికి; అమృతరావుగారు సంతృప్తిగా విరమించడానికి; ఆంధ్రప్రజలు ఆనందించడానికి ఆస్కారం కల్గించింది ఈ వార్తే. ఎంత ఆశపడ్డారో, ఎంత ఆతురత చెందారో, ఎంత వుత్సాహితులయ్యారో; అంతగా నిర్వీర్యులను చేసింది, అంతగా ఆశాభంగం కల్గించింది ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రకటన.

ఈ వారం విశేషాలు

హోంశాఖామంత్రి శ్రీ గుల్జారిలాల్ నందా రాజీనామా యిచ్చారు. వారి రాజీనామాను రాష్ట్రపతి ఆమోదించారు. ప్రస్తుతానికి ఆశాఖను ప్రధానే స్వీకరించింది. తర్వాత అది యెవరికి అప్పగించబడుతుందో తెలియదు.

7 వ తేది ఢిల్లీ అరాజకమే శ్రీ నందా రాజీనామాకు కారణం. శాంతిభద్రతల రక్షణలో ప్రభుత్వం, అంటే హోంశాఖ, పూర్తిగా విఫలమైంది. ఢిల్లీ లెఫ్టినెంటు గవర్నరు ఆరోపించినట్లు హోంశాఖ ఆధ్వర్యంలోవుండే 'ఇంటలిజన్స్' విభాగం ఆనాటి సంఘటనలను ముందుగా పసికట్టలేకపోయింది; ఆ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనుటకు తగినచర్యలు తీసుకోలేకపోయింది. దానివల్ల ఢిల్లీలో ప్రభుత్వమనేది వున్నదా వూడిందా అనే దౌర్భాగ్యస్థితి కలిగింది. అందువల్లనే నందాగారు రాజీనామా యిచ్చారు. ఢిల్లీ కల్లోలం కల్గించిన సంక్షో

మాశ్చర్యాలను, ఆవేదనా విచారాలను నందా రాజీనామా కల్గించడంలేదు.

చైనా దండయాత్ర అనంతరం కృష్ణ

—కొరవ 12 వ పేజీలో

భంగం కల్గించింది ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రకటన.

ఆర్థిక, సాంకేతిక విషయాలను పరిశీలించాలట; ధనవసతి కావాలట; కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పేటప్పుడు అన్నిరాష్ట్రాల కోర్కెలను పరిశీలిస్తారట; పరిశ్రమలను వికేంద్రీకరించడమే తమ వుద్దేశ్యమట!– ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రకటన సారాంశం యిది. ఉక్కుమంత్రి శ్రీ టి. ఎన్. సింగ్ చెప్పినమాటలివి. మంత్రివర్గ వుపసంఘం విశాఖపట్టణాన్ని సిఫారసు చేయలేదట; మంత్రివర్గం దాన్ని సూత్రప్రాయంగా ఆమోదించలేదట. ఆఖరుకు జరిగింది అందరూ తెలివి తక్కువవారు కావడం!

ఎవరు ఎన్నిచెప్పినా బాధ్యతగల వార్తాసంస్థలు, పేరుప్రఖ్యాతులున్న పత్రికలు ఏమి ఆధారంలేకుండా అంతముఖ్యమైన వార్తను ప్రకటిస్తాయా? మాటుకుమేము మంత్రులమాటలకంటే, ఈ పత్రికల వార్తలకే కొంత ఎక్కువ విలువయిస్తాం. పత్రికావార్తలకు, ప్రధాని ప్రకటనకు మధ్య ఏదో కుంభకోణం జరిగిందని అందరి అనుమానం. అది ఏమైందీ చెప్పలేకపోయినా, దానికి ఎవరు కారకులైందీ ఆపాదించలేకపోయినా, ఆ అనుమానం నిరాధారమనిమాత్రం యిప్పుడే చెప్పలేము. అది నిరాధారమని రుజువైతే మాత్రం సంతోషించకుండావుండలేము.

కేంద్ర ప్రభుత్వం కల్గించిన ఆశాభంగం కొందరిని ఆవేశపరులనుచేసింది; ఆగ్రహపరచింది; వుద్రేకాలను కల్గించింది. అమృతరావు తాను పొరబడ్డానని, తప్పు చేశానని బాధపడ్డాడు; తిరుగా ఢిల్లీలోనే ప్రాయోపవేశానికి పూనుకోగలనని ప్రకటిస్తున్నాడు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి తన మాట పొరపాటు పోయిందని, ప్రజలదృష్టిలో తాను చులకనైనానని ఆవేదన చెందారు. ప్రతిపక్షాలవారు వుద్యమ పునర్ విజృంభణకు తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. విద్యార్థులు, తదితరులు ఇంకా పోరాట వుద్యుక్తతలోనేవున్నారు. పరిస్థితిఅనిశ్చితంగా, అయోమయంగా వుంది.

కేంద్రప్రభుత్వ ఈ వైఖరి ఎంత మనస్తాపకారణమైనా, తొందరపడడం వివేకవంతంగా వుండదు. ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తిచేసినట్లు ప్రశాంతంగా, వుద్రేక రహితంగా ఆలోచించడం అవసరం. లేకుంటే లక్ష్యం నెరవేరకపోగా, తీవ్ర కష్టనష్టాలకు, నిందలకు గురిగాకతప్పదు. అసలు పరిపాలనా సంబంధమైన సమస్యల పరిష్కారానికి నిరాహార దీక్షలు, దౌర్జన్య హింసాచర్యలు యుక్తంకాదని మా అభిప్రాయం. ప్రభుత్వస్థాయిలో, ప్రజాప్రతినిధుల స్థాయిలో యిలాంటివి జరగవలసి వుంటుంది. ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబింపచేయలేకపోతే, ప్రజావాంఛితాలను నెరవేర్చలేకపోతే, ఆ ఫలితాన్ని అనుభవించవలసిన శిక్ష ప్రజలకుంది. ఆ భయం ప్రజాప్రతినిధులకు లేకుండాపోదు. వారిమీద ఎంతైనా ఒత్తిడి తీసుకరావచ్చు; లేక శాంతియుతంగా వుద్యమాన్ని నడపవచ్చు. కాని పదిరోజులపాటు మన రాష్ట్రంలో జరిగినట్లు విధ్వంసక కాండకు పూనుకోవడంమాత్రం శిశ్నవులు సైతం చేయదగినపనిగాదు.

నిర్బంధాలు, ఒత్తిడులు వచ్చినపుడువాటికి లొంగిపోవడం వుచితంకాదనే అభిప్రాయం ఒకటుంది. వాస్తవంగా అలా లొంగిపోవడం ఆరోగ్యకరంకాదు. అలాంటి విధానం అవాంఛనీయమైన పరిణామాలకు దారితీస్తుంది. ఒత్తిడులలో, నిర్బంధాలతో నిమిత్తంలేకుండా ప్రభుత్వం నిష్పాక్షికంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం అవసరం. ఆ నిర్ణయాలకు కట్టుబడివుండలేకపోతే, తాను అధికారంనుండి దిగిపోవడం మంచిది. అనివార్యమైతేతప్ప, అరాజక వాతావరణం యేర్పడితేతప్ప ఏనమస్యనైనా సరైన నిర్ణయాన్ని తీసుకోలేకపోవడమే నేటి అనర్థాలకు హేతువు. మన విశాఖ ఉక్కుఫ్యాక్టరీ విషయం వచ్చేవరకు ఇందిరమ్మ ఈ సూత్రాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుజరుపదలచిందాఏమి? ఏవిధంగా వూహించేవారూ లేకపోలేదు. ప్రధాని హామీ యివ్వలేకపోవడానికి యిదే కారణమైతే విచారంలేదు; ప్రమాదంలేదు.

ఏమైనా యీ పరిస్థితుల్లో ఆంధ్రులకోర్కెను కేంద్రం తిరస్కరించలేదని మా అభిప్రాయం. ఈనాడు కాకపోయినా, ఏనాడైనా వుక్కుఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి తెలుగువారికి న్యాయం జరగకుండా పోదు. ఎన్నికలు సమీపిస్తున్న యీ సమయంలో ఆంధ్రప్రభుత్వం, ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ నాయకులు విశాఖ ఉక్కుఫ్యాక్టరీ హామీ తమ భవిష్యత్తుకు ఎంత ముఖ్యమో గ్రహించకుండా వుండలేరు. ఏదోఒక విధంగా వారు సాధించితీరాలి; సాధించి తీరగలరనే మానమ్మకం. అందువల్ల ఈ విషయంలో వుద్యమాలు, ఆందోళనలు విరమించి, రాష్ట్రంలో ప్రశాంత పరిస్థితిని కల్గించి; ఆంధ్రప్రభుత్వానికి, ఆంధ్రకాంగ్రెస్ నాయకులు ఆ విషయంలో కృషిచేయుటకు అవకాశం కల్గించడం అవసరం. తిరుగా దీక్షలు, హింసాచర్యలు ఆ అవకాశాన్ని సన్నగిల చేస్తాయి; ఉక్కుఫ్యాక్టరీ హామీకి మారకం చేస్తాయి; రాష్ట్రాన్ని దుస్థితిపాల్జేస్తాయి.

——

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ ముఠా వ్యవహారాలుగా పరిణమించిన విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ సమస్యలు

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

విశాఖపట్టణంలో ఐదవ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పాలని బ్రిటిష్ అమెరికన్ కన్సార్టియమ్ ప్రవీణులు సిఫార్సు చేశారు. కాని భారత ప్రభుత్వం ఇంతవరకీ విషయమై ఎటు వంటి నిర్ణయాన్నీ తీసుకోలేదు. దినదినం ఈ విషయమై ప్రజల్లో కలిగిన భయసందే హాలు ప్రగాఢమవుతున్నాయి దీనికితోడు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కామరాజ్ గారు నాల్గవ ప్రణాళికకాలంలో సేలంలో ఉక్కు కర్మాగారం నెలకొల్పబడడం తథ్యమని ప్రకటించడంతో ఆంధ్రప్రజ అసంతృప్తి ఆగ్రహంగా పరిణమించింది. ఆంధ్రరాష్ట్రం కోసం పొట్టి శ్రీరాములుగారు ప్రాయోపవేశం చేసినప్పుడు జరిగిన దారుణాల్నూ, విధ్వంసక చర్యలు మళ్ళీ జరగకముందే భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయాన్ని ప్రధానమంత్రి నమ్మతినిపొంది, ప్రశాంతత నెలకొల్పాలనే వుద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీ వెళ్ళి వచ్చారు. అంతకుముందే ముఖ్యమంత్రి వ్రాసిన వుత్తరానికి ప్రధానమంత్రి సమాధానమిస్తూ "ఆంధ్రకు న్యాయంగా రావలసిందేదో నిరాకరించాలనే వుద్దేశంలేదు; కాని విదేశీ సహాయావకాశం సన్నగిల్లి నందున యీ విషయమై ప్రకటనచేయ డంలో ఆలస్యమవుతున్నద"ని ప్రధాన మంత్రి పేర్కొన్నారు. ప్రధానమంత్రి లేఖలో ఐదవ ఉక్కు కర్మాగారమంటూ నెలకొల్పడం జరిగితే, దాన్ని ఆంధ్రదేశం లోనే నెలకొల్పుతారన్న సూచన స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నమాట నిజమే.

కాని విదేశీసహాయం లభించి, పెద్ద కర్మాగారాన్నే నెలకొల్పే అవకాశమేవుంటే విశాఖపట్టణంలోనే నెలకొల్పుతామని ప్రకటించడానికి భారత ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరమెందుకు వుండాలో అర్థం కావడంలేదు.

సేలం, హాస్పెట, విశాఖ ప్రాంతాలను బాగా పరిశీలించిన పిమ్మటనే నూతన సమగ్రమైన వుక్కు కర్మాగార స్థాపనకు సముద్రతీరంలోనున్న విశాఖపట్టణం అన్నివిధాలా తగినదని బ్రిటిష్ అమెరికన్ కన్సార్టియం ప్రవీణులు స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. వీరి నివేదిక అందగానే ఇక లాంఛనప్రాయంగా నిర్ణం తీసుకొనడమే తరువాయనిపించింది. అప్పటి వుక్కు గనుల మంత్రి సంజీవరెడ్డి గారు ఇలాంటి ఆమోదాన్ని కోరుతున్న ప్రతిపాదనలను లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారికి పంపిందారు. ఇంతలో ఇండియా పాకిస్తాన్ యుద్ధం సంభవించింది. విశాఖకు అనుకూలంగా నిర్ణయం మంత్రివర్గం తీసుకొనక పోయినప్పటికి, పాకిస్తాన్ యుద్ధానంతరం హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం సందర్శించిన లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు ఇలాంటి నిర్ణయం సంభవమేనని ప్రజలు నమ్మడానికి వీలుగా మాట్లాడారు సంభాషించారు. కాని ఇంతలో మళ్ళీ సాంకేతిక పరీక్షకోసం, ఈ నివేదికను మరొక సంఘానికి సంజీవరెడ్డిగారి హయాంలోనే పంపిందారు. దీని అవసరం ఏమిటో అర్థంకాలేదు. బాగు జరగడానికేనా, అసలు విశాఖలో ఈ కర్మాగారం స్థాపనావకాశాలు సన్నగిల్లడానికికూడా సంజీవరెడ్డిగారి ఈ చర్యే కారణమని తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు చెబుతున్నారు. సంజీవరెడ్డిగారు వుక్కు, గనుల మంత్రిగా పట్టుబట్టినట్లయితే విశాఖకు అనుకూలంగా ఎప్పుడో నిర్ణయం జరిగివుండేదని ఆయన, ఆయనతోపాటు ఆంధ్ర ముఖ్య మంత్రికూడా భావిస్తున్నారు.

సంజీవరెడ్డిగారుకూడా ఆరోజుల్లో రకరకాల ప్రకటనలు చేశారు. మొదట విశాఖలోనే ఈ ఐదవ వుక్కు ఫ్యాక్టరీ వచ్చి తీరుతుందన్నారు. తర్వాత సేలం, హాస్పెటలో కూడా మున్ముందు భారీ కర్మాగారాలుగా రూపొందగల చిన్న మధ్యరకము ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించేటందుకు పని ప్రారంభించవచ్చునన్నారు. ఆ తరువాత పెద్ద స్టీలు మిల్లును ఒకటికూడా నెలకొల్పే ఆర్థిక స్తోమత శక్తి దేశానికిలేదు గనుక యీ మూడు స్థలాల్లోకూడా చిన్నచిన్న పిగ్ ఐరన్ ఫ్యాక్టరీలను ప్రారంభించి, ఆర్థిక వనరి ఏర్పడినప్పుడు భవిష్యత్తులో ఈ మూడింటినికూడా స్టీల్ మిల్స్‌గా పెంపొందించవచ్చుననే అభిప్రాయం భారత ప్రభుత్వంలో కలిగింది. అప్పటికే లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి నిర్యాణం చెందారు మద్రాసు మైసూరు ప్రభుత్వాలుకూడా సేలం, హాస్పెట కనుకూలంగా కేంద్రం పై వత్తిడి తేనారంభించాయి. మద్రాసువారు, ఏవిధంగానైనా సరే తమ రాష్ట్రంలో భారీ వుక్కు కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పుకోవాలనే వుద్దేశంతో, సేలంలో తాము కోరుతున్న కర్మాగారానికి, దేశంలో రావలసిన ఐదవ వుక్కు కర్మాగారానికి సంబంధంలేదు, మాదంతా ప్రత్యేకరకమైన స్టీలు తయారు చేసేటటువంటి కర్మాగారం కనుక, దీనికి సమ్మతించి నాల్గవ ప్రణాళికలో చేర్చవలసినదేనని వాదించారు. పైగా తమకోరికను నెరవేర్చకపోతే ఈసారి ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు విజయం అసంభవమని బెదరించారు. ఇలాంటి బెదరింపే నిజలింగప్ప కూడా వినిపించారు. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు చేస్తున్న బెదరింపులు, ప్రత్యక్షంగా పరోక్షంగా తెస్తున్న వత్తిడి మనకు తెలిసినదే.

ఈ ఆందోళనల విషయ మెలావున్నా మరొక స్టీలుమిల్లును నెలకొల్పేశక్తి, అవకాశం ఇప్పట్లో భారత దేశానికిలేదు. ప్రధాని చెప్పినట్లు విదేశీ సహాయావకాశం శూన్యం. రష్యా సహాయంతో నిర్మాణం కావలసిన బొకారో ఫ్యాక్టరీపని సవ్యంగా సాగడంలేదు. దానికి పెట్టుబడిమొత్తం 1000 కోట్లని అంచనా (భిలాయి, రూర్కెలా కర్మాగారాలు 100 లేక 120 కోట్ల పెట్టుబడిలో నెలకొల్పారు) అంతేగాక భిలాయి దుర్గాపూర్ కర్మాగారాల విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని ఆపవలసివచ్చింది. ఇందుకు కారణం, ప్రస్తుతం దేశంలో ఉక్కుకు డిమాండు పడిపోయింది. విదేశీసహాయం అనుకున్నమేరకు రాకపోవడం, పాకిస్తాన్‌తో యుద్ధం, రక్షణకోసం పెరిగిన ఖర్చు, వగైరాలమూలంగా యిన్నో ప్రధానమైన అభ్యుదయ కార్యక్రమాలు కుంటుబడ్డాయి. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులను వాయిదా వేసుకోవలసివచ్చింది. మామూలు వుత్పత్తినికూడా పై ఫ్యాక్టరీల్లో మందగించవలసివచ్చింది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ఏ దేశమైనా కొత్తగా పెద్దపెట్టున సద్యోఫలితాన్ని ఇవ్వలేని ఉక్కు కర్మాగార నిర్మాణానికి పూనుకోవడంలో ఔచిత్యం కనిపించదు. ఐనా సేలం ఉక్కు కర్మాగారం స్థాపన నాల్గవ ప్రణాళికలో చేర్చబడడం తథ్యమని కామరాజ్‌వంటి జాతీయనాయకుడు ప్రకటించారు. గుడ్డిగానైనాసరే ఇక ఆంధ్రులు ఆందోళనచేస్తే తప్పేమిటి? పత్రికలకు లొంగి యిలాంటి నిర్ణయాలుచేయబోమని ప్రధాని, ప్రణాళిక మంత్రి ప్రకటనలు చేయడంలో అర్థం ఏమిటి?

ఆ విషయం యిలా వున్నా ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ వ్యవహారం పూర్తిగా రాజకీయంగా మారింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇలాంటి సమస్యలు అధికారంలోవున్న పార్టీకి, ప్రతిపక్షానికిమధ్య తగాయిదాలుగా విజృంభిస్తాయి. మన రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసువర్గాలకు సంబంధించిన తగాయిదాగా ఇది పరిణమించి కొనసాగుతున్నది. తెన్నేటి విశ్వనాథం గారు, కమ్యూనిస్టు (ఒంటేరు) ఈ ఆందోళనలో పాల్గొనక పోయినట్లయితే కాంగ్రెసునాయకుల కుళ్ళంతా నగ్నంగా బట్టబయలయ్యేది. ఎవరు ఎంత కాదన్నా ఈ ఉద్యమం ప్రస్తుత వికార స్వరూపం దాల్చడానికి కాంగ్రెసు నాయకుల బాధ్యత లేకపోలేదు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో జరుగుతున్న ఆందోళన కూడా కాంగ్రెసుముఠా వ్యవహారమైపోయింది. ఒకముఠా డి. యస్. రెడ్డికి అనుకూలంగా, మరొకటి వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నారు. సమ్మె చేస్తున్న అధ్యాపకులను, విద్యార్థులను చీలదీయడానికి, వారిలో కలహాలను

—కొరవ 11 వ పేజీలో

అందరికీ శిరవి ఆశాభంగం కల్గించారు.

అందరకీ అదే అనుమానం

ఐదవ వుక్కుఫ్యాక్టరీ విశాఖలో నెలకొల్పాలని కేంద్ర మంత్రివర్గ వుపసంఘం సూచించిందని, దాన్ని మంత్రివర్గం సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించిందని అన్ని పత్రికలలో వార్తలు వచ్చాయి. కాని ఆఖరున దానికి విరుద్ధంగా జరిగింది.

ఈ వార్తలు తల్లక్రిందులగుటకు ఆఖరు నిమిషంలో బలమైన శక్తులు అడ్డు పడడమే కారణమనే అనుమానం ఏర్పడింది. రాజ్యసభలో ఈ విషయం చర్చకువచ్చినపుడు భూపేష్ గుప్త వగైరా సభ్యులు, ఆంధ్ర కాంగ్రెసలోని ముఠా రాజకీయాలే కేంద్ర ప్రభుత్వ వైఖరిలోని మార్పుకు కారణమాఅని అడిగారు. అంటే, బ్రహ్మానందరెడ్డికి పేరు వస్తుందని, సంజీవరెడ్డి వగైరాలు ఈ పని చేశారా అనేది వారి మాటలలోని ధ్వని.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కామరాజ్ ప్రమేయంకూడా వుండవచ్చునని మరి కొందరి అనుమానం.

అందరూ ఈవిధంగానే అనుమానిస్తున్నారు. నిజం దేముడెరుగు!

జనవాణి

స్త్రీలకళాశాలలో లెక్కల లెక్చరర్ లేరు!

నెల్లూరు దొడ్ల కౌసల్యమ్మ కళాశాలలో యీ సంవత్సరం తరగతులు ప్రారంభించి నాలుగు నెలలుపూర్తయి, మొదటి టరమ్ అయిపోయి, రెండో టరమ్‌కూడా ప్రారంభం అయింది. బి. ఎస్‌సి. మొదటిసంవత్సరం, రెండవ సంవత్సరం, పి. యు. సి. విద్యార్థినులకు గణితశాస్త్రం బోధించే అధ్యాపకులు వొక్కరైనాలేరు. పోయిన సంవత్సరంకూడా మొదటిటరం అంతా గణితశాస్త్రతరగతులే జరగలేదు. అయితే అప్పటిప్రిన్సిపాల్ రెండవటరంనుండి యీ తరగతులను తానే నిర్వహించింది. ప్రస్తుత ప్రిన్సిపాల్ లిటరేచర్ ఎం. ఎ. గనుక గణితశాస్త్రతరగతులు నిర్వహించే అవకాశం లేకుండా పోయింది.

ఏమైనా యీ అధ్యాపకులు లేనందువల్ల విద్యార్థినుల స్థితి అయోమయంగా వుంది. ఉన్నత విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారు యింకా యీ విషయమై యేలాంటిచర్య తీసుకోకుండా వుండడం శోచనీయమైనసంగతి! లెక్కలపేపర్లో వీళ్లగతి ఏంకానున్నదో?

ఇది ఐమూలా శాస్త్రిల కళాశాలగాబట్టి వారు ఆందోళనోన్ముఖం కాలేకున్నారు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా తమ నిర్లక్ష్యాన్ని విడనాడి, సత్వరంగా విద్యార్థినుల యీ అసహాయ స్థితిని నివారింతురని ఆశించవచ్చునా?

నెల్లూరు —ఒక విద్యార్థిని తండ్రి

మైకాగని కార్మిక సంక్షేమనిధి వుండదా?

కేంద్ర కార్మికశాఖ కార్యదర్శినుండి రాజస్థాన్ మైకామైన్స్ లేబర్ వెల్‌ఫేర్ ఫండు కమిటీ చేర్మెన్‌గారికి పంపబడిన ఆదేశం ప్రకారం యింతవరకు గనుల ఆవరణంలోని మైకా ఫ్యాక్టరీల్లో పనిచేసే కార్మికులకు మైకాగనుల కార్మిక సంక్షేమ నిధి అవుదల చేయబడునని, యీ నిర్ణయం కేంద్ర న్యాయశాఖ సలహామేరకు తీసుకోబడినట్లు తెలియవచ్చబడింది.

పదేళ్లక్రితం మైకాగనుల కార్మిక సంక్షేమనిధి ఏర్పాటు చేయబడినప్పటినుండి గనులవద్ద ఫ్యాక్టరీల్లో పనిచేసే కార్మికులకు గనియితర శాఖల్లో పనిచేసే కార్మికులందరితో సమానంగా అన్ని సౌకర్యాలు యివ్వబడుతున్నవి. ప్రస్తుత నిర్ణయ ప్రకారం యీనిధి సౌకర్యాలు గనికి సంబంధించివున్న ఫ్యాక్టరీలకు మినహాయింపు జరగడంవలన యింతవరకు ఆ కార్మికులకు వుచితంగా లభించే వైద్యసహాయం, బిడ్డలకువిద్య, భోజనవసతి, ఉన్నతవిద్యకు ద్రవ్యసహాయం వగైరాలు కోల్పోయి వారికమీద అనేక ఇబ్బందులకు గురికావల్సివస్తుంది.

గని మేనేజిమెంటు పరిపాలనా సౌలభ్యం కొరకు అండర్‌గ్రౌండు, సర్‌ఫేస్, ఫ్యాక్టరీ, ఇంజనీరింగు వగైరా సెక్షన్లు ఏర్పాటు చేయబడినవే కాని ఆశాగాలన్నీ కర్పిగని నిర్వహణక్రిందకే వస్తాయి. అంతే

—కొరవ 11 వ పేజీలో

మా ఖాతాదారులకు
మా శ్రేయోభిలాషులకు
*** దీపావళికి ***
మా అభివందనములు
* * * *
సిటీ డ్రెసెస్
TEL :: 444
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

మంచు తెలిలు

కథ

"మయూర్"

"అనుమానం పెనుభూతం. దాన్ని జయించేశక్తి మానవులకేకాదు దేవతలకు కూడాలేదు. అది కేవలం ఒక దయ్యం లాంటిది. అది పట్టిందంటే మానవుడికి నిద్రాహారాలు గిట్టవు. మానసికంగా బాధ పడుతాడు. అంతేకాదు, అది పట్టినప్పుడు తను ఎంతైనా తెగించి చివరకు తన ప్రియ మైనదాన్నే పోగొట్టుకుంటాడు. దాన్ని దగ్గరకు రానివ్వకుండా ప్రతిఒక్కరూ ప్రయత్నించాలి. దానికి ఒక్కటే మార్గ ముంది. అదే విశాలహృదయంతో పరిస్థితు లను గమనించడం. సుశీలా! విశాల హృదయం అంటే ఏమిటి?

విశాలం అంటే వైశాల్యం ఎక్కువ అని, అంతేనా! ఏమిటండీ మీ లెక్చర్లు కాఫీ లో ఇచ్చేవి చాలవూ? ఇక్కడ వాటెందు కండీ—కాఫీ త్రాగడం పూర్తిచేస్తూ అంది సుశీల.

అదే వద్దనేది. చెప్పేది కిక్కురమన కుండ వినాలి. సంకోచ హృదయులకు ఎప్పుడు అనుమానాలు వస్తాయి. అది వచ్చినప్పుడు యమయాతన పడతారు'— ఏకధాటిగా చెప్పుకుపోతున్నాడు సత్య మూర్తి.

ఇంక చాలుబాబూ, ఇదేం ఎలక్ష్యూ షన్‌కాదు. నాకు నిద్రవస్తూంది.

వస్తుంది, వస్తుంది. మంచిచెపితే ఎవ రికైనా చేదే—కాఫీకప్పు టేబిల్‌పైవుంచేసి విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు.

⁂

సత్యమూర్తి హైదరాబాద్‌లో ఉద్యో గంలో ప్రవేశించి మూడునెలలు కావ స్తూంది. కొత్తకాపురం పెట్టాడు. అదీ రాకుండా ఇంట్లో తనూ, సుశీలాతప్ప ఇంకెవరూలేరు. సుశీలతో మాట్లాడితే కొంతవరకు వింటుంది. తర్వాత నిద్రఅనో, తలనొప్పి అనో తప్పించు కొంటుంది. అసలు తనకు అట్టే మాట్లాడ్డం ఇష్టం లేదంటుంది. మొదట్లో కొద్దిరోజులు చాల సర్దాగా వుండడానికి ప్రయత్నించాడు. తనే స్వయంగా చెప్పింది — 'మీకున్నంత హడావుడిగా, సరదాగా, చిలిపిగా నేనుండ లేను క్షమించండి. నాకు మౌనం అంటే ఇష్టం'— అని. తను ఆమె ఇష్ట ప్రకారమే వుండేవాడు. ఎప్పుడూ ఏదోఒకటి వ్రాసు కుంటూ, చదువుకుంటూ వుండేది. తనె ప్పుడూ ఏమిటది అని అడిగేవాడు కాదు. తప్పిదారి ఎప్పుడైనా అడిగితే మీకెందుకు ఇది నా స్వవిషయము అనేది.

⁂

సుశీలా, యీరోజు 'దీవర్'లో సిని మాకు వెడదామా?,

నాకిష్టంలేదండి సినిమాకు వెళ్ళాలని లేదు.

మరి ఏంచేయాలనివుంది?

'మీకు చెప్పాలా?'

చెప్పకపోతేమానె, నీవు సరదాగా ఎందుకుండవు?

నేను లేనని మీకెందుకనుకోవాలి'— వస్తున్న దుఃఖాన్ని అపుకుంటూ కిటికీవైపు నడిచింది.

సరే నిన్ను బాధపెట్టడం నాకిష్టం లేదు. అరే అప్పుడే పోస్టు వచ్చిందే, సుశీలా, ఇదిగో నీకేదో కవరువచ్చింది.

ఇలా ఇవ్వండి — చేయి చాపింది సుశీల.

'ఎక్కడినుండో'—ఆమె చేతికిస్తూ ప్రశ్నించాడు సత్యమూర్తి.

చూడండే ఏం తెలుస్తుంది. అయినా విశాలహృదయులకు ఇన్ని ప్రశ్నలెందుకో? అంటూ తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

⁂

సుశీలా, యీరోజే నీకొక పార్శెల్ వచ్చింది. అది నా ఆఫీసు అడ్రసుతో వచ్చింది. ఎవరో గోపాలం అట కాశ్మీరు నుండి పంపాడు. ఇదిగో

ఇలా ఇవ్వండి—అంటూ చిరునవ్వుతో అందుకొంది పార్శెల్ సుశీల.

అతనెవరో?

విశాల హృదయులకు, మీకెందుకు? అతను నా ఆత్మీయుడు. అంతకంటే చెప్ప వలసిన అవసరం లేదనుకొంటాను.

దానికి కారణం?

విశాలహృదయంతో జీవించాలని మీరు డబ్బాకొట్టుకోవడం.

సుశీలతో అంతకంటే తను మాట్లాడ లేకపోయాడు. ఏది మాట్లాడినా కట్టెవిరచి నట్లు మాట్లాడుతుంది. లేకుంటే మౌనంగా వుంటుంది. అయినా కొత్తగా పెళ్ళి చేసు కొన్నవాడు యిలాంటి భార్య దొరకడం ఏమిటి? తను మౌనంగావుంటే నేనూ వుంటాను. అంతేకదా.

ఏమండీ భోజనానికి వస్తారా?

....

మిమ్మల్నే

....

నాకు ఆకలిగావుంది.

నీవు తిను

తనువెళ్ళి భోంచేసి పడుకొంది. కసి నం యెందుకు తినరు. అని అడగడంకూడ లేదు. బుజ్జగించడం పోని యెందుకని -ఈ వెధవ్వలకుకు? దీనికి కారణమేమిటి? తను చదువుకొన్నానని అహమా? లేక నన్ను ప్రేమించలేకపోతుందా? లేక యేదైనా మానసికంగా బాధపడుతుందా?

⁂

ఏమండీ నాకు నూరు రూపాయలు కావాలి

ఎందుకు?

పాలవాడికి, పనిమనిషికి, తదితర బడ్జెట్

నూరెందుకు? యాభై చాలదూ?

చాలదు, మీరు యిచ్చే డబ్బుతో నేను చేయలేను యీ సంసారం. ఇంకెవరితో నైనా చేయించుకోండి.

అంటే—

అంటే, యింకెవరైనా మీకు సరిగ్గా చేయగలరేమో అంటాను.

సుశీలా! నీవు నన్ను అపార్థం చేసు కొంటున్నావు—

లేదు సరిగ్గానే అర్థంచేసుకొంటున్నాను.

అంటే, నీ వుద్దేశ్యం?—కుర్చీలోంచి లేచి పిచ్చిపట్టినవాడిలా అరిచాడు.

నా వుద్దేశాలు ప్రత్యేకంగా మీకు చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు—మరి నాతో కాపురం చేయడం ఇష్టంలేదా?

లేదని ఎవరన్నారు? అంతా మీరే వూహించుకొంటున్నారు—

మరి ఎందుకలా ఎప్పుడు కీచులాడు తుంటావు; లేకపోతే మౌనంగావుంటావు. సినిమాలకురావు; కసినం నవ్వుతూనైనా

—కొరవ 9 వ పేజీలో

మనదేశంలో యీనాడు 14,600 ఆస్పత్రులున్నాయి. 1950 లో 8,600 మాత్రం వుండేవి. అన్ని రంగాలతోబాటు వైద్యరంగమూ ఎంతగానో అభివృద్ధి చెందుతున్నది. సంఖ్యాత్మకంగా కనపడే యీ అభివృద్ధి గుణాత్మకంగా; అంటే మన ఆస్పత్రులు సేవ దయ భావ వికసితం కాగలిగినప్పుడే సార్థకం.

ఒక ఆస్పత్రిలోని చిన్న బిడ్డ అయిన రోగికి నర్సు యెంత ఆప్యాయతతో పాలు త్రాగిస్తున్నదో చూడండి. అలాంటి దయార్ద్రహృదయమే ఆస్పత్రులలో పని చేసేవారికి కావలసింది!

పోలిథీన్ సంచులు

పెండ్లిండ్లు - ప్యాకింగులు వగైరాలకు పనికివచ్చు సంచులు;
పోలిథీన్ కాగితము - పోలిథీన్ ట్యూబులు, కారిగేటెడ్
రోల్సుబాక్సులు అన్నిసైజులలో: కోరినమందంలో
ఎంతైనా సరఫరా చేయగలం.

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఇండస్ట్రీస్,

అల్లూరు — (నెల్లూరుజిల్లా.)

ఫ్యాక్టరీ : ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్,

నెల్లూరు

టెలిఫోన్ : : 563.

పంజాబులో లఘుపరిశ్రమలు— హరియానాలో భారీపరిశ్రమలు

వ్యవసాయోత్పత్తులమీద ఆధారపడిన పరిశ్రమలకు కొత్త రాష్ట్రాలు రెంటిలో అవకాశం ఎక్కువ

రెండు కొత్త రాష్ట్రాలు —2—

నవంబరు 1 లేది అవతరించిన పంజాబు-హరియానా రాష్ట్రాల వైశాల్యం, జనాభా, వ్యవసాయం, పంటలు వగైరా లనుగూర్చి గతవారం చదివారు. ఈవారం విద్యుచ్ఛక్తి, పరిశ్రమలు మున్నగు వివ రాలు చదవండి—

విద్యుచ్ఛక్తి

పంజాబులో విద్యుచ్ఛక్తి పుష్కలంగా వుంది. తలసరి విద్యుత్ వాడకంలో పంజాబు అగ్రస్థానంలో వస్తుంది. భాక్రా డ్యాంవద్ద, నాంగల్ హైడల్ ఛానెల్, జోగీందర్ నగర్‌లవద్ద ఏర్పాటైన విద్యుత్ కేంద్రాలద్వారా పంజాబుకు విద్యుత్ సర ఫరా జరుగుతున్నది. భవిష్యత్తులోకూడా విద్యుదభివృద్ధికి మంచి అవకాశంవుంది. అయితే భాక్రా కుడివైపున, బియాస్‌నది మీద రిజర్వాయర్లు నిర్మింపబడినప్పుడు పాంగ్, దాహర్‌లవద్ద పవర్‌హౌసులో నిర్మింపబడేదానిమీద యీ అభివృద్ధి ఆధార పడి వుంటుంది. ప్రస్తుతం రెండు 'గ్రిడ్'ల ద్వారా విద్యుత్ సరఫరా జరుగుతున్నది. జోగీందర్‌నగర్, అమృతసర్, లూధి యానా, రూపార్, భాక్రా గ్రిడ్ ద్వారా 13,200 వాట్లు; భాక్రా, గంగువాల్, కోట్ల, ధుల్‌కోట్, పానిపట్టు, ఢిల్లీ గ్రిడ్ ద్వారా 2,20,000 వాట్లు విద్యుత్ సరఫరా జరుగుతున్నది.

పరిశ్రమలు

పంజాబ్ అంటే పరిశ్రమలకు ప్రసిద్ధి. అందులో, చిన్నచిన్న పరిశ్రమలకు మరీ ప్రసిద్ధి. దేశంలో ఏమూలనైనా ఎవరికైనా ఒక చిన్న పరిశ్రమ స్థాపించాలనేతలంపు కలిగితే పంజాబుకుపోయి చూచి వస్తుం టారు. పంజాబులోని కొన్ని నగరాలలో ప్రతియిల్లు ఒక పారిశ్రామిక కేంద్రంగా వుంటుంది. పంజాబు యింత సంపన్న మైన రాష్ట్రమైనదంటే పరిశ్రమలేకారణం.

పంజాబులో ఈ పారిశ్రామికాభివృద్ధి అంతా స్వాతంత్ర్యానంతరమే జరగడం విశేషమేకాదు; పంజాబీయులు గర్వించ దగిన విషయం. చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు మొత్తం 17,000 వున్నాయి. ఇందులో 75 శాతం కొత్త పంజాబు రాష్ట్రానికి, 25 శాతం మాత్రం హరియానాకు పోతాయి. లఘుపరిశ్రమలన్ని, కొరతగావుండే అనేక ముడివస్తువులమీద ఆధారపడివుంటాయి. ఆ వస్తువులకొరత యీ పరిశ్రమల వికా సానికి తీవ్ర ప్రతిబంధకం. పంజాబులో వుండే 12,839 లఘుపరిశ్రమలమీద 30 కోట్లు; హరియానాలోని 4,133 యూనిట్లమీద 5½ కోట్లు పెట్టుబడివుంది.

ఇటీవల భారీపరిశ్రమలుకూడా బాగ అభివృద్ధి చెందాయి. ఢిల్లీ చుట్టుపట్టుగల పంజాబ్ పట్టణాలలో యీ భారీ పరిశ్ర మలు కేంద్రీకృతమైనాయి. భారత ప్రభుత్వం నెలకొల్పిన నాంగల్ ఎరువుల ఫ్యాక్టరీకాక; పంజాబులోని భారీపరిశ్ర మలమీద 139 కోట్ల రూపాయల పెట్టు బడి వుంది; ఇందులో 81 కోట్లు హరి యానా భాగంలో, 58 కోట్లు పంజాబ్ భాగంలో వుంటాయి. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన భారీపరిశ్రమల అభివృద్ధికి హరియానాలో యెంతో అవకాశముంది. హరియానాలో యిప్పటికే మూడు కాగితం మిల్లులున్నాయి, ఫరిదాబాద్‌లో రెండు, యమునానగర్‌లో ఒకటి. పాత రాష్ట్రం లోని ఐదు వస్త్రంమిల్లులలో మూడు హరి యానాలో వున్నాయి, ఒకటి హిస్సార్‌లో, భివానిలో రెండు. అంబాలాలోని సైంటిఫిక్ పరికరాల ఫ్యాక్టరీ; జగధరి, గుర్‌గాఁవ్ లోని యిత్తడివస్తువుల ఫ్యాక్టరీలు; ఫరీదా బాద్‌లోని గ్లాస్‌ఫ్యాక్టరీ; చర్ఖీదాద్రీలోని సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ; సోనేపట్టులోని పెద్ద సైకిల్‌ఫ్యాక్టరీ; యమునా నగర్‌లోని 3,250 టన్నుల వుత్పత్తి శక్తిగల దేశం లోనే పెద్దదైన చక్కెర ఫ్యాక్టరీ — హరి యానా రాష్ట్రంలోనే వున్నాయి.

పంజాబ్ ప్రాంతంలో పరిశ్రమలన్నీ లూధియానా, జలంధర్, అమృతసర్, జగధరిలలో కేంద్రీకృతమైనాయి. పంజా బ్‌లో అనిజనపద, అటవీ సంపద తక్కువ. అదవులన్నీ హరియానారాష్ట్రా

—కొరవ 8 వ పేజీలో

⊕ మొగిలివాసన వెదజల్లుతున్న అన్నారెడ్డిపాళెం గంగరావిచెట్టు
⊕ సింగరాయకొండ హోటల్ పులుసులో బల్లి–తీసేసి తినమంటారట!
⊕ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ దీక్షలు: సమ్మెలు
⊕ ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణోత్సవం
⊕ సూళ్లూరుపేట వర్తకుల సంఘం

పరిమళాన్ని వెదజల్లుతున్న గంగరావిచెట్టు

కోవూరు తాలూకా అన్నారెడ్డిపాలెం సమీపంలోవున్న ఒక గంగరావిచెట్టు మొగిలి పరిమళాన్ని వెదజల్లుతున్నది. చెట్టు మొదలునుండి పైవరకు ఇదే వాసన. రెండురోజులు ఈ విషయం ఎవ్వరూ పట్టించుకోలేదు. తర్వాత తర్వాత జనం మూగను మొదలుపెట్టారు. చుట్టుప్రక్క గ్రామాలనుండికూడా వచ్చి ఈ వింతను చూచి పోతున్నారు. చెట్టులో దేవతాపాము వుంటుందని, అది విరజిమ్మేవాసనే ఈ పరిమళమని ప్రజలు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఒక బ్రాహ్మడుమాత్రం ఆచెట్టు చుట్టూ శుభ్రంచేస్తే, ఆ సువాసన రహస్యాన్ని చెప్తానని అన్నాడు. గ్రామస్తులు శుభ్రంచేశారు. ఆ వాసన ఏమిటో, ఆ బ్రాహ్మడు ఏమి చెప్తాడో మీకు నేను తర్వాత చెప్తాను. —కె. రామలింగారెడ్డి

సింగరాయకొండ హోటల్

27-10-66 తేదిరాత్రి ఒక హోటల్‌లో కొందరు భోంచేస్తుంటే వడ్డించిన పులుసులో బల్లి వుండినదట. ఆ దేమిటని అడిగితే యిష్టముంటే తిను, లేకుంటేపో అన్నారట. ఇంకొకరు అడిగితే ఆ అన్నం ప్రక్కన నెట్టివెయ్యి, వేరే పెడతాను అన్నారట. విషమనితెలిసీ ఆ పులుసును పారబోయకుండా, దాన్నే వాడాలనిచూడడం సహించరాని విషయం. ఆరోగ్యశాఖ ఎవ్వరైనా పల్లెలలోని హోటళ్ళస్థితిని గమనిస్తున్నదా?

సింగరాయకొండ హోటల్ బల్లి సంపుటను గూర్చి తెలుసుకోవాలంటే, బొట్లగూడూరు శ్రీ మండలపు ఆదినారాయణను అడగండి, చెప్తారు.

ఆత్మకూరు సమ్మె

ఉక్కు కర్మాగారముకై 3తేది హయ్యర్ సెకండరీస్కూలు విద్యార్థులసమ్మె జరిగింది. అంగళ్లు, హోటళ్లు అన్నీ మూతబడ్డాయి. ఎలిమెంటరీస్కూళ్లుకూడా సమ్మె చేశాయి. సాయంకాలం విద్యార్థులు ప్రశాంతంగా వుత్సవం జరుపుకున్నారు. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నీ మామూలుగానే పనిచేసాయి. పోస్టాఫీసు వద్దమాత్రం పోలీస్ కావలా వుండినది.

అనుమసముద్రంపేట హైస్కూలు విద్యార్థులుకూడా సమ్మెచేశారు. —మా.వి.

కోట నిరాహారదీక్ష

విశాఖ వుక్కు ఫ్యాక్టరీ కోసంగా,

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నెల్లూర్లో విద్యార్థులతో సయ్యాటలాడజూచిన కొందరు కపట రాజకీయ నాయకులు!

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ పక్షంరోజులుగా చెలరేగిన వుక్కుఫ్యాక్టరీ వుద్యమంలో ఆంధ్రవిద్యార్థులు నిర్వహించిన పాత్రను పరిశీలిస్తే పలువురకు పలురకాల భావాలు వుదయించవచ్చు. నెల్లూరు విద్యార్థులకు పరిమితం చేసుకొని చూసినప్పుడు నాలో కలిగిన కొన్నిభావాలు మీముందు పెట్టదల్చుకొన్నాను.

ఎప్పుడైనా సరే విద్యార్థులైనవారు విద్యకు స్వస్తి చెప్పి వుద్యమాల పేరుతో వీధులకెక్కడం నామటుకు నేను విషాదకరమైన విషయంగా భావిస్తాను. అయితే ఒకందుకుమాత్రం హర్షంవెలిబుచ్చగలను. ఏ ప్రధానమైన దేశసమస్యపట్ల కూడా జనంలో — ముఖ్యంగా బాధ్యతకలిగిన నాయకుల్లో - ప్రముఖుల్లో ఏ కోశానా చైతన్యం అనేది గోచరించకుండా సామాజిక జీవనాడి మొద్దుబారిపోతున్న యీదశలో విద్యార్థుల్లో అయినా యీమాత్రం చైతన్యం వున్నట్లు కనపడడం ఆనందమేమరి.

దేశపాలకులుగా — రాష్ట్రపాలకులుగా పదవుల్లో వున్నవారు, కీలకస్థానాల్లో వుంటూ నాయకులుగా చలామణి అవుతున్న పెద్దవారంతా ఆలోచించడము మానేసి దద్దమ్మలుగా అచేతనులై గోళ్లు గిల్లుకుంటూ వుంటూవుంటే విద్యార్థులైనవారు పోరాటమనస్కులై సర్వమూ మర్చిపోయి ప్రతిఘటనోద్యమాలకు నేతృత్వం వహిస్తుంటే మన సమాజంలో చైతన్యం అనేది పూర్తిగా చచ్చిపోలేదు అనిపిస్తుంటుంది. కాని కల్లాకపటం ఎరుగని యీ చిరుతప్రాయులు యీ చింతలతో చదువు పాడుచేసుకోవల్సిరావడం మాత్రం బాధాకరమైన విషయమే. ఏమైనా నేడు మన సమాజం వున్న యీ గందరగోళమయిన

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మొలగొలుకుకు అంత్యకాలం ఆసన్నమైంది–దానిస్థానంలో పుష్కలంగా పండే వరిరకాలకు పరిశోధన జరగాలె!

నెల్లూరు జిల్లాలోని నేల స్వభావాలను, రైతులు వేస్తున్న వివిధ రకాల పైరును దృష్టిలో వుంచుకొని, ఆచరణలో అవి ఏపాటి ఫలితాలను యిస్తున్నదీ శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డిగారు విపులంగా చర్చించ బూనుకున్నారు. పారిస్ నగరంలో క్షణ క్షణానికి కొత్త కొత్త ఫ్యాషన్లు పుట్టుకొస్తున్నట్లు ఈ వరిలో కూడా ఎన్నో ఎన్నో కొత్త కొత్త రకాలు సంవత్సర సంవత్సరానికి దూసుకువస్తున్నాయి. వీటిలో మన వసరులకు సరిపోయే విధంగా వినియోగించుకో తగినవేవి? —అనే విషయంలో తగు జాగ్రత్త వహించాలి. ముఖ్యంగా యీరంగంలో మన పరిశోధక నిపుణులపాత్ర ఎంతైనా వుందంటూ శ్రీ కోటారెడ్డిగారు కొందరు రైతుల అనుభవాలను క్రోడీకరిస్తూ కొన్ని భావాలు వెలిబుచ్చుతున్నారు. శ్రీ కోటారెడ్డిగారి వ్యాసం వరుసగా రెండు మూడు వారాలు రావచ్చు. —సం. జ. రై.

వడ్లల్లో రెడ్లల్లో తెగలకు కొదువలేదురా తంబ్రీ అంటుంటారు మనవారు. ఇంకా మాట్లాడితే పద్యాల్లోకి లంకించుకొంటారు:

“వరిపంట లేనియూరును
దొరయుండని యూరు తోడు
దొరకని తెరువున్
ధరను బతిలేనిగృహమును
నరయంగారుద్రభూమి యనదగునుమతీ!”

మిగతా ప్రాంతాలగొడవ ఎట్లున్నా అనాదినుండి మేలైన వరిపంటలకు నెల్లూరు జిల్లామాత్రం ప్రసిద్ధికెక్కింది. మొత్తంలో సుమారుపదివేల వరిరకాలకుపైగానేవుండి, వొక్క మనదేశంలో మూడువందల పైచిలుకు వరిరకాలున్నప్పటికీ నెల్లూరు మొలగొలుకులును కొట్టేరకం లేదనేది పరమసత్యం. అట్లాంటి అనాదిగా ప్రసిద్ధికెక్కివున్న యీమొలగొలుకులకు తగ్గురోజులు ప్రాప్తించాయి.

పెద్ద మొలగొలుకులను బుట్టదాఖలాచేసి మన అగ్గివాళ్లు(అగ్రికల్చరల్ వాళ్లు) సన్న, బుడ్డ, కర్ర, పొట్టి యిత్యాది మొలగొలుకులను సృష్టించి మననెత్తిన వులుముతున్నారని మనజిల్లా రైతాంగం ఘోషిస్తున్నది.

పైరకాలు పెద్ద మొలగొలుకులు— యితర ప్రాంతాలనుండి తేబడిన మేలు రకాల కలయిక ఫలితంగా వుద్భవింపచేసిన మిశ్రమరకాలు. ఇవి పరిశోధకుల దృష్టిలో వ్యాధినిరోధక శక్తినికల్గి, సృష్టి వైపరీత్యాలకు తట్టుకొని అధికోత్పత్తినివ్వగలుగుతాయని అంటారు.

ఇవన్నీ దాదాపు నెల్లూరు వరిపరిశోధన స్థానాల్లో తయారైనవే. నెల్లూరు జిల్లాలోనే గాక, రాయలసీమ, గుంటూరు జిల్లాలకు కూడా కొంతవరకు విరివిగానే వ్యాపించి వున్నాయి. టూకీగా చెప్పాలంటే పెద్ద మొలగొలుకులకంటే 10 నుండి 25 వంతుల వరకు హెచ్చుపంట నిస్తాయనే అభిప్రాయం కూడా వొకటి రూఢిలోవుంది. ఈ పై వరి రకాలను గురించి చర్చించేముందు జిల్లాలో వరిపంటకు సంబంధించి నేడెదురౌతున్న కొన్నిక్లిష్ట సమస్యలనుగూర్చి ప్రస్తావించవల్సివుంది.

మొలగొలుకులు పంట నిర్వీర్యమైంది. పంటదిగుబడి ఏటికేటికి దిగజారుతున్నది. పెట్టిన ఖర్చుకు, చేసినశ్రమకు ఫలితం దక్కడంలేదు. నూటికి 75 పాళ్లు మాగాణిలో మొలగొలుకుల పైరు పెడ్తున్నారు. సేద్యం సులువు అని నాగరికులైన నెల్లూరు రైతులు చాలమంది యింకా ఈ పైరును విడనాడలేకున్నారు.

వాతావరణ వైపరీత్యంవల్ల కష్టించిన వారికికూడా ఆశించిన ఫలితం రావడంలేదు. వెన్ను తీసేటప్పుడు కురిసే అకాల వర్షాలవల్ల పైరు చాల తక్కువ దిగుబడి యిస్తున్నది. యితవుల్లో కూడా చాల మార్పులొస్తున్నాయి. మొలగొలుకులకు అంత్యకాలం ఆసన్నమైంది. వీటికి బదులుగా అదే ఋతువులో పుష్కలంగా పండే వేరైనా రకాలను మన పరిశోధకులు నిర్విరామ కృషిసల్పి కనుగొంటే రైతులపాలిటి కామధేనువవుతుంది.

శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డి
బి. ఎస్‌సి.

ఆగస్టులో నారు పోసుకుని సెప్టంబరులో నాటుకొంటే మామూలుగా జనవరికి కోతకువచ్చి మంచి ఫలితాన్నిచ్చే మొలగొలుకుల రకాన్ని కనుగొనడం ఎంతో అవసరం.

ఒకప్రక్క యిట్లా వుంటుంటే మరో ప్రక్క కొందరను రైతుల్లు మార్చకుండా పెద్ద మొలగొలుకులనే 15-20 సంవత్సరాలనుండి విత్తనాలుతీసి పైరు పెట్టుకొంటున్నారు. వాటికి తెగుళ్ళు తక్కువట, కొత్తరకాలకన్నా ఎక్కువపంట యిస్తున్నదట. అయితే మన పరిశోధకులు యింతకాలం సాధించి గెలిచిందేమిటి అని మన వరి పరిశోధక ఆఫీసరు వెంకటేశ్వరరెడ్డిగార్ని అడిగాను. ఆయనకొంచెం మెత్తబడి, నిజమే వుండవచ్చునంటూ — ఆ విత్తనాలు ఇన్ని సంవత్సరాలనుండి శీతోష్ణస్థితులకు, రోగాలకు, తదితర వొడిదుడుకులకు తట్టుకుని, కష్టాలకువోర్చి నిర్చి మొండిబండలై వున్నవి (ఆల్ ప్రూఫ్ అయి) కావున అవే మేలుగా తగలవచ్చు అన్నారు.

దాంట్లో పెద్దల్నికూడా మన పరిశోధకబృందం వొకకంట కనిపెట్టి వారి విధానాల్లోని సుగుణాలను గ్రహించి మనకు సరిపోయే కొత్తరకాలు ప్రవేశపెట్టాలని నా మనవి.

తర్వాత, మన జిల్లాలోని మాగాణిలో కనీసం సగంభాగం చౌడునేల. దీనిని మార్చేదాక పట్టుమైతే అందులో అతికే రకాలను తెచ్చుకోవడం మరో పట్టం. మచిలీపట్నం ఫారంలో సృష్టించిన 10022, 10034 ఎక్కువ కాలంలో పండేవి. ఎం. సి. ఎం–1 తక్కువకాలంలో పండేది. ఆమధ్య కేంద్ర వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు బెజవాడ వచ్చినప్పుడు మచిలీపట్నం వరి పరిశోధక నిపుణుల్ని కలుసుకొంటే తక్కువకాలంలో పండేరకాలు వారి పొలాల్లో ఆరునెలల కొస్తాయనీ, విత్తనాలు సరఫరాచేస్తామని కూడా చెప్పారు.

నిరుడు పంపలేక పోయారు. ఈ సంవత్సరంవ్రాస్తే రాజేంద్రనగర్‌కు వ్రాయండి పంపుతారని మొన్నీమధ్యనే జవాబువచ్చింది. నెల్లూరు వరి స్పెషలిస్టుగారంటారు—వారి ఫారంలోవేసి పరిశీలిస్తే ఐదు నెలలా ఇరువై రోజులకు వచ్చిందంటారు. ఫలింపు పరవాలేదన్నారు. ఇది మొలగొలుకులకన్నా రెండు వారాల

—కొరవ 8 వ పేజీలో

PHILIPS
ఫిలిప్స్***
***“బహదూరు”
ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో
రూ. 125
మాత్రము
ఇతర టాక్సులు యక్స్ట్రా.

సంగీతము – వార్తలు ఎచ్చటున్నా వినండి
ఫిలిప్స్ దూరాన్ని చేరదీస్తుంది.
సాయినాథ్ అండ్ కో., నెల్లూరు
సబ్ డీలర్లు:-
చలువాది వీరబ్రహ్మయ్య-కావలి — భారత్ ఎలెక్ట్రికల్సు-గూడూరు
మురళి ఏజన్సీస్ - కనిగిరి — సంబీస్ రేడియో మార్టు-వెంకటగిరి

నెల్లూరు విశేషాలు

విశ్వరూపుడు

పార్లీన్ డ్రింక్స్

నవంబరు 4 తేదితో నెల్లూరు నూతన పానీయాలను రుచిచూసింది. అఖిలభారత ప్రసిద్ధికెక్కిన 'పార్లీన్ పార్క్ డ్రింక్సు'ను మన నెల్లూరు 'విజయ్ఎంటర్ ప్రయిజెస్' వారు డిస్ట్రిబ్యూషన్ తీసుకొని మొన్న నాలుగోతేది టౌన్ హాల్లో లాంఛనంగా ప్రారంభోత్సవాన్నికూడా జరిపించారు.

కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావు అధ్యక్షత వహిస్తే ఎస్. పి. శ్రీ శరణ్యన్‌గారు డ్రింక్సుకు ప్రారంభోత్సవంచేసి గోల్డ్ స్పాట్, లిమ్కా, పార్లీకోలా వగైరా పార్లీ పానీయాల రకాలను పరిచయంచేశారు. శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి మాట్లాడుతూ–మనయిళ్లకు అతిథులు వచ్చినపుడు యీ పానీయాలు కమ్మదనానికి ప్రసిద్ధి గావడమేగాక; ఐదారు నెలలవరకు చెడకుండా శుచిగావుండగలవు గనుక, అప్పటికప్పుడు సర్వ్ చేసుకోవచ్చు గనుక గృహిణుల అవసరాలకుకూడా ఎంతో అనుకూలమని చెప్పారు. ప్రారంభోత్సవానికొచ్చిన అతిథులందరికీ పార్లీన్ పానీయాలిచ్చి సత్కరించారు. విజయ్ ఎంటర్ ప్రయిజెస్ అధిపతి శ్రీ చిల్లకూరు చంద్రశేఖరరెడ్డి వందనసమర్పణతో కార్యక్రమం ముగిసింది.

వర్షాలు–వెల్లువలు

స్వాతికార్తెకాదు, విశాఖకూడా బాగ విసురుతున్నది. మధ్య 8, 9 తేదులుతప్ప ఎడతెగకుండా వర్షం కురుస్తూనే వున్నది. 5 తేదిమొదలు 11 తేది వుదయం వరకు వర్షం వివరమిది–

నెల్లూరు ఆనకట్టవద్ద	4¼	వదుస్తు
సంగం ఆనకట్టవద్ద	11¼	,,
కలిగిరి రిజర్వాయరువద్ద	6½	,,
సర్వేపల్లి రిజర్వాయరువద్ద	8½	,,

ఈ రోజు పగలంతాగూడా జల్లులు జల్లులుగా కురుస్తున్నది.

నెల్లూరు కంటే మెట్ట తాలూకాలలో విపరీతంగావున్నట్లుంది. ఏర్లు, వాగులు, వంకలు శివమెక్కి ప్రవహిస్తున్నాయి; చెరువులు, కుంటలు, తెగిపోతున్నాయి; ఈవాన ఇంకా ఇట్లనే కొనసాగితే నష్టం విపరీతం కావచ్చు. జిల్లాలో మాదినా ఐదారు సంవత్సరాల ఈవల ఇంతవర్షం వున్నట్లులేదు.

జిల్లాలో ముదురు మొలగొలుకుకు ఈ వర్షం అమృతం వంటిది. లేతలు, అంటే లేనరి అడుగులు, మునిగి పాడిపొయ్యాయి. నాజ జిల్లాలో చాన్నకు నష్టమంటున్నారు.

ఈ వర్షాలు, వెల్లువలవల్ల బస్సుల రాకపోకలకు అంతరాయం కలుగుతున్నది. కండ్లేరు, పంబలేరు, పండ్లేరు గేటువద్ద కాల్వపొంగువల్ల నిన్నటినుండి గూడూరు-నెల్లూరు, గూడూరు-నాయుడుపేటలమధ్య ట్రాఫిక్ ఆగిపోయింది. ఉలవపాడువద్ద రోడ్డుమీద ప్రవాహంవల్ల ఈ వారంలో ఒంగోలు-నెల్లూరుమధ్య రాకపోకలు రెండు రోజులు నిలిచిపోయ్యాయి; ఇప్పుడు సాగుతున్నవి.

అయ్యవారిపాళెంవద్ద రైలుకట్టకు గండ్లు పడిన కారణంగా ఈరోజు రైళ్ళ రాకపోకలు రేణిగుంటమీదుగా సాగుతున్నవి.

ఉదయగిరి తాలూకాలో బొగ్గేరు కాంక్రీటు ఆనకట్టమీద 14 అడుగులు ప్రవహించిందట; మ్రరుట్లవాగు 16 అడుగులు వచ్చిందట; ముళ్లకంపేరు చప్టా ఎగిరిపోయిందట. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలకు, రైతాంగానికి విపరీత నష్టమట. వివరాలు తర్వాత. ఇతరచోట్లనుండి వర్తమానాలు అందలేదు. నాలుగైదేళ్ళుగా నిండి ఎరుగని మోపాడు రిజర్వాయరు నిండి పురకలు వేస్తున్నదట.

ఈ రోజు సాయంకాలం పెన్న ప్రవాహం నెల్లూరు ఆనకట్టమీద 5.2 అడుగు లున్నది.

కాలేజీలు – విద్యార్థులు

కాలేజీలు, స్కూళ్ళు అన్నీ దీపావళికి మూతబడివున్నాయి. నెల్లూరు, గూడూరు, కావలి టవున్లలోని కాలేజీలు, స్కూళ్ళు 20 తేది వరకు మూసివుండవలసిందిగా కలెక్టరు వుత్తరువుజేశారట. విడవలూరు, వాకాడు కళాశాలలకు ఈ ఉత్తరువు వర్తించేట్లులేదు.

స్కూళ్లన్నీ మూతబడిన కారణంగా విద్యార్థుల ఆందోళనలేమీలేవు. నెల్లూరులో సోమవారంనాడు కాలేజి విద్యార్థులు ప్రశాంతంగా వుత్సవం జరుపుకోవడం తప్ప ఇంక ఎలాంటి అలజడీలేదు. నిరాహార దీక్షలూలేదు. అంతా ప్రశాంతంగావుంది.

* * *

నెల్లూరు పట్టణ విద్యార్థి కార్యచరణ సమితివారు 10 తేది సమావేశమై ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వహామీ కై ఆందోళనచేయడంఅవసరమని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రకటించడం అసందర్భమంటూ, వారి ప్రకటనను నిరసిస్తూ తీర్మానించినట్లు శ్రీ ప్రభాకరరెడ్డిగారు తెలియజేస్తున్నారు. ఆందోళన అనవసరంఅన్న గోపాలరెడ్డిగారి మాటలో ఆందోళన అవసరం లేకుండానే హామీలభిస్తుందనేధ్వనిలేదా? ఆలోచించండి

మొత్తానికి నెల్లూరు విద్యార్థులు ఒక్క చిన్న దున్నంమటనకుకూడా ఆస్కారమివ్వకుండా, గంభీరంగా ఆందోళన సాగించారు. గాంధీజీ నిర్వచించిన, నేర్పిన సత్యాగ్రహమంటే ఇదే!

రైళ్ల రాకపోకలు

పదిరోజులతర్వాత రైళ్ల రాకపోకలు తిరుగా 9 తేది ప్రారంభమైనవి. జి. టి., ఢిల్లీ జనత, హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్, హౌరా ప్యాసింజర్ ఎక్స్‌ప్రెస్, విజయవాడ–మద్రాసు ప్యాసింజరు రైళ్లుమాత్రం నడుస్తున్నవి. నవరజాఎక్స్‌ప్రెస్, కలకత్తా మెయిల్, సర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్, రేణిగుంట ప్యాసింజరు వగైరాలు ఈనాటివరకు నడవడంలేదు; ఎప్పటినుండి నడుస్తవోకూడా తెలియడంలేదు.

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా అయ్యవారిపాళెం వద్ద రైలుకట్టకు గండ్లుపడిన కారణంగా ఈరోజు (11 తేది) రైళ్ళన్నీ రేణిగుంటమీదుగా నడుస్తున్నవి. హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్ గూడూరువరకు రాకపోకలు సాగిస్తుందట.

పార్లపల్లి - రాజోలు డెకాయిటీలు–అరెస్టులు

పార్లపల్లి, రాజోలు డెకాయిటీలకు సంబంధించి యిప్పటివరకు 4గురు అరెస్టు గావింపబడి, ప్రాథమిక నేరారోపణపత్రం దాఖలు చేయబడినట్లు; ఇక 11 మంది అరెస్టు గావింపబడవలసివున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

పార్లపల్లికేసుకు సంబంధించి డిస్మిస్ కాబడిన ప్రొహిబిషన్ సబ్‌ఇన్స్పెక్టరు పాలిమిగండ్లనాగభూషణం(మైదుకూరు), అతనితండ్రి నాగప్ప, అతని బావమరది నాగసరం పెదబాలన్న, స్వర్ణకారుడైన భీమవరపు కృష్ణయ్యగారలు అరెస్టుగావింపబడి; మొదటి ముగ్గురిమీద కోవూరు మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులో 9 తేది ప్రాథమిక ఛార్జిషీటు దాఖలు చేయబడింది. ఈకేసులో ఇంక 5 మంది దొరకవలసివుందట. పార్లపల్లి డెకాయిటీలో పోయిన షుమారు 7 వేల రూపాయల విలువగల ఆస్తి స్వాధీనం చేసుకోబడిందట

పార్లపల్లికేసుకు సంబంధించిన నాగభూషణం, నాగప్ప, కృష్ణయ్యకాక, మతొక ఆరుమంది రాజోలు కేసులో ముద్దాయిలట. ఇందులో కృష్ణయ్యమీద మాత్రం 9 తేది ఆత్మకూరు మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటుకోర్టులో ప్రిలిమినరీ ఛార్జిషీటు దాఖలుచేయబడింది. ఈ డెకాయిటీలో పోయిన షుమారు రూ. 1600/- లు విలువగల ఆస్తి దొరికిందట.

క్రైం బ్రాంచి డి. ఎస్. పి. శ్రీ ఎజ. రామచంద్రజ, క్రైం బ్రాంచి సి. ఐ. శ్రీ కె.ఓబన్నగారలు కోవూరుఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ టి. ఎస్. ఎజ. అదారి సహకారంతో ఈ కేసును దర్యాప్తుజేసి, ఇంతవరకు ఈ విజయాన్ని సాధించారు.

ఈ డెకాయిటీలను ఆచూకీ తీయుటలో శ్రద్ధను, పట్టుదలను చూపిన ఎస్. పి. శ్రీ శరణ్యజ తదితర పోలిస్ అధికార్లను అభినందిస్తున్నాము.

సానుభూతి

శ్రీ అప్పల అంజనేయులు గుప్తగారి సహధర్మచారిణి శ్రీమతి వెంకటలక్ష్మీదేవి 6 తేది రాత్రి హృద్రోగంతో హఠాత్తుగా మరణించిందట. వయస్సు 38 ఏండ్లు మాత్రమే.

భార్యా వియోగదుఃఖంలో వున్న శ్రీ అంజనేయులుగారికి మాసానుభూతి తెలియచేస్తున్నాము.

ఉదయగిరి దహనం

3 తేది అర్ధరాత్రి సమయంలో పంచాయతీ కార్యాలయం తగులపెట్ట బడినట్లు; 26 వేల రూపాయల ఆస్తి నష్టమైనట్లు; సర్పంచ్ ముగ్గురిమీద పోలిస్ రిపోర్టు ఇచ్చినట్లు ఖాదర్‌వల్లి అనేవారు వ్రాస్తున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము - చీఫ్ ఇంజనీరు ఆఫీసు,
రోడ్లు & బిల్డింగ్సు బ్రాంచి - హైదరాబాదు - (ఆం. ప్ర.)

టెండరు నోటీసు

No. T-2/Lib / 26-A & 27-A/66.

ఈ క్రింది పనులకు టెండర్లు తీసికొనుటకు ఆఖరుతేదిని 17–11–1966 తేదికి పొడిగించబడినది.

(1) నెల్లూరు గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్సు ఆస్పత్రికి లోపల - వెలుపల నీటి సరఫరా - మరియు శానిటరీ ఫిట్టింగ్సు పనులు.
(2) నెల్లూరు గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్సు ఆస్పత్రికి లోపల - వెలుపల యెలక్ట్రిఫికేషన్ పని.
(3) నెల్లూరు గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్సు ఆస్పత్రికి మొసాయిక్ ఫ్లోరింగు - డాడోయింగ్ - మరియు ప్రహరీగోడ కట్టుట.
(4) నెల్లూరు దొడ్ల కౌశల్యమ్మ మహిళా కళాశాలకు ప్రహరీగోడ కట్టుట.

10–11–66 నుండి 16–11–66 తేది వరకు ఆఫీసు పనివేళలందు టెండరు షెడ్యూళ్ళు యివ్వబడును. మిగతా వివరాలన్నీ ఇదివరకు పై టెండరులో పేర్కొనబడినవే.

—సి. కృష్ణారెడ్డి - చీఫ్ ఇంజనీరు (రో & బి.)

తేనీటివిందు

పరిశ్రమ హోల్‌సేల్ వ్యాపారాన్ని విరమించుకుంటున్న సందర్భంలో మంజు మెడికల్సు యజమాని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యానికి, మరో హోల్‌సేల్ మందులవ్యాపారి శ్రీ సి. సి. సుబ్బరాయుడుశెట్టి (ఆంధ్ర ఫార్మ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు) గత 29 తేది అల్పాహార విందుతో వీడ్కోలు సత్కారం జరిపారు. వ్యాపారంలో ఈర్ష్యాసూయలు కాకుండా, ఇలాంటి స్నేహ సుహృద్భావ మర్యాదలు ప్రశంసనీయంగదా!

నెల్లూరు–3

ప్రస్తుతం దర్గామిట్ట బ్రాంచ సబ్‌పోస్టాఫీసును అప్‌గ్రేడ్‌చేసి మూడవ డెలివరీ సబ్ పోస్టాఫీసు (నెల్లూరు-3)గా యిటీవల నెల్లూరు పోస్టల్ సూపరింటెండెంట్ శ్రీ సుందరదాసుగాంధీ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. దర్గామిట్ట, మూలపేట, వక్తేలాజపేట, రామలింగాపురం, రామమూర్తినగర్, హరనాథపురం, దండాయుధపురం, వహాబ్‌పేట ప్రాంతాలకు ఈ కొత్త నెల్లూరు–3 పోస్టాఫీసునుండే తపాలు బట్వాడా చేయబడుతుంది.

నెహ్రూ జన్మదినం

మన కెంచం పురుషోత్తమరావుగారి నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటరు ఆధ్వర్యంలో నెహ్రూ జన్మదినం 14 తేది సా. 5–30 గంటలకు టవున్‌హాలులో జరుగుతుంది. కె. టంబెల్, కె. వి. రఘునాథరెడ్డి ప్రభృతులు వుపన్యసిస్తారట. స్కాలర్ షిప్పుల బహూకరణ కార్యక్రమంకూడా వుంది.

——

ఒంగోలు

కోటయ్యా మరణం

ఒంగోలు పౌరముఖ్యుడు, బస్ ఓనరు, సర్వప్రియుడైన శ్రీ దావలి కోటయ్య 3 తేది దివంగతులయ్యారు. కోటయ్యగారి మరణానికి సానుభూతి సూచకంగా సంస్కృతోన్నత పాఠశాల మూసివేయబడింది. వారి యొక్క, వారిసోదరులు, బావమరదికి చెందిన బస్సులన్నీ 4 తేది నిలిపివేయబడినవి.

కోటయ్యగారి మరణవార్త వినగానే పట్టణ ప్రముఖులు, అధికార–అనధికార ముఖ్యులు వేలాదిగా వారి గృహానికివచ్చి, వారి భౌతికకాయాన్ని చూచిపోయారు.

4 తేది వుదయం గొప్ప వుత్సవంతో వారిశవం శ్మశానవాటికకు కొంపోబడి, పూర్తి మంచిగంధపు చెక్కలతో దహన సంస్కారాలు జరిగాయి. శవంతోపాటు పురపాలకసంఘ మాజీ అధ్యక్షులు, మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లు, పార్లమెంటు–శాసనసభ్యులు, న్యాయవాదులు, డాక్టర్లు, వ్యాపారులు అన్నిరంగాలకుచెందిన పెద్దలు నడిచారు. మార్గమధ్యంలో అనేకచోట్ల కోటయ్యగారి భౌతికకాయంమీద ప్రేమ గౌరవ పురస్సరంగా పలువురు పుష్ప గుచ్ఛాలుంచారు. కోటయ్యగారు ప్రజాభిమానాన్ని ఎంతగా చూరగొన్నారో ఈ వుత్సవం చాటింది. వుత్సవంతో ఇరవై మూడు బస్సులుకూడా నడచినవి.

క్లీనరుగా జీవితాన్ని ప్రారంభించి ఓనరయిన స్వయం ప్రకాశకుడు శ్రీ కోటయ్య. మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగా, పట్టణకాంగ్రెస్ వుపాధ్యక్షుడుగా, పేదల పెన్నిధిగా, పుణ కారణజీవిగా, సామ్యవర్తనుడుగా ప్రజాభిమానానికి పాత్రుడైన వ్యక్తి. కోటయ్య మరణం ఒంగోలుకు తీరనిలోటు. వారి కుటుంబానికి, ఆప్తబంధువర్గానికి మాసానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

144 సెక్షన్

సి. ఎస్. ఆర్. శర్మ కళాశాల విద్యార్థి శ్రీ నల్లూరి వెంకటేశ్వర్లు నిరాహారదీక్షబూని, విద్యార్థులలో వుద్రేకత హెచ్చిన కారణంగా 7 తేదివరకు 144 సెక్షన్ అమలుజరుపబడింది. ఈ నిర్బంధదర్శకు రెచ్చిపోయిన విద్యార్థులు రైల్వేస్టేషన్ ఉత్తర క్యాబిన్‌ను తగులబెట్టారు. కొందరు విద్యార్థులు అరెస్టుగావింపబడినారు.

శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు 8 తేది నాలుగు రోజుల నిరాహారదీక్షను విరమించారు.

130 ఇండ్ల దహనం

హనుమావురం నిడమనూరులో హరిజనులకు చెందిన 130 పూరింద్లు గత 30 తేది కాలిపోయినవి. ఈ సంవత్సరంలో ఇవి తగులబడడం ఇది రెండవసారి. డిప్టీతాసిల్దారు శ్రీ కె. చిరంజీవి అగ్నిప్రమాద బాధితులను పరామర్శించి, వారికి ప్రభుత్వసహాయాన్ని అందజేశారు.

దుర్మరణం

'జమీన్‌రైతు' ఒంగోలు ఏజంటు శ్రీ సుబ్బయ్య కుమారుడు, విద్యుత్‌శాఖోద్యోగి–పోల్‌ఎక్కి పనిచేస్తూ షాక్‌తగిలి దుర్మరణం పాలయ్యాడు.

——

జవహర్‌భారతి

కావలి

విద్యార్థులకు సూచన

జవహర్‌భారతి ప్రస్తుతంమూసి వేయబడినది. తిరుగా ఎప్పుడు తెరిచేదీ ప్రతివిద్యార్థికీవుత్తరాల ద్వారా తెలియజేయబడును.

భుజంగరాయశర్మ
ప్రిన్సిపాల్.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

I. A. 301 of 66. O. S. 63 of 66.

బొన్నా బాలకృష్ణయ్య —పిటిషనరు.

(2) చదలవాడ ఆదిరామమ్మ (3) ఆ. రమణయ్య (5) ఆ. రాఘయ్య (6) బొన్నా వెంకటసుబ్బమ్మ (7) గట్టు కిష్టమ్మ —రెస్పాండెంట్లు.

ఈ నెంబరున పిటిషనరు ఫైనల్ డిక్రీ నిమిత్తం పిటిషన్ దాఖలు చేసుకున్నందుకు 14-11-66 తేదికి వాయిదావేయబడివున్నది.

— ఆర్. వి. గోవిందరావు.
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

In the Estates Acolition Tribunal - CHITTOOR.

O. P. No. 61 of 1966.

(1) Santha Devi.
(2) Raja Udaysankar Chikka Royal Y. B. Varu.
(3) Minor Somasekhara Chikka Royal Y. B. Varu.
(4) Minor Sailaja Devi.
(5) Rani Sundarammanni.
(6) Rani Parvathammanni.
—Land Holders.

No. 3 & 4 by next friend and mother Rani Sundarammanni.

Petitioners have made the above application for recognition of their claims as land holders for the final Compensation of the Inam Estate of Thimminayanipalle in Chittoor District amounting to Rs.2,991-70p. and the same is posted to 3-12-66 at 11 A. M. for hearing at the Dist. Court Chittoor. Intending objectors may prefer their objections.

—C. P. VASANTARAJAN.
Advocate for Petitioner.

ఎలక్షన్ ముచ్చట్లు

(మొదటిపేజీకొరవ)

రాష్ట్ర స్థాయిలోకూడా రెండు లిస్టులా చూడారు! అసలు రెండు లిస్టులనే వి దేశంలో మరే రాష్ట్రంలోనూ లేదు. ఏ రాష్ట్రంలోలేని పద్ధతిని, పూర్వం ఎన్నడూ లేని సాంప్రదాయాన్ని కేంద్ర ఎలక్షన్ కమిటీ ఆంధ్ర విషయంలోమాత్రం అనుమతిస్తుందా? ఎంత సంజీవరెడ్డిగారు కేంద్ర ఎన్నికల సంఘంలో వుంటేమాత్రం, చెడు సాంప్రదాయాన్ని ఆమోదిస్తుందా? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విషయంలో పోటీ జాబితాను చర్చకు తీసుకుంటే, ఇక ప్రతి రాష్ట్రానికి సంబంధించీ ఈ విధంగానేరాదా? మధ్య ప్రదేశ్‌నుండి 1000 మంది అప్పీలు చేశారట. ఇవి వ్యక్తిగతమైన అప్పీళ్లేగాని, పోటీ జాబితాకాదు. ఆంధ్ర విషయంలో పోటీ జాబితాను పరిగణనకు తీసుకుంటే, మధ్య ప్రదేశ్‌ది మాత్రం తీసుకోవద్దా? అలాంటప్పుడు, ఏ.ఐ.సి.సి. ఆంధ్ర నయోధ్యీయుల జాబితాను ప్రత్యేకంగాపరిశీలించడం అనుచితమే కాకుండ, ప్రమాదకరంకూడా. ఎన్ని సీట్లకు సంబంధించి అయినా, ఎన్ని అప్పీళ్లయినా స్వీకరించవచ్చు. ఎన్నిమార్పులైనా చేయవచ్చు. కాని తిరుగుబాటు తత్వాన్ని ప్రోత్సహించడంమాత్రం తగదు.

' ' '

అధికారవర్గం—అంటే ముఖ్యమంత్రి వర్గం—కేవలం అంత పాక్షికంగా ఎందుకు చేయవల్సి వచ్చింది? నిష్పాక్షిక పరిశీలకులు వారి ధోరణిని సమర్థించలేరు. కాని వారి దృక్పధాన్నుండి చూచినప్పుడు మాత్రం వారి వైఖరి సబబేననిపిస్తుంది. నయోధ్యీయులు సహకరించడంలేదు. పైగా బెదిరింపు ధోరణిలోవున్నారు. కేంద్రంలో సంజీవరెడ్డి వున్నాడుకాబట్టి, తాము ఎంతైనా మార్పుచేయించుకోగలమని బహిరంగంగానే ప్రకటించుకుంటున్నారు. అంతా తమ యిష్టప్రకారమే జరగబోతుందన్నట్లుగా, ప్రత్యేక జాబితాను పంపుకున్నారు. ఈపరిస్థితుల్లో ముఖ్యమంత్రి నయోధ్యీయులకు ఇక్కడ న్యాయమైన దామాషా సీట్లుయిచ్చి, అక్కడ వారు అదనంగా మరికొన్ని సంపాదించుకుంటే, వారికే మెజారిటీయో, కనీసం సమానంగానో సీట్లువస్తే; ఇంత శ్రమపడి, ఆగుడుపడీ ముఖ్యమంత్రివర్గం సాధించిందేముంటుంది? ఈ కోణంనుండే ముఖ్యమంత్రివర్గం సెలక్షన్లను చేసివుంటుంది. నయోధ్యీయులు ఎటూ ఢిల్లీలో కొన్ని సంపాదించుకోబోతారు కాబట్టి, ఆపొందేసీట్లు అక్కడే పొందనివ్వమని ఇక్కడ సాధ్యమైనంత వరకు సున్నజుట్టి కూర్చున్నట్లుంది.

ఢిల్లీలో ఎంతమార్పు జరిగినా, సంజీవరెడ్డిగారిమాట ఎంత చెల్లుబడి అయినా, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు వగైరాలు ఎంత సహాయం చేసినా; రాష్ట్రకాంగ్రెస్ పంపిన జాబితాలో పదిపదిహేనుశాతం కంటే మించి మార్పులుండబోవు. అంత ఎక్కువగా మార్పులు జరిగినా ముఖ్యమంత్రి వర్గ అభ్యర్థులే అధిక సంఖ్యాకులుగా వుంటారు. ఎన్నికలలో గెలుపు ఓటముల తర్వాత పరిస్థితి తర్వాత!

మనం అవునన్నా కాదన్నా, మనం హర్షించినా గర్హించినా, మనం సమర్థించినా విమర్శించినా అభ్యర్థుల నిర్ణయ ధోరణి యిది!

' ' '

నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి అధికారవర్గంవారు సంజీవరెడ్డికి టిక్కెటు యివ్వకపోవడంకాని; నయోధ్యీయులు జి. సి. కొండయ్యను విసహాయించడంకాని ఏమాత్రం సమంజసంగాలేదు. కేవలం అల్లరిచిల్లరి వ్యవహారంగా కనపడుతుంది. కడకు ఢిల్లీలో అయినా టిక్కెట్టు లభించితీరుతుందనుకోండి! అంతమాత్రానికి యిక్కడ వైరిభావపడడమెందుకు? విమర్శలకు గురికావడమెందుకు?

అధికారవర్గంవారు ఉదయగిరి స్థానాన్ని ఎందువల్లనో ఖరారుచేయకుండా వుంచారు. ఈ సీటును సంజీవరెడ్డికి యిస్తారా? అంపకే ఖరారుచేయకుండా వుంచారా? ఏమో, చెప్పలేము. ఈ స్థానాన్ని పులి వెంకటరెడ్డిగారికి ఇచ్చినా యివ్వవచ్చునంటారు.

అధికారవర్గంలోని కొందరి వూహలను బట్టి ఆనం సంజీవరెడ్డికి ఢిల్లీలోకూడా సీటు రావడం కష్టమంటున్నారు. కష్టమేమిటి; రాబోదని బల్లగుద్ది చెప్తున్నారు. వారు యింత గట్టిగా చెప్పగలుగుటకు వున్న బలమైన కారణాలేమిటో మనకు తెలియదు.

ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు ఆత్మకూరులో కాంగ్రెస్ భవనం అంటూ ఒకటి కట్టింది, దానికి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కామరాజ్‌గారి చేత ప్రారంభోత్సవం జరిపించారు. ఆ భవన ప్రాంగణంలో నమిలిపట్నుతో ఒక బావికూడా త్రవ్వించారట. ఆ భవనాన్ని సంజీవరెడ్డిగారు తన స్వంతఆస్తి క్రింద తన పేరట వేసుకున్నారని; ఎక్కడో హరిజనవాడకు కాలోలు వుద్దేశించిన బావిని అక్కడ త్రవ్వించారని వ్యతిరేకుల ఆరోపణ. తమ ఆరోపణను రుజువుచేసుకొనుటకు వ్రాతపూర్వకమైన దాఖలాలతో కూడా విప్లవవర్గంవారు పోయినట్లుంది. సంజీవరెడ్డిగారికి ఢిల్లీలోకూడా టిక్కెటు రాబోదని అధికారవర్గంవారు అంత గట్టిగా చెప్పుటకు ఈ ఆరోపణే కారణంగా వుంటుందేమో?

సంజీవరెడ్డిగారుమాత్రం తన అభ్యర్థిత్వాన్ని బలపరుస్తున్న తన నియోజకవర్గంలోని వందాయితీ అధ్యక్షుల సంతకాలతో ఒక మహజరు పట్టుకొని పోయినట్లుంది. అవశ్యం వారి అభ్యర్థిత్వానికి బలాన్ని చేకూర్చేదేగదా!

ఏమైనా జిల్లాలో సంజీవరెడ్డి విస్మరింపదగినవాడుకాదు. వారికి ఉదయగిరియిచ్చి; ఇరువర్గాలమధ్య ఘర్షణావకాశాన్ని తగ్గించడం మంచిది.

' ' '

సంజీవరెడ్డిగారిమీద ఆరోపణలుతెచ్చి, టిక్కెటు ఇవ్వకూడదని వాదించేవారు; వి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి మీదమాత్రం లేకుండా వుంటారా అని మా అనుమానం. అసలు కాంగ్రెస్‌వారు వి. సి. ని నెల్లూరుకు సూచిస్తూ, వారి మీద యిదివరకు పదకొండుమంది శాసనసభ్యులు ముఖ్యమంత్రికి–ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి సమర్పించిన ఆరోపణలపత్రాన్ని గుర్తుచేశారు. ఇప్పుడు అపత్రాన్ని హైకమాండు ముందుమాత్రం పెట్టకుండా వుంటారా? పెడితే ఏమవుతుంది?

' ' '

నయోధ్యవర్గంలో ఆనం సంజీవరెడ్డితోపాటు, అభ్యర్థిత్వం పొందదగినవాడు శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి. అధికారవర్గం ఈరెండు పేర్లను తమ జాబితాలో చేర్చివుంటే, అది కొంతవరకు సమగ్రంగా వుండేది.

' ' '

నయోధ్యీయుల జాబితా మరీ అన్యాయంగావుంది. నెల్లూరుకు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు దరఖాస్తువేస్తే, వారిని త్రోసేసి, అసలు దరఖాస్తుపెట్టని కటాకాలికిచ్చారు. రాఘవయ్యగారు ఒక వర్గానికి చెందినవాడుకాదు. దరఖాస్తువేసేముందు అభిమానాన్ని చంపుకొని ఎ. సి. వగైరా వారి కుటుంబీకులందరినీ అడిగి, వారి సహకార హామీనిపొంది, ఆపిమ్మట అప్లికేషన్ వేశారు. జిల్లాలో మిగిలివున్న 1917నాటి కాంగ్రెస్ వాదులు ముగ్గురు నలుగుర్లో రాఘవయ్యగారొకరు. అలాంటి వ్యక్తిని విస్మరించడాన్ని మీరు ఎట్లా సమర్థించుకుంటారు?

సిద్ధయ్యనాయుడు, వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, నారాయణస్వామి, రమణారెడ్డి, రోశయ్యనాయుడు వీరు వదిలివేసిన మరి కొందరు ముఖ్యులు; ప్రస్తుతశాసనసభ్యులు.

' ' '

ఢిల్లీలో ఏమి జరుగుతుందో? ఏమేమి మార్పులు జరగబోతాయో? వూహించవలసిందేకాని, ఇదమిత్థంగా చెప్పలేము.

వెంకటగిరిలో అల్లం కృష్ణయ్యగారు సీటు పొందగలరేమోననిపిస్తుంది. నీలం సంజీవరెడ్డిగారు మన జిల్లాకు సంబంధించి పట్టుబట్టబోయ్యేస్థానాల్లో యిది ముఖ్యమైంది. అందువల్ల కృష్ణయ్య అభ్యర్థిత్వాన్ని గూర్చి కొంత దృఢంగా చెప్పగలుగుతున్నాము.

ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు ఢిల్లీలో టిక్కెట్టు పొందగలరనే మా విశ్వాసం.

ఇతర్లకు సంబంధించి వూహించలేకున్నాము.

నానాదాస్‌గారు పార్లమెంటుకే కాక, మూడు శాసనసభ స్థానాలకు కూడా దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. కమ్యూనిస్టుగా పార్లమెంటులో వుండినవాడు; గత పర్యాయం కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా బుచ్చిలో పోటీచేసి ఓడిపోయినవాడు; చదువుకున్నవాడు; చురుకైనవాడు. సంజీవయ్యగారు శ్రద్ధవహించే అభ్యర్థి. ఇతని విషయం ఢిల్లీలో ఆలోచనకు వస్తుందో లేదో చెప్పలేము. ఇతని అభ్యర్థిత్వాన్ని నయోధ్యులు కూడా సూచించక పోవడం ఆశ్చర్యంగానే వుంది. పోయినసారి స్వర్ణ వేమయ్యగారితో ఓడిపోయాడు కాబట్టి; ఈసారి వారితోనే పోటీకి నిల్పివుంటే ఎట్లావుండేదో?

' ' '

దేవదానాన్ని పార్లమెంటు అభ్యర్థిగా నిర్ణయించి, చిన్నయ్యగారికి సర్వేపల్లి యివ్వడం బాగుంది. చిన్నయ్య 1952 లో వి. సి. తోటి ఈ నియోజకవర్గంలో ఓడిపోయిన వ్యక్తి. అందువల్ల నియోజకవర్గమేమీ కొత్త కాదు. శాసనసభ్యత్వంకోసం కాంగ్రెస్‌వాది అయినవాడు కాదు. చతురభాషణతో ప్రజలను అట్టే ఆకర్షించగల ఎక్క.

' ' '

పార్లమెంటుకు సంబంధించి జనరల్ సీటుకు గోపాలరెడ్డిగారొక్కరే దరఖాస్తు వేశారు. జిల్లా కాంగ్రెసుకు కాని, రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకుగాని గోపాలరెడ్డిగారి అభ్యర్థిత్వాన్నిగూర్చి ఆలోచించవలసిన అవసరమే కలుగలేదు. కాని నయోధ్యీయులకు ఆ అవసరం కనుపించినట్లుంది. జిల్లాలో వీరివర్గంవారుకూడా గోపాలరెడ్డిగారి పేరునే సూచించారు. హైదరాబాదులో మాత్రం "గోపాలరెడ్డిగారు పోటీ చేయకుంటే అర్. ఎల్. రెడ్డి" అని ఒక పాంసపాదు పెట్టారు. దరఖాస్తువేసిన గోపాలరెడ్డిగారు పోటీచేయరని వీరెందుకనుకోవలసి వచ్చిందో, అసలు అడగని అర్. ఎల్. రెడ్డిగారిపేరు ఎందుకు ప్రస్తావనకు తేవలసివచ్చిందో ఆశ్చర్యంగావుంది. గోపాలరెడ్డిగారి విషయంలో నయోధ్యీయుల అకారణ ఆగ్రహాన్ని కలిగి వుంటున్నారు. ఆ ఆగ్రహఫలితమే విచిత్రమైన ఈసూచన. దీనివెనుకకుట్ర ఏదైనావున్నదా అనిపిస్తుంది. అయితే అది సాగబోదనుకోండి!

ఇదిట్లావుంటే కాను గోపాలరెడ్డిగారితో పోటీ చేయబోతున్నానని శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు బహిరంగంగానే ప్రకటిస్తున్నారట. వారి అనుయాయులుకూడా చెప్తున్నారట. ఇది బెదిరింపో, లేక నిజంగా ఆ సంకల్పంవుందో తెలియదు. నిజంగా వున్నదనే అంటారు. రాష్ట్రంలో ప్రముఖనాయకుడుగావుంటూ, హైకమాండు దృష్టిలోకూడాపడిన వి.సి. సుబ్బారెడ్డిగారి సోదరుడుగావుండి వెంకటరెడ్డిగారు యింత కొందరపడతారా అని సందేహించేవారు లేకపోలేదు. వెంకటరెడ్డిగారు ఈ విషయంలో వారి అన్నకుకూడా 'నోటీసు' ఇవ్వబోతున్నారని యింకొక వర్తమానం. పిలన్నటినీ తొందరపడి నమ్మేదానికంటే నిదానించిచూడడం మంచిది.

వెంకటరెడ్డిగారు గోపాలరెడ్డిగారితో పోటీచేయబోతున్నారనే వదంతిని విన్న కొందరు కాంగ్రెస్‌వాదులు "అలాంటి పరిణామం రావాలగాని, ఎంత మంచిది!" అని వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ఈ వ్యాఖ్యార్థాన్ని గ్రహించడం పాఠకులకు కష్టం కాదు.

' ' '

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు పోటీకి దిగబోరనేది దాదాపు తేలిపోయినట్లే. రామచంద్రారెడ్డిగారు పోటీచేస్తారనేమాట వచ్చినపుడు ఒకరన్నారు–"రామచంద్రారెడ్డిగారు ఇప్పుడు పోటీచేయరు. గోపాలరెడ్డి–రామచంద్రారెడ్డిగారలు 25 ఏళ్ల కొకసారిమాత్రమే ప్రత్యర్థులవుతారు. 1937లో పోటీచేశారు; మళ్లీ 1962 లో తలపడ్డారు. అందువల్ల మళ్లీ వాళ్లిద్దరు పోటీచేయబోవడమంటూవుంటే, అది 1987లోనే! "అని అన్నాడు. చాలబాగుంది ఈవాదం. ఇది నిజమయ్యేట్లేవుంది!

రామచంద్రారెడ్డిగారు విరమించుకునే సరికి, వారికుమారుడు పాపిరెడ్డిగారిపేరు వినబడుతున్నది. పాపిరెడ్డిగారిని పార్లమెంటుకు నిలవమనే ప్రోత్సాహం వున్నట్లుంది. కాని వారు అవిషయాన్నిగూర్చి సీరియస్‌గా ఆలోచించినట్లులేదు. పాపిరెడ్డిగారిని బుచ్చిసీటుకు వేయించాలనే ప్రయత్నంకూడా ఒకటున్నదట. దశరథరామరెడ్డిగారికి సీటువస్తే పోటీచేయించాలని ఒకరి ఆలోచనైతే, విమలమ్మయితే పోటీపెట్టాలనే సంకల్పం ఇంకొకరిదిగా వున్నట్లు కనపడుతుంది. అమధ్య పాపిరెడ్డిగారు ఆనం సంజీవరెడ్డితో పోటీ చేయబోతున్నాడన్నారు; ఇప్పుడు అర్. డి. అర్. కుప్రత్యర్థి కాబోతున్నాడంటున్నారు. పాపిరెడ్డిగారు అందరికీ అంత తేలిగ్గాఅందుబాటయ్యేవ్యక్తా ఏమి? ఇంతకూ పాపిరెడ్డిగారివైఖరేమిటో తెలుసుకుందాం.

' ' '

వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు మూడు స్థానాలకు దరఖాస్తువేశారు. కాని వారి విషయమే ఆలోచించినవారున్నట్లు లేదు. వెంకటగిరి జనరల్ స్థానమైనప్పుడు వారు అడగడానికి, కాంగ్రెస్ ఇవ్వడానికి అనుకూలంగా వుంటుంది, న్యాయంగా వుంటుంది.

గోవధ

(11 వ పేజీ కొరవ)

క్కేదికాదు. కావున అజన్మాంతం వాటి చేత చాకిరీ చేయించు కొనేందుకుగాను వారు అంతటితో గోవధను మానారు.

గోమాత తన సంతానాన్ని శాశ్వతంగా మానవదాస్యానికి అంకితం చేసింది. ప్రతిఫలంగా హిందువులు గోవధమానారు. ఇది నైతికసమస్యకాదు, సామాజికావసరానికి సంబంధించినదే. పూర్వ నాగరికతలన్నీ బానిసత్వంమీద బతికి బలిసినవే. బానిస విధానం లేకపోతే గ్రీకు విజ్ఞానం వుండేది కాదు. శూద్రులులేకపోతే బ్రాహ్మణ విజ్ఞానం వుండేదికాదు. ఐతే ఆధునికులు, విద్యావంతులు అయిన హిందువులు గోపూజను సమర్థించే విధం చూస్తే కాస్త విచక్షణాజ్ఞానం కలవారెవరికైనా ఆక్షేపణీయంగా తోచకమానదు. యావత్ప్రాణకోటి పరమాత్మనుమాసే యీ పెద్దమనుషులకు మాలో మాత్రం అలాంటిదేమీ కన్పించదు.

గోపూజాసంప్రదాయానికి జీవకారుణ్యం వాకకారణంగా చూపుతారుకొందరు. ఇంతకంటే బేసబబు మరొకటివుండదు. పలురకాల జంతువులను బలితీసుకోడానికి హిందూమతం సమ్మతిస్తుంది. ఈ వొక్క ప్రత్యేకజంతువు విషయంలోనే దాక్షిణ్యం చూపాల్సినంత అగత్యమేమొచ్చింది? ఆహారంగా వాడడంకంటే దాని సంతానం చేత చాకిరీ చేయించుకోవడం ఎక్కువ లాభదాయకంగా తోచింది. జీవకారుణ్యం అనేది దీనికొక ముసుగుమాత్రమే. సమాజశ్రేయాభివృద్ధి దృష్ట్యా గోవధచాలించాల్సిన ఆవశ్యకత ఏర్పడ్డా, ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానానికి మూలపురుషులైన ఆర్యులచేత గోమాంస భక్షణ విరమింపచెయ్యడం అంత తేలికగాకపోయింది. అందుచేత మతంపేరుతో గోవధ నిషేధాన్ని అమలు చేయాల్సివచ్చింది. ఇతర జంతువులను చంపడానికైనా వేదా లెక్కడాఅంగీకరించలేదనే మరోవాదన తీసుకొనిరావచ్చు. అసలు గోపూజకూడా వేదాల్లో యెక్కడా గోచరించదు. అయితే వేదకాలపు ఋషులు మాత్రం పుష్టిగా మాంసభోజనం చేసేవారే.

ఇక్కడ మరోవిషయంకూడా చర్చనీయమవుతుంది. అది శాకాహార సంబంధమైంది. ఏమతమైనా అసలు మాంసాహారాన్ని అంగీకరించినప్పుడు ఒక ప్రత్యేక జంతుమాంసంమాత్రం నిషిద్ధమవడానికి కారణం కన్పించదు. మాంసభోజనంవల్ల శరీరానికి, ఆత్మకు అపచారం జరుగుతుందనుకొంటే పుక్కమాంసం, గోమాంసం అనే విచక్షణ కూడదు. హిందువుల్లో కొన్ని తెగలవారుమాత్రమే కేవలం శాకాహారులు. శాకాహారంవినా మరొకటి పనికిరాదనేవారి వాదన నిస్సారమైంది. త్రిగుణసిద్ధాంతంతో వారు తమ వాదాన్ని నిలుపుకోజూస్తారు. కాని శాస్త్రదృష్టితో పరికిస్తే అదంతా అర్థరహితమని తేలుతుంది. ఇక్కడ గమనించాల్సిన అంశం మాంసాహారంచేసే జంతువులు మానవులకెప్పుడూ సులభంగా పెంపుడు కావనేరే. గడ్డితినే పశువులకే స్వచ్ఛంద బానిసత్వం. ఆజాతికి చెందినదే యీ ఆవుకూడా. అందుకే గోవు హిందువులదృష్టిలో ప్రాధాన్యతవహించింది..."

[ఈ భాగాలు మహామేధావి శ్రీ ఎం. ఎన్. రాయ్‌గారు జైల్లోవుండి వ్రాసిన "జైలు ఆత్మకథ" నుండి పరిగ్రహించబడినవి. ఈ గ్రంథం తెలుగులోకికూడా అనువాదమైంది. గోవధ నిషేధానికి సంబంధించి ఒక మేధావి ఆలోచనలను, అభిప్రాయాలను పాఠకులకు పరిచయం చేయడమే ఈ వుల్లేఖన వుద్దేశ్యం. తర్వాత మరికొందరు నాయకుల అభిప్రాయాలను, వాదాలను తెలుసుకుందాం. –సం]

1967 సంవత్సరం క్యాలెండర్లు

శివకాశి - నేషనల్ లిథో ప్రెస్‌వారి శ్రేష్ఠమైన ఆఫ్‌సెట్ క్యాలెండర్లు సరసమైన ధరలకు సప్లయిచేయబడును.

వివరములకు :-

M. C. BABU
Calendar Agent,
Balaji Nagar, NELLORE.

యేలూరు ప్రి॥ మునసబు మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో

S. O. 180 of 56. E. P. 203 of 65

అద్దపల్లి రామారావులనే దశరథరామయ్య } —వాది.

పెద్దిరెడ్డి భూషయ్య — ప్రతివాది.

యీ దిగువ తెలియచేసిన షెడ్యూలు దావాలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారివల్ల 21-11-1966 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు యాలము జరుపబడును.

ఏలూరు తా॥ భీమడోలు సబు డి॥ లో చేరిన శివారువున్న మహమ్మదుపురం గ్రామం తా॥ వేలంజియ్యే ఆస్తివివరం:-

R. S. నె. 893/2 కు, యి 1-49 కు పూరా పల్లంభూమి. యిందులో వున్న ఫలవృక్షములు సహా వేలం జరుగును.

సర్కారుపాట రూ. 1490/- లు.

—వి. రామమోహనరావు—అడ్వకేటు.

కథారచయితలకు పిలుపు

★ ★ ★

కావలి మిత్రమండలి పంచమ వార్షికోత్సవ సంచికలో ప్రచురణార్థము రచయితలు - కథానికలు పంపగోరుతాము. నచ్చిన కథలు మా సంచికలో ప్రచురించెదము. కథలు పంపదలచేవారు

సెక్రటరీ, మిత్రమండలి-కావలి

అడ్రసుకు నవంబరు 25 తేది లోగా పంపప్రార్థన.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 63 of 1966.

అమరా యశోదమ్మ —పిటిషనరు.

GENERAL NOTICE:-

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలుపడమేమనగా:- లేటు అమరా రోశయ్యశెట్టి లోకులకు అచ్చవలసిన ఋణములు తీర్చగలందులకు లేటు అమరా రోశయ్యశెట్టి యెస్టేటు ఆస్తులను విక్రయించి తీర్చవలసియున్నదనిన్నీ, అందు అమరా రోశయ్యశెట్టిగారి మైనరు బిడ్డల భాగ దామాషా ఆస్తులనుగూడా అమరా రోశయ్యశెట్టిగారి అప్పులకై విక్రయించి ఋణపరిష్కారము చేయుటకు మైనర్ల తరఫున గార్డియను వారి తల్లియైన పిటిషనరు విక్రయించుటకు పర్మిషను యివ్వమని కోరి పిటిషను పెట్టినందుకు General Notice & Notice to nearest relations నిమిత్తము 24-11-66 తేదికి వాయిదావేసియున్నారు. అందువిషయములో యెవరికేగాని ఏలాటి ఆక్షేపణలుయున్ననూ పై వాయిదా రోజు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలుపుకోవలయును. లేనియెడల పరోక్షమున విచారించి తీర్మానించబడును.

—అల్లాడి సుబ్రహ్మణ్యం,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

రాజమండ్రి మునసబు మేజస్ట్రేటువారి కోర్టులో

E. P. No. 284 of 1966.

O. S. No. 223 of 1964.

చంద్రగిరి కామేశ్వరమ్మ—డిక్రీహోల్డరు.
యెన్ని మునిరత్తమ్మ —2-వ ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రీనిబట్టి పై కోర్టువారి వలన ఈ క్రింది షెడ్యూలు ఆస్తి బహిరంగముగా 29-11-1966 తేదిన పగలు 11 గం॥కు ఆస్తిహోరు షరతులకు లోబర్చి వేలం వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును. వివరములు డి॥ హో॥ అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుపబడును.

షెడ్యూలు:-

రాజమండ్రి తాలూకా, బేసరుపాడు గ్రామంలోని 2-వ ప్రతివాది యెన్ని మునిరత్తమ్మ తాలూకు నెం. 273 రు అసెస్మెంటు నెంబరు తా॥ డోర్ నెం. 39/2 రు పెంకుటిల్లున్నూ, అందలి తలుపులు 2, ద్వారబంధములు, పైకప్పు సహా.

—పి. సూర్యనారాయణమూర్తి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు

భయపడవలసిలేదు

*

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

శివారెడ్డి పద్యాలు

రష్యా చైన స్కీము

వరజదాటుతేరి ప్రతికూలపక్షాలు
పిదా వారుకుడెప్పి యెక్కదోలి
పిల్లిగిల్లి న్యాయపిల్లల్ని వుసిగొల్పె
రష్యా చైన స్కీము రాజనీతి!

కాంగిరేసువారు కలహించుకుంటుంటె
ప్రాకులాడుతుంటె పదవికొఱకు
అదును జూచుకొని ఆయత్తమయ్యింది
యెగబడిందివచ్చి యెల్లువురుగు!

రాళ్లు రువ్వవచ్చు; రైళ్ల ధ్వంసము చెయ్య
వచ్చు, రెచ్చగొట్టవచ్చు ప్రజల,
కాని యిండియాను వినాడు పాలించె
హక్కుమీకులేదు అన్నలార!

ఇందిరాగాంధి

తల్లి ఇందిరమ్మ! ఢిల్లీలా గగ్గోలు,
ఆ అరాచకమ్ము, ఆ అమాను
షమ్ము రేడియోలో సకలమ్ము విన్నాను
కంటనీరుగార్చ గంటసేపు!

అమృతరావు సాకు, అహోరథాన్యాల
సాకు, భూమిశిస్తుసాకు, వైను
దాన్యలరదిసాకు, నాన్సెన్సు న్యూసెన్సు!
యిది వినాశకాల మిండియాకు!

చేతగాకపోతె, చెయిలేకపూర్చుంటె
ఎందుకింతబాధ యేగులాట?
రాణినామగోకి రావమ్మ! నీ నచ్చు
పాలనమ్ము యింక పనికిరాదు!

పంతగించి అన్నిపార్టీలు ఏొకటయ్యి
కత్తిగట్టెనేడు కాంగిరేసు
న్యాయపాల్నపైన, శ్రేయొరాజ్యముపైన!
నవ్యమైన ధర్మసంస్థపైన!

ఇండియాకుమేకు యీ ప్రజాస్వామ్యమ్ము
పనికిరాదుతల్లి! ప్రస్తుతమ్ము,
కత్తిసుత్తిజూపి చెత్తమాడించాలె
వ్రేలగట్టవలెను తొలుదీసి!

మణిమహాలు

మణిమహాలు జూచినాడను
ననుముగ్ధునిజేసె, తెనుగుసాహితి తియ్యం
దనము నీ సొత్తుచెల్లి!
అనుమానములేదు, తెలివి అందజేసామ్మా!

ఒక్క నవలగాదు, ఏొక బుజ్జికథగాదు
ఏొకటిగాదు రచన రకరకాలు!
ఏమి పూజజేసె రామచంద్రరావు
మున్ను భార్యగాగ నిన్నుబడసె

సొమ్ములంటె కోర్కె, సొంపులంటె ఆపేక్ష,
గుడ్డలంటె స్త్రీకి దొడ్డమోజు,
కాని నీకదేందొ కవనమంటె పిచ్చి
అంధ్రమంటెచాలు అమితకోర!

రాఘవయ్య

కొట్టిజగి నేతిలో బ
డ్డట్టాయెను రామయ్యదాపు గొట్టె యి
చ్చట్టున అయ్యకు పోటీ
పెట్టేదిలేదు యింక వెంగేబల్లా!

కల్తిలేని పచ్చి కాంగ్రేసు, అధివక్త
రాజనీతి విదుడు రామయ్య
అంధ్ర కాన్ససభకు అర్హుడ్డి నెల్లూరు
పంటబండె, చిరె వగర గుంటె!

నిర్యాణము

అప్పలాంబనేలు అర్థాంగి గృహలక్ష్మి
కన్నుమూసె నన్నె మొన్నరేయి,
నలుబదేళ్లలోపు నాయమ్మ ప్రాయమ్ము,
ముందువెనుకలేదు మృత్యువునకు!

——

రెండుకొత్తరాష్ట్రాలు

(4 వ పేజి కొరవ)

నికే పోతాయి. ఖనిజసంపదకు సంబంధించి పంజాబ్ కంటే, హరియానా కొంత మేలు. హరియానాలోని మొహిందర్‌ఘర్ జిల్లాలో ఇనుము, పలక గనులున్నాయి. సంవత్సరానికి లక్షటన్నుల వుత్పత్తి శక్తిగల ఇనుముఫ్యాక్టరీ ఒకటి నాల్గవ ప్రణాళికలో హిస్తార్‌లో నెలకొల్పాలనే ప్రతిపాదనవుంది.

పంజాబ్‌- హరియానాలలో చక్కెర జవుళి మిల్లులవంటి వ్యవసాయోత్పుల మీద ఆధారపడిన పరిశ్రమలకే ఎక్కువ స్థానంవుంది. ఈ విషయంలో హరియానాకే అవకాశం ఎక్కువ. పంజాబ్ అంతటా 1964-65 లో 6 లక్షల 95 వేల ఎకరాలలో చెరకు సాగుచేయబడితే అందులో 3 లక్షల 73 వేల ఎకరాలు, అంటే 54 శాతం, హరియానాలోవుంది. రోటక్, కర్నాలలో చెరకు పంట ఎక్కువే కాకుండా, ఈ రెండు జిల్లాలలో కేంద్రీకృతమైవుంది. ప్రత్తివుత్పత్తి, చాల్నా నీటి సరఫరానుబట్టి, విస్తృతమయ్యే అవకాశముంది. ఇప్పుడు మొత్తం 1, 31, 346 కదుళ్లు కలిగిన ఆరు నూలుమిల్లులు హరియానాలో; 96,964 కదుళ్లతో ఐదు నూలు మిల్లులు పంజాబులో వున్నాయి.

పంజాబు లఘు పరిశ్రమలమీద ఆధారపడవలసి వుంటుంది; హరియానాలో మాత్రం భారీ పరిశ్రమలకు కావలసినంత అవకాశం. పంజాబులో గ్రామీణ ప్రజలు 75. 3 శాతమైతే, హరియానాలో 82. 8 శాతం.

విద్య

విద్యా విషయాలలో పంజాబుకంటే, హరియానా వెనుకబడివుంది. మామూలు చదువులోనే గాకుండా, సాంకేతిక విద్యలో కూడా పంజాబు ముందంజ వేసింది. ఆర్య సమాజం, సనాతన ధర్మసభ, సిఖ్ ఖల్సా దివాన్ వగైరా సంస్థలు దేశ విభజనకు ముందే మధ్య పంజాబులో అనేక విద్యాసంస్థలను నెలకొల్పాయి. కొత్త పంజాబులో పాటియాలా ఒక పెద్ద విద్యా కేంద్రంగా అభివృద్ధి చెందింది. పాటియాలాలో పంజాబ్ యూనివర్‌సిటీవుంది; వైద్య, ఇంజనీరింగు కళాశాలలు, స్టేట్ కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ వున్నాయి. పంజాబులో మరో ముఖ్యమైన విద్యాకేంద్ర లూధియానా. వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయం ఇచ్చటేవుంది; మెడికల్ కాలేజీ కూడావుంది. కొత్తపంజాబు రాష్ట్రంలోని పాటియాలా, లూధియానా, జలంధర్, అమృతసర్, హోషియార్‌పూర్ వంటి పట్టణాలన్నీ ముఖ్యమైన విద్యా కేంద్రాలే. హరియానాలో అంబాలా, కురుక్షేత్రం మినహాయిస్తే, పెద్ద విద్యా సంస్థలుగల పట్టణాలులేవు. రెండు రాష్ట్రాలలో అక్షరాస్యతను చూస్తే, ఈ తేడా మరీస్పష్టంగా తెలుస్తుంది. పంజాబులో అక్షర జ్ఞానం కలవారు 27. 1 శాతంకాగా, హరియానాలో 20. 5 శాతం మాత్రమే.

మొత్తంమీద రెండు రాష్ట్రాలకు పారిశ్రామికంగా ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తువుంది; ముఖ్యంగా వ్యవసాయ వస్తోత్పత్తిమీద ఆధారపడిన పరిశ్రమల అభివృద్ధికి విశేషావకాశంవుంది.

——

మొలగొలుకులకు అంత్యదశ

(5 వ పేజి కొరవ)

ముందు కోతకు రావచ్చును. మొలగొలుకుల్లో కూడా తేడాలున్నాయి. కాబట్టి పరిశోధకులు ప్లాన్‌చేస్తే అందరూ వ్రాయ త్తించవచ్చు.

నాకు తెలియక అడుగుతాను. వరి పరిశోధక స్థానాన్ని 1937 లో స్థాపించారు. మన జిల్లాలోని చౌడునేలలు ఎప్పటినుంచో వున్నాయి. చౌడు నేలలకు తట్టుకునే గుణాన్ని మన ప్రతీకులు మొలగొలుకుల్లో ఎందుకు ప్రవేశ పెట్టలేదు? కనీసం యీమధ్య అయినా చౌడు భూములనుండి తేబడిన మేలురకం విత్తనాలలోని సుగుణాలలోను మన మొలగొలుకుల్లోకి వీలైతే ఎక్కించకొన్ని, వీలుకానిచో వేరేమార్గాలేవైనా ఆలోచించి రైతులకు అందివ్వకూడదా? ఎప్పుడు అందిస్తారు? ఎవరాబాధ్యతను వహిస్తారు?

వాస్తవంగా చౌడుభూముల్లో రైతు పెట్టిన ఖర్చులన్నా వస్తున్నవా? మొలగొలుకులు సరిగా అతకడమే లేదని అనుభవం చెప్తున్నది. లేనిచో ఎందుకు సేద్యం చేయడం? చౌడునేలలు పరిచేసుకున్నా కర్రలు అతకక ఎన్నిమార్లు నాటాల్సి వస్తున్నది? అసలు పరిశోధకులు రైతుల భూములెప్పుడైనా సందర్శించి వారి కష్టనష్టాలను విని తెలుసుకున్నారా? విత్తనం పుట్టుకలోనే నానా అవకతవకలు జరిగితే ఇక దాని బ్రతుకెట్లావుంటుంది?

మన జిల్లాలోని రైతులెందరకు చౌడు నేలల్లో అతికే విత్తనాలున్నవని తెలుసు? అసలు మనకున్న విత్తనాలల్లో కొద్దో గొప్పో ఏరకం చౌడులో బాగా అతుకుతాయో యెందరకు తెలుసు? వాటిని ఎంతమందివేసి ప్రయత్నించారు? పై విషయాలు రైతులకు తెలుసో, తెలియదోనని ఆఫీసర్లకు తెలుసా?

మనజిల్లాలో పాతికపాళ్ళ మాగాణిలో పెట్టిన విత్తులు నేలపాలవుతున్నాయ్! ఉద్యోగులమాట పక్కకునెట్టి, అన్నీతెలిసిన నోరుగల ముదిరైతు లెవరైనా ఆలోచన చేశారా? యెందుకు రచ్చ చేయకూడదు? పాతిక ముప్పై యేండ్లుగా గడించిన తమ అనుభవాలను ప్రక్కరైతు వింటే చిప్పెడుగింజలు వానికి యెక్కువ పండుతై అని ఏొర్వలేక చర్చించనాక అంతురానియ్యరు. పైగా పక్కపొలం పచ్చంగావుంటే కన్నుకుట్టి వీలైతే గనాలు చెక్కి కారడనీళ్ళు పక్కపొలంలోకి పోనిస్తారు!

ఇక, యింకోపాతిక మాగాణిలో పైరు ఎదిగిపోయి ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఎంత నష్టం జరుగుతున్నదో లెక్కలు గట్టడం కష్టమే. రైతులు ఆ నేలలకు అతికే విత్తనాలను వేయండని 'అగ్గి'వాళ్లు నిర్విరామ కృషిచేయాల్సి వుంటుంది. వారింతదాక కొంతకృషి చేసివున్నా యింకా చేయవలసింది చాలావుంది.

ఇక పాతికభాగం మాగాణిలో మే, జూలాలలో శేనర్లు వేస్తున్నారు. వాటి అడుగులకు అనువైనరకం యింతవరకు కనుగొనబడలేదు. బుడ్డలకు, సన్నలకు తెగుళ్ళు ఆశించి పైరు వన్నగిల్తున్నది. కర్రలు చాలమంది వేస్తున్నారు, ఆఫీసర్లు వేయమంటున్నారుకూడా. వీటికి తెగుళ్ళు ఆశిస్తున్నవి. కాని సత్ఫలితాలిస్తున్నవి అని చెప్పడానికిలేదు.

శేనరకులకు తక్కువకాలపు శేనలైనులు వేయరాదని నిరుడు నేనునుకొని అక్టోబరులో నారుపోసి, నవంబరులో నాటాను. మంచివర్షాయి పట్టుకున్నాయి. మొలగొలుకులకన్నా మేలనిపించింది. అగ్గివాళ్ళుకూడా వచ్చిచూసి మెచ్చిపోయారు. అన్ని నేలలకు వీలవుతుందా? ఒక్క సంవత్సరం అనుభవంతో శెల్పి చెప్పడం బాగుంటుందా?

బైవాన్-3, దినాన్-2 అను రెండు విదేశీరకాల వరిని దిగుమతి చేశారు ఇటీవల. ఇవి శేనరకులకు పనికివస్తాయి. రెండవపంటకు మంచివని, ముఖ్యంగా దినాన్-2 మంచిదని అంటున్నారు. తెగుళ్లు తక్కువ, మేత ఎక్కువ అంటున్నారు. మావూర్లో శ్రీ సామంతుల సుబ్బారెడ్డిగారు వేసివున్నారు. ఫలితాలు చూడవల్సి వుంటుంది. ఎక్కువ ఎరువులు తీసుకొనేరకం. కావున తెగుళ్లకు తట్టుకున్నా మనకెంతవరకు అనువుగా వుండగలదో చూడవలసివుంది. నెల్లూరు తాలూకాలో శేనరకులకు కొందరు రైతులు పలావులు వేస్తున్నారు. ఉన్నవాటిలో యిదే కొంచెం మేలుగావున్నదని తోస్తున్నది.

నెల్లూరు తాలూకా కొత్తూరువాసి శ్రీ వై. బి. రెడ్డిగారు నాలుగైదుసంవత్సరాలుగా 10569 రకం విత్తనాన్నొక దానిని వేస్తున్నారట. అది శేనరకులకు మేలుగావుండని వారు చెప్తున్నారు. (మనవరి పరిశోధకులు దీనిని చాలకాలం క్రితమే మనకు సూటుగాదని కొట్టివేసివున్నారట.)

ఆఫీసర్లు ఈ అనుభవాలను కూడా పరిగణనకు తీసుకొని వీటినైనా ఎందుకు అభివృద్ధి పరచకూడదు? ఇప్పుడుండే కర్ర మొలగొలుకులకన్నా ఎక్కువ దిగుబడి నిస్తున్నదని శ్రీ వై. బి. రెడ్డిగారు చెప్తున్నారు.

ఏమైనా యీరంగంలో మన వరి పరిశోధకులు విశేషమైన కృషి చేయవలసివుంది. రైతులతో నిత్యనైమిత్తికమైన సంబంధాలుంచుకోవల్సి వుంటుందికూడా. వారి పరిశోధనాఫలితాలు రైతులకు వెంటనే అంది, అమలులోకి వచ్చేసుకుకతనం వుండాలి.

ప్రస్తుతం మన జిల్లాలో ప్రచారంలో వున్న కొన్ని వరిరకాలు, వాటి బాగోగులను గూర్చి వచ్చేవారం చర్చించుకొందాం.

——

పంచాంగం

కార్తీకమాసము

నవంబరు 13 తేది మొదలు డిసెంబరు 12 తేదివరకు కార్తీకమాసము.

వృష్ట్యర్ఘరిష్టమ్

ఇందు పురస్కార, పురోబుధ, కుజ వలన యిత్యాది యోగావయోగాదిక్యాతి వలన విపరీతవృష్టి. కొన్నిచోట్ల వాయు సహితవృష్టి. ధరలు హెచ్చుతగ్గులు. అనావృష్టి భయపీడాదులు.

విశాఖ కార్తె

నవంబరు 6 తేది రాత్రి 9-27 గం. మొదలు 19 తేది రాత్రి 2-07 గం. వరకు విశాఖకార్తె. ప్రవేశకాలం కటకజలరాశి, పూర్ణజల.

నవంబరు తిథులు

12 శని	అమావాశ్యరా. 7-23 గం.వ	దీపావళి
13 ఆది	కార్తీక శుద్ధ పాడ్యమి సా. 5-48 గం.వ	కార్తీక స్నానారంభం
14 సోమ	విదియ సా. 4-38 గం.వ	
15 మంగళ	తదియ మ. 3-58 గం.వ	
16 బుధ	చవితి మ. 3-47 గం.వ	నాగులచవితి
17 గురు	పంచమి సా. 4-07 గం.వ	నాగపంచమి
18 శుక్ర	షష్ఠి సా. 4-54 గం.వ	

నవంబరు 19 తేది రాత్రి 2-08 గం.కు అనూరాధకార్తె ప్రవేశం.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

పద్యాలు-గేయాలు

ఏమి కొదువ?

రసిక్

[మాటికి పేదవాడైనా, కవి నోటికి పేదకాదు. అందుకే యింత గడ్డురోజుల్లోనూ, ఎలాంటిసందర్భంలోనూ భార్యను తియ్యగా, తెలివిగా ఓదార్చగలడు.]

సంతానం:
నా తనూవల్లి నల్లియున్నట్టి లతిక!
పిల శోకమ్ము ననలెత్తతాలననుచు:
పడతి, మన ప్రణయమ్మె జీవమ్ముగాగ
నేను కన్నట్టి కృతులెల్ల నీవికావె.

నగలు:
రవలకమ్మలకై రవరవలు వలదు
కావ్యగానమె నీచెవి కమ్మలగుత
రమణి, ఎదదాల్ప రత్నహారమ్ములేల?
నవ్వదో, నీకు కాంతునినతశిరస్సు.

వంట:
స్టౌను వెలిగించుకొనుటకు స్టౌనులోన
కిరొసినాయిలులేదని కినిసె దేల?
తనువె స్టౌగాగ, ప్రణయమే తైలముగను
మగువ, వండుము మదనాగ్ని రగులజేసి

దీపం:
చితుకకొంపైను ప్రక్కింటి చిలిపివెలవ
బల్బు వేకొందుకెమ్మందువా, హాతోస్మి;
చందమామపోల్ నీమోముదాలు దాన,
వగిలిపోయెడు ఈ గాజుబల్బులేల?

దుస్తులు:
సిల్కుబ్లౌజులు నైలానుచీరలేల?
ధవళమగు మేనివన్నెకు తగినయటులు
తెల్ల వాయిలుచీరయు, తెల్లరైక
తొడిగి రాజహంసికివోలె నడచిరమ్ము!

కాలక్షేపం:
నెల చివరిదినములివి, మన్నించు, సకియ;
ప్రొద్దుబుచ్చగ సినిమాకె పోవనేల?
తిరగవేయుము వారపత్రికనుదెత్తు
బుద్ధిపుట్టదొ, వాహ్యాళి పోదమువద.

ఏమి కొదువ:
లేమిసంసారమనుచును లేశమైన
లేమ కలతజెందగబనిలేదు నీకు
రసికహృదయుడు, సుకవిసమ్మాట్టు వీని
కూర్మి ఇల్లాలవగునీకు కొదువవేమి?

——

ఎన్నికలముందు కాబోయే ఎమ్మెల్లే

గజ్జల మల్లారెడ్డి

ఎవరోయీ! ఎవరోయీ!
ఎవరోయి! మీరంతా
ఏమిటంట యీ సంత!
ఎందుకిచట మీరంతా
గుంపులుగా చేరినారు?
రంపులుగా అరుస్తారు?
పల్లెటూళ్ల పాలించే
పాలెగాండ్రు భూస్వాములు
బడుగురైతు కంట్రాక్టర్
బ్రతకలేని బడిపంతులు
బస్ ఓనర్ గుమాస్తా
మిస్ ఎర్రా మీరంతా
ఎందులకీ పడిగాపులు?
ఏ దేవతకీ కొలువులు?

ఇప్పట్లో అయ్యగారు
ఎవ్వరికీ కనిపించరు
ఏకాంతపు గదిలోపల
దీకాకులమిది స్వప్న
లోకాల్లో మునిగినారు
చిత్తశాంతికోసరమై
చిత్తుగ పడిపోయినారు
మత్తువదిలి లేచేందుకు
మరోరోజు కావచ్చును
వెళ్ళిరాండు యీ రోజుకు
మళ్ళీ దర్శించుకొనుడు

మీకే నే చెబుతున్నది
మిర్రి మిర్రి చూస్తారేం?
వీదేదో అల్లాట
ప్పోడనుకోకండేం!
సర్మనఖుడ దొరగారికి
నా మాటకు తిరుగులేదు.

అయినా యీ ఓట్లు వచ్చి
అన్యాయం జరుగుతోంది
ఏనాడూ కాలినడక
యెరుగని మా చిట్టిదొరలు
నరిదీడని కడు దళసరి
పరిశుద్ధపు ఖద్దరుతో
ఓట్లకొరకు మారుమూల
పూళ్లన్నీ తిరిగి తిరిగి
మండే ఎండల, గాలుల
మైకుల బాకాలనూది
సోషలిజంగూర్చి కంఠ
శోషగ లెక్చర్లదంచి
ఒళ్లంతా హూనమ్మై
ఓపరికం చచ్చిపోయి
విశ్రాంతికి ఒక్కరోజు
విచ్చేశారో లేదో!
ఏమ్మునిగిందని అంతా
ఎగబడితిరి చేరగట్టి

అయినా ఈ ఓట్లువచ్చి
అడుపాళ్లలు మంటగలిసె
తలమాసిన ప్రతిజకడూ
తలయెత్తుక తిరుగుతాడు
ప్రశ్నలపై ప్రశ్నలతో
ప్రాణాలను తోడుతాడు
కోర్కెలమాటకువస్తే
కొండవీటిచేంతాళ్ళే!
ప్రతివాకనికి ఉద్యోగం
ప్రతివాకనికి సిఫారస్సు
ఉద్యోగం తోకెంబడి
ఒకేమెయిన ప్రమోషన్లు
రూట్లు సీట్లు పర్మిట్లు
రొఖ్ఖంగా చదివింపులు
ఇళ్లు గుళ్ళు గోపురాలు
స్కూళ్ళు శ్మశానాలుకూడ
అందరికీ రావాలట!
అర్జంటుగ రావాలట!!
లక్షలులక్షలు ఖర్చులు
రక్షించుమురా తండ్రీ!
పగవానికిక్కూడా యీ
పాడుపలెక్షన్లువద్దు!

రామరామ యిదియెక్కడి
రాజకీయములుబాబూ
అష్టగ్రహకూటమి ని
ర్దిష్టంగా మొద్దుబాబు
అర్భకుల తలలపైన
అధిష్టించినట్లున్నది
వారిగాణ్ణి నారయ్యని
దీరగించి పిలవాలట!
పీరుగాణ్ణి సాహెబని
గౌరవించి తీరాలట!
నత్తిముండ నత్తెమ్మై
నెత్తికెక్కి కులుకుతోంది
ఆరే, ఒరే, వాడు, గాడు
అనడానికి వీల్లేదట
ఏం కాలం? ఏం కాలం?
ఏం పోయేకాలమ్మో!

ఏమేమీ ఆఫీసుకు
వెళ్ళాలనుకుంటున్నారా?
అక్కడేమి వున్నాదని
ఆ మార్గం బట్టుతారు
ఆఫీసే జీవునెక్కి
వాహ్యాళికి వెడలినాది
స్టాఫంతా ఓట్లకొరకు
పతమతమై ధన్యాంటే
మిము జూచేదెవరచ్చట?
మిము ప్రోచేదెవ్వరంట?
అదుగో మీ అరుపులతో
అయ్యగారు లేచినారు
వెళ్ళొస్తా మీ సంగతి
వివరిస్తా దొరగారికి
అంతవరకు మీరంతా
అరుపుల తగ్గించవలెను.

వెళ్ళొచ్చా ప్రభువుగారు
వీల్లేదని చెప్పినారు
వెళ్ళిరండు మరోసారి
విజయం చేయించవచ్చు
మిన్నమ్మా ఒక్కమాట:
మీసంగతి దొరగారికి
ముఖ్యంగా చెప్పినాను
శ్రీలంటే శ్రీవారికి
చెప్పరాని అనురాగం
అయినా యీ సమయంలో
అయ్యగారి మనసంతా
ఆంటీ అందర కన్నుల
చిందై మురిపించునట్టి
అపరూపపు మాయలేడి
అసెంబ్లీ వన్నెలాడి
సురుచిర చేలాంచలాల
చిరుగాలుల రెపరెపలో
ఉయ్యాలలై పూగుతోంది
ఊహాల్లో తూగుతోంది
వెళ్ళిరమ్మ మళ్ళీ నే
వచ్చి పిలుచుకొస్తాగా!

——

మంచు తెలులు

(4 వ పేజీకొరవ)

పలుకరించవు. నీకు మనసులో ఇంకెవరైనా వున్నారా?

ఎందుకండీ, నన్నిలా చంపుతారు, నేనేం పాపం చేశాను. మిమ్మల్ని ఎప్పుడైనా ఒక్క ప్రశ్నగాని వేశానా?

నీకు గుండె నిబ్బరం ఎక్కువాయె.

మీకు విశాలహృదయం ఎక్కువాయె–

అంటే – చీచీ నన్ను చంపుతున్నావు. సుశీలా, పెళ్ళి చేసుకొని కొత్తకాపురం పెడితే ఎంతో సరదాగా వెన్నెలరాత్రులు, పడవ షికార్లు, మధురస్వప్నాలు, మంజులము, మధురము అయిన నీ మృదుసంభాషణలతో ఓలలాడాలని ఉబలాటపడ్డాను. దానికి వ్యతిరేకంగ జరుగుతుందని కలలో కూడ అనుకోలేదు–కిటికీ కర్టన్ తొలగిస్తూ అన్నాడు.

అవును. ఎందుకనుకుంటారు. పిల్లి పాలు తాగుతూ ఎవరూ చూడలేదనుకొంటుంది పాపం. విశాలహృదయం అంటూనే నా పెట్లో 'గోపాలం' వ్రాసిన వుత్తరం మీరు తీయవలసిన అవసరం ఏమిటి?

నీమీద నాకు స్వాతంత్ర్యం వుంది కనుక–

నామనస్సుమీద మీకెప్పుడూ వుండదు. అది జ్ఞాపకముంచుకోండి. అంటూ చేతిలో వున్నపుస్తకం టేబిల్ మీదకి గిరవాటెట్టింది.

అదే నేనడుగుతున్నాను. సుశీలా, ఆ మనసు ఎక్కడ కేంద్రీకృతమైవుంది.

పెద్ద సైకాలజిస్టులా ప్రశ్నలు వేస్తున్నారే? ఇందాక ఒక ప్రశ్న వేశాను. గోపాలం వుత్తరం ఎందుకు చూదారు–అని. ఇప్పుడు ఇంకొకటి మీగదిలో టేబిల్ పై వున్న అమ్మాయిఫోటో ఎవరిది? పేరు మీరు చెప్పకపోయినా దానిమీదేవుంది. కాని ఆ జానకికి మీకు ఏమిటి సంబంధం? ఎందుకు ఆమెకు డబ్బు పంపుతున్నారు? రహస్యంగా వుత్తరాలు వ్రాస్తారు?

అవన్నీ నేను చెప్పను; చెప్పలేను–అసలు చెప్పవలసిన అవసరంలేదు-అంటూ కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

భార్యగా నాకు తెలుసుకొన అవసరం లేదా–సుశీల అడిగింది.

ఉండవచ్చు. కాని భార్యకు విశాల హృదయముండాలి, వుంటేనే సంసార పుష్పము వికసిస్తుంది. పరిమళము వెదజల్లుతుంది. కలయిక కలకలలాడుతుంది.

శేష్! సంతోషించానండి మూర్తిగారూ-ఒకసంకోచమైన హృదయంగల స్త్రీ తన నగలన్నీ ఏమైనట్లు అనడుగుతున్నది. నా నగలన్నీ తీసికెళ్ళి ఎవరిచ్చారు–బాధరులా మొహంపెట్టి అడిగింది సుశీల.

అదీ ఇప్పుడు చెప్పలేను. ఒక్కనెల తర్వాత చెప్పగలను-భోసులో ముద్దాయిలా చెప్పాడు సత్యమూర్తి.

మంచిది. మరేమీచెప్పలేరు. మీరు భార్యకు నచ్చనిది ఏదైనా చేయవచ్చు. కాని ఒక యంత్రంలాగ మీ సరదాలకు ఉపయోగపడే స్త్రీ భార్యకాదు. బహుశా మీరు పొరబడివుంటారు.

ఐయామ్ సారీ. నా సరదాలకు నిన్ను సహకరించమని ఇక అడగను. నీవెందుకు సంతోషంగాలేవని అడిగాను. కాని గోపాలంలాంటి మిత్రులు నిన్ను సంతోషపరచగలరు. నాలాంటి అభాగ్యుడు నిన్ను సంతోష పెట్టలేడు.

ఆయనపేరు అపవిత్రం చేయకండి. ఆయన చాల మంచివాడు–

అదే నేనంటున్నాను. నీ ప్రేమపాత్రుడు-

చీ, ఎంతనీచము. ఇదేనా మీ విశాల హృదయం. ఆయన ఎవరోకాదు మా అన్నయ్య. అతని ముద్దుపేరు గోపాలం. కాశ్మీరుకివెళ్ళి అక్కడనుండి రెండు వుత్తరాలు వ్రాసి నాకేదో చీరపంపాడు. అది అర్థం చేసుకోలేక-పైకి దర్జాకొడ్తూ దొంగతనంగా నా పెట్టెతీసి ప్రతిమాటకు నన్ను అనుమానిస్తున్నారు.

సుశీలా! నిన్ను నిజంగా అపార్థంచేసుకొన్నాను. నన్ను క్షమించు. నీలోని నిజం యీ రోజైనా చెప్పావు–ముంగురులు సవరిస్తూ సత్యమూర్తి అన్నాడు. నాలోని మలినభావాన్ని పోగొట్టావు. నేనుకూడ నీకు మనశ్శాంతిని గల్పిస్తాను. సిగిరెట్ వెలిగించి గుప్పున పొగ వదిలాడు.

జానకి నా పిన్నికూతురు. మా పిన్నివాళ్లు చాల పేదవాళ్ళు. మా చిన్నాన్న జానకి చిన్నతనంలోనే చనిపోయాడు. తను మా వూళ్లోనే చదువుకొంటుంది. వాళ్లకు వున్నకొద్దిభూమి తగాదాలలో వుండింది. దాన్ని విడిపించడానికి నీనగలు కుదువపెట్టి డబ్బు పంపించి విడుదల చేయించాను. ఆమె ఉద్యోగం గురించి యీపూళ్ళో ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. దాన్నిగురించి ఆమెకు వ్రాస్తూండినాను. నిన్ను ఉద్యోగం చేయనివ్వడం నాకిష్టం లేదని ఒకసారి చెప్పాను. ఆ వుత్తరాలు అందుకనే రహస్యంగా వ్రాశాను. జానకి, తనఫోటో నా టేబిల్ మీదవుంటే తప్పకుండ ఉత్తరాలు వ్రాస్తానని ఉద్యోగ ప్రయత్నం చేస్తానని చెప్పింది. ఆమెమాట కాదనక అక్కడ పెట్టాను. ఇక నీనగలు ఒక నెలలో ఇచ్చేస్తారు. వాళ్లభూమిని అమ్ముకొంటున్నారు. సరేనా – అంటూ సుశీలను దగ్గరకు తీసుకొన్నాడు–

అబ్బ చంపేశారండి–ఆరే వదలండి–పొద్దుపోయింది వంటచేయాలి – దూసుకపోయింది సుశీల. మంచుతెలులు కరగిపోయాయి. చందమామ నవ్వుతూ చూదాడు ఇద్దరినీ–

——

కావలి సబ్ కోర్టులో

I. P. No. 16 of 1966.

చెరుకూరు రమణమ్మ —పిటిషనరు.

(1) సిన్వంగి పెదచెన్నయ్య S/o అంకయ్య (2) సిన్వంగి అంకయ్య S/o పెదచెన్నయ్య, ఇద్దరు సాకిన్ - కొత్తవంగల్లు యాలాలు–కోవూరు తా॥ —రెస్పాండెంట్లు

నోటీసు:-

-ఈ నెంబరున మిమ్ములను ఇజాసాల్వెంటుగా Odjuoticate చేయవలసినదిగా కోరి పిటిషనరు పై కోర్టులో పిటిషను దాఖలు చేసియున్నది. యిందువిషయమై మీకుగల ఆక్షేపణలను 24-11-66 తేది పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—వై. జానకిరామయ్య,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

ఏరు ప్రతి నిత్యమూ
నమ్మకంగా వాడతగినది
నేషనల్
కాఫీపొడి
వక్కపొడి
అన్నిషాపులలోను
లభించును.
* * *
నేషనల్
కాఫీ వర్క్సు,
స్టోన్‌హౌస్‌పేట–నెల్లూరు

నెల్లూరు జిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్ కోర్టు: ఐ. పి. 24/1965.

మెస్పర్సు: చిన్ని చంద్రయ్య & కంపెనీ, దాని భాగస్తులు.- (1) చిన్ని చంద్రయ్య (2) యర్లవల్లి నాగరత్నమ్మ - సంతపేట - నెల్లూరు —యిజాసాల్వెంట్లు.

పై నెంబరు ఇజాసాల్వెంట్లువల్ల రావలసిన బాకీలకు అయా క్రెడిటర్లు తమ బాకీ రుజువు పత్రములను యీ ఆఫీసులో 10-12-1966 తేదిన పగలు 2 గంటలలోగా దాఖలు చేసుకొనవలెను. అట్లు దాఖలు చేసుకొనని బాకీదారులకు దామాషా పంచి యివ్వబడదు.

—బి. విశ్వనాథం.
అఫిషియల్ రిసీవరు - నెల్లూరు.

కాళహస్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 7 of 1966.

Nellore: S. C. No. 333 of 64.

వై. వెంకటసుబ్బారెడ్డి—వాది–డి. ఖ్రో.
డి. మునిరెడ్డి —ప్రతివాది–జె. తెట్టు.

ప్రతివాదికి బాధ్యపడి ప్రతివాది స్వాధీనంలో యుండు భూమిని పై కోర్టు ఆవరణంలో 21-11-66 తేదిన వేలము వేయబడును. సదరు భూమిపై యెటువంటి పరాధీనములు లేవు.

షెడ్యూలు:-

చిత్తూరు డి. కాళహస్తి సబ్ డి. కాళహస్తి టవుణ, కొత్తపేటలో బ్రాహ్మణవీధిలో ప్రతివాది స్వాధీనములో యున్న భూమివివరము:- [తూ] పయ్యావుల చెంచయ్య యిల్లు [ద] ఒలిపి గురవయ్యయిల్లు [ప-ఉ] రాజవీధి. ఈ మధ్య [తూ–ప] 16 గజములు [ఉ–ద] 14 గజములుగల బాకీజాగా మతింపు రూ. 3000/- లు.

—పాగాల భద్రారెడ్డి,
వాది న్యాయవాది.

కావలి సబ్ కోర్టులో

Nellore: Sc. No. 323 of 1965.

E. P. No. 101 of 1966.

అడపా గోపయ్య, సాకిన - గండవరం, కోవూరు తాలూకా —వాది.
వేమిరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డి తండ్రి లక్ష్మారెడ్డి, గండవరం, కోవూరు తా॥ —ప్రతివాది.

నీ బాలాకు జప్తి కాబడిన స్థిరాస్తిని వేలము కోరినందుకు SS పిటిషను మీద వేలంనోటీసుకు 23-11-66 తేదికి వాయిదా వేసివున్నారు. వాయిదారోజు పగలు 10 గంటలకు నీవు పై కోర్టుకు హాజరై నీకుగల ఆక్షేపణలను తెలుపుకోని యెడల నీ పరోక్షమందు విచారించి యీ దినమునకు వుత్తరువు చేయబడును.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య,
వాది అడ్వకేటు.

పెన్నా డెల్టాలో వరుసగా 3 పైర్లు పండించవచ్చు

నెల్లూరు సదస్సులో సూచన

జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి శ్రీ ఎం. నరసింహారావుగారు నెల్లూరులో ఒక వ్యవసాయ శిక్షణ సదస్సును ఏర్పాటుచేశారు. దీన్ని ఇంగ్లీషులో "ఇన్‌సర్వీస్ ట్రెయినింగ్" అన్నారు. ఈ శిక్షణ వ్యవసాయ విస్తరణాధికారులు, వి. డి. ఓ. లు, ముఖ్యసేవికలకు ఉద్దేశించబడింది. దీని ప్రారంభోత్సవ సభకు మాత్రం వ్యవసాయ శాఖలోని వివిధ విభాగాలకు చెందిన అధికార్లు, అమెరికన్ పీస్‌కోర్ వలంటీర్ శ్రీ బిల్ మైకేల్ హో, యువ కర్షకులు అల్లూరు కోటారెడ్డి - బొన్నలగడ్డ రామారావు వ్రభృతులు కూడా హాజరైనారు.

కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావుగారు ప్రారంభోత్సవ సభకు అధ్యక్షతవహిస్తూ, నాల్గవ ప్రణాళికాంతానికైనా ఆహారం విషయంలో మనం స్వయంపోషకం కావాలని చెప్తూ; విస్తరణాధికారులు నిర్విరామంగా పల్లెలకుపోతూ, రైతులను పొలాల్లోనే పదేపదే కలుసుకుంటూ, వారికి తగిన సలహాలిస్తుండాలని చెప్పారు.

వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ టి. నరసింహమూర్తిగారు మాట్లాడుతూ అన్ని వసతులూకల నెల్లూరుడెల్టాలో వరుసగా మూడుపంటలు పండించవచ్చునన్నారు. తైచుంగ్ నేటివ్-1 ను పిలిపి వరిలో వేసుకోవచ్చునని చెప్తూ, దానికి మార్కెటింగ్ వసతులు కల్పించడం అవసరమని సూచించారు. కొత్తగా పరిశోధించి ప్రవేశపెట్టిన IR-48, IR-8-288-3 వరిరకాలకు పుష్కల భవిష్యత్తున్నదన్నారు.

జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి శ్రీ ఎం. నరసింహారావు అధునిక వ్యవసాయ పద్ధతుల్లో శిక్షణావశ్యకతను గూర్చి చాల చక్కని ప్రసంగం చేశారు. అధికోత్పత్తికి అధునిక పద్ధతులవసరమని, దానికి శిక్షణ ముఖ్యమని, శిక్షితులైన ఉద్యోగులే రైతులకు సలహాలిచ్చుటకు అర్హులని శ్రీ నరసింహారావు వాక్రుచ్చారు. ఉద్యోగంలో వుండేవారికిచ్చే శిక్షణను ఇన్‌సర్వీస్ ట్రెయినింగు అంటారని, ఇలాంటి శిక్షణ సమితి-గ్రామస్థాయిలలో ఏర్పాటు కావడం ప్రయోజనకరమని వెలిబుచ్చారు.

పీస్‌కోర్ వలంటీర్ శ్రీ బిల్ మైకేల్ హో ఎక్కువ దిగుబడిని సాధించుటకు మంచి విత్తనాలు, తగినంత మోతాదులో ఎరువులు, సస్యరక్షణ చర్యలు అవసరమన్నారు. శ్రీ బొన్నలగడ్డ రామారావు అమెరికా వ్యవసాయాన్నిగూర్చి ప్రసంగించారు.

అధునిక వ్యవసాయకుడు, పరిశోధనా విజ్ఞానగల యువకర్షకుడు శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డి కాస్త ఆవేశంతోనే మాట్లాడారు. తిండికి విదేశాలమీద ఆధారపడడం అవమానకరమన్నారు. పాశ్చాత్యులు పెట్టిన తిండితినా మన పూర్వీకులంతా బ్రతికింది? అని ప్రశ్నించారు. పౌరుషంతో పాటుపడితే స్వయం సమృద్ధిసాధనకు ఎంతోకాలం పట్టదన్నారు. సంకరజాతి సజ్జ, ఎ. డి. టి-27 వరిరకం సాగుచేసి ఎక్కువ అదాయాలను పొందవలసిందిగా రైతులను కోరారు.

వ్యవసాయశాఖ అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ పి. రవీంద్రశాస్త్రి జిల్లాలో భూగర్భ జలాలను వెలికితీసి వ్యవసాయోత్పత్తులను వినియోగపరచే అవకాశాలనుగూర్చి వివరించారు.

సహకార శాఖాధికారి శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డిగారు సంకరజాతి సేద్యానికి వరవతి సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన అవసరాన్ని నొక్కిచెప్పారు.

జిల్లా సస్యసంరక్షణాధికారి శ్రీ మాల కొండయ్యగారు మాట్లాడుతూ, తైచుంగ్ నేటివ్‌కువస్తున్న బ్లయిట్ తెగులును తెలుసుకోవడం ఎట్లనో వివరించారు. తెగుళ్ళు తక్కువకాబట్టి సంకరజాతి సజ్జను ప్రోత్సహించాలని కోరారు. వివిధపైర్లకు వచ్చే చీడలు, తెగుళ్లకు తీసుకోవలసిన చర్యలను గూర్చి వివరించారు.

వ్యవసాయ నిపుణుడు శ్రీ ఎ. గోపాల కృష్ణమూర్తిగారు వరి, జొన్న, సజ్జ వగైరా సంకరజాతి పైర్లకు ఆచరణయోగ్యమైన సాంద్రవ్యవసాయ పద్ధతులను తెలియజేశారు. వరికివేసే రసాయనికఎరువులో మూడుపాళ్లు దుక్కిలో, ఒకపాలు కరకు వచ్చినప్పుడువేసి, అరుతడులుగా నీరు కట్టిన యెడల మంచిపంట వస్తుందని చెప్పారు. ఇంకా ఎన్నో విలువైన సాంకేతిక సలహాల నిచ్చారు.

జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి శ్రీ ఐ. నరసారెడ్డిగారి వందన సమర్పణంతో శిక్షణ ప్రారంభోత్సవసభ ముగిసింది.

ఉద్యోగుల కొరకు అప్పుడప్పుడు ఏర్పాటు చేయబడుతున్న ఇలాంటి శిక్షణలు రైతులకు ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతున్నవో తెలియదు. గ్రామానికొక ఆసక్తిగల రైతునెన్నుకొని, వారికి అన్ని విషయాలలో తగిన సలహాలిస్తే, అది ఎక్కువ ప్రయోజనకరంగా వుంటుంది. ప్రయోగాత్మకంగాకూడా అధునికంగా, శాస్త్రీయంగా సేద్యంచేసి, మంచి ఫలితాలు చూపగలిగితే, అంతకంటే మించిన ప్రచారమేమీలేదు. వ్యవసాయశాఖ దానికి ప్రయత్నించడం బాగుంటుంది. —మా. వి.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

అమృతరావుకు సానుభూతి సూచకంగా 2 తేదీ ప్రజాజీవితమంతా బంద్ అయింది. స్కూళ్ళు, బస్సులు అంగళ్ళు, హోటళ్లే కాదు; సమితి కార్యాలయంకూడా మూతబడింది. టెలిఫోన్, టెలిగ్రాంలుకూడా శెలవు తీసుకున్నవి. విద్యార్థులు నినాదాలతో దద్దరిల్లచేస్తూ పూరంతా వూరేగారు. శ్రీ యువులు సిహెచ్. పరమునిపిళ్ళె, వై. వెంకటసుబ్బయ్య, బి. మునుస్వామి, పి. సుందరరామయ్య, షేక్ బాషాగారలు 2 తేదీ వుదయం 6 గంటలు మొదలు 3 తేదీ వుదయం 6 గంటల వరకు - 24 గంటలసేపు నిరాహారదీక్ష సాగించారు.

ఆంధ్రదేశంలోని ఆబాలగోపాలం చేస్తున్న ఈధ్వని కేంద్రానికి వినిపిస్తుందా? ఇప్పటికైనా కన్నుతెరుస్తుందా?

విశాఖ ఉక్కు ఆంధ్రులహక్కు!

—ఎస్. కల్యాణరావు

కంభంపాడు ఉత్సవం

నవంబరు 1 తేదీ తూర్పు కంభంపాడు హైస్కూల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణోత్సవం చాల బాగజరిగింది. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవంకూడా యింత వేడుకగా జరగలేదు.

అత్మకూరు భూమి తనఖాబ్యాంకు అధ్యక్షుడు శ్రీ ఏ. చినచెన్నయ్య అధ్యక్షత వహించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ సి. కృష్ణమూర్తి ఆహూతులకు స్వాగతం చెప్పారు. స్కూలుదాత శ్రీ కొమ్మి వెంకటరామానాయుడు వుపన్యసించారు. ఉపాధ్యాయుడు శ్రీగురువులు ధన్యవాదాలు చెప్పారు.

1 తేదీ ప్రాథమిక పాఠశాలలకు శెలవులేదు. ఏమని అడిగితే సమితి ఇచ్చిన శెలవుల జాబితాలో నవంబరు 1 తేదీ లేదట. ఏమి పంచాయతీ రాజ్యాలండీ!

—పి. వి.

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

సంఘబలం లేనిదే సరిసయిపోతున్నామనుకున్నారేమో; సూళ్లూరుపేటలోని కిరాణా, బియ్యం తదితర వ్యాపారులు గత 25 తేదీ శ్రీకృష్ణమందిరంలో సమావేశమై, మర్చంట్స్ అసోసియేషన్ పేరుతో సంఘాన్ని స్థాపిస్తూ; దానికి ఈ క్రింది కార్యనిర్వాహకవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు.

అధ్యక్షుడు - అయితా సుందరరాజు; ఉపాధ్యక్షుడు-అలవల వెంకటేశ్వర్లుగుప్త; కార్యదర్శి-వి. టి. కృష్ణయ్య; కోశాధికారి-అలపాటి చెంగయ్య; సభ్యులు - అయితా ఆనందకృష్ణయ్య, కాళంగి గోపాలుశెట్టి, అయితా పాండురంగయ్య, పి. శివలాలా, చెంబేటి దొరస్వామి, షేకు బాషాసాహెబు.

1-11-66 తేదీ నుండి అసోసియేషన్ ఆదేశాలకు బద్ధులై వ్యాపారం జరుపుకొనునట్లు తీర్మానించారు.

' ' '

గత 30తేదీ సకుటుంబంగా సూళ్లూరుపేటకు విచ్చేసిన కలెక్టరు శ్రీ మురళీధర రావుగారిని 'జమీన్ రైతు' విలేఖరి కలుసుకొని; సూళ్లూరుపేట తాలూకాలో రైతాంగం తంటాలుపడి రెండవకారు ధాన్యం పండించిందని, సూళ్లూరుపేటలోని మిల్లువారికి వుప్పుడుబియ్యం తయారు చేయుటకు అనుమతి ఇవ్వనందువల్ల వారు ధాన్యం కొనడంలేదని, తమ ధాన్యం అమ్ముడుపోక, డబ్బు అవసరాలతో రైతులు ఇబ్బందిపడిపోతున్నరని, కావున వుప్పుడుబియ్యం తయారీకి అనుమతించి సహాయపడవలసిందని కోరారు. పేదసాదకు వుప్పుడు బియ్యమే అధారమని కూడా చెప్పారు.

కలెక్టరుగారు అంతా సావధానంగావిని, గుంటూరు జిల్లా నుండి 250 టన్నుల వుప్పుడుబియ్యాన్ని తెప్పిస్తున్నామని, అందులో 50 టన్నులు సూళ్లూరుపేటకు కేటాయించగలమని చెప్పారు. కలెక్టరుగారు రైతులధాన్యం అమ్ముడుపోలేదనే విషయాన్ని గమనించినట్లులేదు. అసలు గుంటూరు జిల్లాలో వుప్పుడు బియ్యం తయారీకి అనుమతించినప్పుడు, నెల్లూరు జిల్లాలో అనుమతింపబడక పోవడానికి కారణమేమిటో తెలియదు.

' ' '

పారిశుద్ధ్యం విషయంలో పంచాయతీ ఆరోగ్యశాఖ బొత్తుగా శ్రద్ధతీసుకోవడం లేదు. లెక్కకు 13 మంది స్వీపర్లున్నారు; కాని వీధులుమాత్రం గలీజుగావుంటాయి. రాఘవయ్యపేట కూడలిలో ఒక కుక్క చస్తే, ఒక్కరోజంతా తీసివేసిన దిక్కులేదు. చుట్టుపట్ల కాపురాలుండేవారు ముక్కు సీట్లు వేసుకోవలసి వచ్చింది. 29 తేదీ హాస్పిటల్‌కు పావురోడ్డులో బి. రాజాశెట్టి యింటికెదురుగా ఒక అనాథుడెవరో చచ్చిపడిపోతే 30 తేదీ మధ్యాహ్నంవరకు ఆ శవాన్ని తొలగించినవారులేరు. వీధులలో మురికిగుంటలు, ఈగలు - పారిశుద్ధ్య పరిస్థితి ఏమీ బాగలేదు.

సర్పంచ్‌గారు కాస్త శ్రద్ధవహించడం అవసరం.

అనంతసాగరం

హైస్కూలులో ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ దినోత్సవం జరిగింది. డాక్టరు చెల్లపిళ్లగారు జండానెగురవేసి సభకు అధ్యక్షతవహించారు. హెడ్మాస్టరు ఎం. మహబూబ్, టి. సుబ్బారావు, జి.బి. నాయుడు, ఎం. రామకృష్ణారెడ్డి, పి. పి. నరసింహశర్మగారలు ఆంధ్రుల ఔన్నత్యాన్ని వివరిస్తూ వుపన్యసించారు. కె. వి. శేషయ్య వందనములతో సభ ముగిసింది.

—టి. వి. సుబ్బారెడ్డి.

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ ఎజ్. కె. మురళీధరరావు గారి నవంబరు కార్యక్రమం:

10 తేదినుండి 13 వరకు కోటసమితి; 14 నెల్లూరు, సాయంకాలం సింగరాయకొండ ప్రయాణం; 15తేది సింగరాయకొండ నుండి విజయవాడ; 16 తేది కలేకు, రాత్రి నెల్లూరు; 17 తేది నెల్లూరు; 18 తేది రాపూరుప్రయాణం, 20 తేదివరకు సమితిలో పర్యటన; 21 కలిచేడు, సాయంకాలం నెల్లూరు; 22 గూడూరు; 23 నెల్లూరు; 24 వెలిగండ్ల; 25 కనిగిరి, చిట్రగుంట సెటిల్మెంటు, నెల్లూరు; 26 గూడూరు; 29 ఉదయగిరి, 30 నెల్లూరు.

మునునూరువారిపాళెం మరణం

శ్రీ మునుకూరు సుందరరామరెడ్డిగారి తండ్రి, ఎనభైపిండ్ల వృద్ధుడు మునుకూరు శేషారెడ్డిగారు 2 తేది కాలధర్మంచెందారు. శ్రీ శేషారెడ్డి లేబరు అభిమాని; మంచివాడు.

తండ్రిని కోల్పోయిన శ్రీ సుందరరామరెడ్డికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

కలువాయి డాక్టరు

పొంగూరు రామయ్య చే వ్రాలుతో వచ్చిన వార్తలో యిలావుంది—

"29-10-66 తేది వుదయం జ్వరంతో బాధపడుతున్న నా కుమారైను ఆస్పత్రికి తీసుకపోయాను. ఇంజక్షన్ చెస్తాను, పది రూపాయలివ్వమని డాక్టరుఅడిగాడు. నేను పేదవాణ్ణి, యివ్వలేనని చెప్పాను. మందులేమైనా వ్రాసిస్తే తెచ్చుకుంటానన్నాను. నాప్రార్థన పెడచెవినిపెట్టి, తరిమివేశాడు. ఈ ఘర్షణ జరిగేటప్పుడు కలువాయి గ్రామ మునసబు, ఫామిలీ ప్లానింగ్ ఇన్‌స్పెక్టరు, పంచాయతీఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు వుడినారు. ఆరువేల జనాభాగల యీ గ్రామంలో యిలాంటి డాక్టరుంటే పేదసాదగతి ఏమికావాలె?"

ఈ విషయాన్నిగూర్చి విచారించనిదే, పై పాఠకుని ఆరోపణమీద మేమేమీ వ్యాఖ్యానించలేము.

కుల్లూరు వివాదం

16-9-66 తేది జరిగినదని చెప్పబడే గ్రామసభలో లెక్కపుస్తకాలు లేకుండ, ఒక చిన్న కాగితంమీద పదిపద్దులు వ్రాసుకొనివచ్చి చదివారు. గ్రామస్థులు లెక్క పుస్తకాలు, ఆడిటురిపోర్టు సభకు తెప్పించి చదవమని, సభాకార్యక్రమాన్ని రికార్డు చేయమని కోరగా, ప్రెసిడెంటు జవాబు చెప్పటకు నిరాకరించారు. నిరసనగా 400 మంది ప్రజలు సభలోనుండి లేచిపోయి; గ్రామ చావడివద్ద శ్రీ యాదాల కోశయ్య అధ్యక్షతన సమావేశమై, పై గ్రామసభలో జరిగిన విషయాలన్నీ అధికార్లకు పంపుకున్నారు.

—శ్రీ లక్కకుల సుబ్బయ్యగారు వ్రాసిన విషయమిది.

పంచాయతీ వివాదాలు పేపర్లలో చర్చించడం కంటే, అశాఖ వున్నతాధికారులు విచారించి న్యాయంగా పరిష్కరించడం బాగుంటుంది.

చెన్నూగారిపాళెం మొర

వెల్లువలకు పైరు పూర్తిగా నాశనమైపోయింది. గ్రామాధికార్ల మొదలు, అర్. ఐ. వరకు అందరూచూచారు. పేదవాళ్లం; విత్తనాలుకూడా లేవు. ప్రభుత్వం విత్తనాలు వగైరా సరఫరా చేయడమేకాకుండ శిస్తురెమిషన్ యిచ్చి సహాయపడవలసిందిగా కోరుచున్నాము.

—గ్రామస్థులు.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

దశలో యిదొక అనివార్యమైన పరిణామంగా కనపడుతున్నది.

ఇక నెల్లూరుకు వచ్చినప్పుడు - పదిరోజులుగా కాలేజి విద్యార్థులు సాగించిన అల్లరి, నడిపిన వుద్యమం వెనుక సంభవడుతుండిన కొన్ని అదృశ్యశక్తులు దృశ్యమానమైనాయి. ఉక్కుఫ్యాక్టరీ కోసంగా విద్యార్థులు గడబిడ చేస్తూంటే - యీ గడబిడ రేగడం మంచిదే, ముఖ్యంగా మన ముఖ్యమంత్రికి మంచిదే అని యోచిస్తుండిన కాంగ్రెస్ వర్గీయులు కొందరు కనపడ్డారు. వీరుగాకుండా వీపేరుతో నైనేనేం గడబిడ అటూ యిటూ కాలేజి రేగించిగదా అని సంతసిస్తుండిన ఆ కాంగ్రెస్‌వాదులు వుండడంలో నమ్మకాని దంటూ ఏమీలేదు. వారంటూ కొందరు వుండడంలో అసహజమంటూ ఏమీలేదుకూడా. వాగాడవంతా కూడా యీ కాంగ్రెస్ ముఠావారి నీచమైన ఆలోచనల్నుగురించే.

అమృతరావుగారు దీక్ష మానేసారనే వార్త వేడివేడిగా విడుదలకాగానే తమ నడుం విరిగిపోయినట్లుగా బాధపడ్డారు ఈ ముఠావారంతా. ఇన్నాళ్లూరేగుతుండిన యీ గడబిడ యింతటితో చల్లారిపోయిందే అని యీ అపర కాంగ్రెస్‌వాదులు పావం చాల బాధపడిపోయారు. రాష్ట్రంలో గందరగోళం రేగింది అంటే యీ గందరగోళం అంతా రాష్ట్రప్రభుత్వంమీద అనమ్మతిగా, వొక విధంగా ముఖ్యమంత్రిమీద అప్రతిష్ఠ పతాకం ఎగిరించవచ్చుననుకొన్నవారు యీ దీక్ష విరమణతో పావం హతాశులైపోయారు. ఈ వుక్కుఫ్యాక్టరీ వుద్యమాన్ని ముఖ్యమంత్రి వ్యతిరేక వుద్యమంగా పొడులుతీసి నడిపించాలనుకొన్నవారుగదా వీరు పావం!

అమృతరావుగారు దీక్ష విరమించినా వుక్కుఫ్యాక్టరీ విషయమై స్పష్టమైన నిర్ణయమేమీ రాలేదుగాబట్టి విద్యార్థులు దీక్షను వెంటనే విరమించకుండా వొకటి రెండు రోజులు కొనసాగించారు. ఇదిచూసి పావం వాడిపోయిన వారి ఆశలు మళ్ళీ చిగురించి నిక్కబొడుచుకున్నాయి! నెల్లూరు సెంట్రల్‌బ్యాంకు కాంగ్రెస్ శిబిరమందిరీయులు కాళ్లుగాలిన పిల్లిలా కాలేజిచుట్టూ విద్యార్థులచుట్టూతిరిగి ఎగదోలాలని, ఎక్కదోలాలని చూశారు. తమ వర్గీయులపేర్లతో వొక సలహాసంఘాన్ని యేర్పరిపించేసి విద్యార్థులచేత పకడ్బందీగా యీ గడబిడ వుద్యమాన్ని నడిపించాలని చూశారు. వీరి ధ్యేయం వుక్కుఫ్యాక్టరీ కానేకాదు; ముఖ్యమంత్రి వ్యతిరేకత. ఆ మార్గంలో దీన్ని దీల్చాలనుకొన్నారు; విద్యార్థులను ముందుకు నెట్టాలనుకొన్నారు. విఫలమైనారు, కాలేజి విద్యార్థులముందు వీరిముఠా తోక ఆడించలేక గింజుకొన్నారు.

ఉక్కుఫ్యాక్టరీ రాలేదనే చేదు సత్యానికి తోడుగా యూనియన్ నాయకులబండారం, ఈ సయోధ్య నాయకుల వగలవేషాలు మరింత చేదు అనిపించాయి. ఇట్లాంటి చండాలపు కుటిలరాజకీయులను సిగ్గువిడచి పనివిద్యార్థుల ముందుకూడా పడవేయడానికి జంకని మన ఆంధ్రులు నిజానికి వుక్కుఫ్యాక్టరీ సాధనకు అర్హులా అని ఆలోచించవల్సివస్తున్నది! ఈ వుక్కుఫ్యాక్టరీ వుద్యమాన్ని ఎందరు ఎన్నరకాలుగా పెడదోవలు పట్టించాలనుకొన్నారో వి. ఆర్. కాలేజి మునలిగోడలకు తెల్సు. లేకుంటే వి. ఆర్. కాలేజి స్టాఫ్‌కౌన్సిల్ మీటింగ్‌కు హాజరైన ఆనం వెంకన్నను వొక కాలేజి లెక్చరరుగారు విం సార్ యీ వుద్యమకి అసలు నీలం సంజీవరెడ్డిగారిని అప్రతిష్ఠపాలు చేయుడానికై బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారే ప్రారంభించారంటారే, నిజమేనా?- అని అడగడం; అందుకు ఆనం వెంకన్నగారు నగి.చిన్నట్లు సమాధానం చెప్పడం యేమిటి? మీరే చెప్పండి!

గోవధ నిషేధం

స్వర్గీయ ఎం. ఎన్. రాయ్ భావాలు

[గోవధ నిషేధోద్యమం పేరుతో జన సంఘీయులు ఢిల్లీలో లేవనెత్తిన మానవ వధ కర్మకాండ తల్చుకొంటే మనం ఎటు పోతున్నామో అనిపిస్తుంది. ఎవరిపిచ్చి వారికానందం అన్నట్లు—దేశంలో యిప్పుడెన్నో సమస్యలుండగా, గోవధ నిషేధం పేరుతో జనసంఘీయులు శివమెక్కినట్లు హింసాత్మక చర్యలకు దిగడమేమిటి?

జనసంఘీయుల యీ గోవధ నిషేధం గొడవ చూస్తుంటే కీ. శే. ఎం. ఎన్. రాయ్‌గారు "పిల్లి ఆత్మకథ" అనే పుస్తకంలో పిల్లిచేత చెప్పించినమాటలు జ్ఞాపకానికొస్తున్నాయి. ఆ పిల్లి చెప్పినమాటలు చదవండి:]

హిందువులు గోపూజ చేయడంలో వున్నతాదర్శం వున్నదంటారు. అసలు సంగతేమంటే మానవుడు జంతువులను మచ్చికచేసేది స్వార్థదృష్టితోనే. విద్యావంతులైన హిందువులు యీ గోపూజ సిద్ధాంతానికి ఎన్నెన్నో నబబులుచెప్పి సమర్థింప జూస్తారు. ప్రగతికాముకులైన భారతీయులంతా, ముఖ్యంగా జాతీయవాసన గలవారు, భారతప్రజలు సామాజికంగాను, జాతీయంగాను పురోగమించాలంటే హిందూ ముస్లిమ్ సమైక్యతావశ్యకతను అంగీకరిస్తారు.

ఈ ఐక్యత కుదరక పోవడానికి కొన్ని చారిత్రక కారణాలు కనిపిస్తున్నా అవి అంత సూటిగా జనసామాన్యంమీద పని చెయ్యడంలేదు. ఉభయపక్షాల వుద్రేకాలు రెచ్చగొట్టడానికి ప్రధానంగా ప్రజానీకంలో పనిచేస్తున్నది గోసమస్య. జాతి విద్వేషానికి యింత సూటిగా కారణభూతమైన సమస్య మరొకటి కనుపించదు. గోమాతను పూజించడమా కావల్సింది? లేక భారత జాతీయ సమైక్యతాసాధనా? ఈ దృష్టితో చూస్తే భారతజాతి దాస్యశృంఖలాల్లో గోపూజ వొక కొక్కెంగా గోచరిస్తుందేకాని భారతీయుల అదర్శప్రియతకు ప్రత్యేక చిహ్నంగామాత్రం కన్పించదు.

బూజుపట్టిన సామాజిక వ్యవస్థలు, కరడుగట్టిన మత దురహంకారాలు మొదలైనవి యిలాంటి దుష్ఫలితాలనే యిస్తవి. గోపూజ మూఢ విశ్వాసానికి సంబంధించినది. భారతీయ యువకులు తమ తెలివితేటలను గోపూజా సమర్థనకు నబబులు వెతకడంలో దుర్వ్యయం చేయకుండా విమర్శనా పాటవాన్ని పెంచుకోడానికి వినియోగిస్తే ఎంతైనా మంచిది.

ఏదో ప్రత్యేకమైన భగవదంశం యీ ప్రత్యేకజంతువులో నిజంగా వుందని విచక్షణాజ్ఞానం వున్నవారెవరూ వాదించరు. పరమాత్మను ప్రతి జీవస్వరూపంలోను చూడడమే నిజంగా దీని వుద్దేశ్యమైతే యిపుడీ ప్రత్యేక జీవినే పూజార్హంగా నిర్ణయించడమేమిటి? జంతువులపట్ల సనాతన హిందువుల ప్రవర్తన పరిశీలిస్తే వారు చెప్పే విశ్వాత్మ ఏమైపోతుందో అంతు దొరకదు. పూర్వాచారపరాయణులైన హిందువులు పిల్లులను ప్రబలంగా ద్వేషిస్తారు. పోనీ పూజార్హం గాకపోతేపోయె; కనీసం మామూలు ఆదరణకుకూడా పాత్రంకావట పిల్లులు. అవి దుష్టజంతువులట. ఏమంటే మానవులకు అట్టే వుపయోగించవుగనుక.

విశ్వాత్మను ప్రతిజీవంలోను హిందువులు నిజంగా జాడగొంటే, ఆచరణపూర్వకమైన వారిప్రవర్తనలో దానికి వ్యతిక్రమణ రాకూడదు. ఐతే సనాతన హిందువులు అపవిత్రంగా యెంచే జంతువులు యెన్నో వున్నాయేమరి? కనుక ఇందులో విశ్వాత్మ ప్రమేయం ఏమీలేదని తెలుస్తుంది. వున్నదల్లా గోవు తమకుపయోగపడడ మొక్కటే. ఇది తమ అవసరానికి సంబంధించింది. భారతీయ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానపు చిన్నెలు యెంత ముచ్చటగా ప్రతిఫలిస్తున్నాయి!

హిందువుల పూజలనందే స్థానానికి ఆవు ఏలావచ్చింది అని ప్రశ్న. మత చరిత్రను పరిశీలిస్తే, యీ ప్రశ్నకు సమాధానం దొరుకుతుంది. ఒక విధమైన సామాజిక అవసరంనుంచి యీ విచిత్రాచారం వుత్పన్నమైంది. ఒకానొకప్పుడు భారతదేశంలో పశు సంపద కొరవడి వుంటుంది. నిజానికి యీ దేశం, యిక్కడి వాతావరణంకూడా పశువుల ఆరోగ్యానికి, పెంపుదలకు అంత అనుకూలమైనవికావు. ఇప్పటికీ యీదేశపు పశువులు సంఖ్యకు చాలవున్నా సాధారణంగా నాసిరకానివి. మధ్యఆసియానుంచి కొంతజనాభా హిందూకుష్ పర్వతాలమీదుగా వుత్తర హిందూస్థానానికి వలసవచ్చినపుడు వారితో యింతదూరం అట్టే ఎక్కువ పశువులు తీసుకురావడానికి వీలుపడి వుండదు. అప్పుడు వారికి కొత్త దేశంలో పశువుల కొరత ఏర్పడ్డది. వారికి పశుసంపదే సంపద. ఆ వున్న కొద్ది పశువులను రక్షించుకోవాలనే ఆదుర్దా అందరిలోను సహజంగా కలిగింది. పైగా ఆర్యులు మాంసాహారులు గనుక వున్న ఆ కాసిని పశువులు ఆహారం కింద త్వరలో వినియోగం అయిపోయే అపాయంకూడా వుంది.

మొట్టమొదటి హిందూమతగ్రంథాల్లో—బౌద్ధమతం వ్యాపించిన తర్వాత వ్రాయబడ్డవాటిల్లోకాదు— యెక్కడచూచినా గోమాంసం వారి ఆహారంలో ప్రధాన భాగమైనట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. భారతీయ విజ్ఞానం అని చెప్పబడేదంతా గోమాంసభక్షణ, సోమపానం చేసిన ఋషులనుంచి సంక్రమించిందే. ఆర్యులు క్రమంగా పశువులనుకూడా పనిపాటల్లో వాడనారంభించవలసి వచ్చింది. ఎద్దులను ఆహారంగా వాడడంకంటే వుత్పత్తిసాధనాలుగా, అంటే వ్యవసాయపు పనుల్లో వాడడంవల్ల అధికమైన సామాజికోపయోగం కలగ గలదన్నారు. ఈ వుపయోగమే దైవత్వంగా మారిపోయి, మత దృష్టితోనే తప్ప యేదీ అప్పటివారి బుద్ధికె

—కొరవ 7 వ పేజీలో

విశాఖ ఉక్కు - ఉస్మానియా

(3 వ పేజీకొరవ)

రేకెత్తించడానికి కాంగ్రెసునాయకులు నిర్విరామంగా కృషిచేస్తున్నారు. జీపులు, నిధులు, పప్పయి అవుతున్నాయనడానికి ఆధారాలు చాలావున్నాయి. వీరి జోక్యం కారణంగా విద్యార్థినాయకుల్లో రెండు ముఠాలవారు హింసాచర్యలకు దిగి నానా భీభత్సమైనస్థితి ఏర్పడింది.

ఏ సమస్యను చివరికి విశ్వవిద్యాలయం నిర్వహణ, వైస్‌ఛాన్సలర్ నియామకం లాంటి విషయాలను మనం సాఫీగా నిర్వివాదంగా నిర్వహించలేమని మరొకసారి తేలిపోయింది.

ఐనప్పటికీ, ఇతర విషయాలవలె వుక్కు కర్మాగారం విషయంలోకూడా ఆంధ్రకు అన్యాయం జరగకూడదు. పరిస్థితి అనుకూలించి ఐదవమిల్లు నెలకొల్పవలసి వచ్చినప్పుడు విశాఖలోనే దాన్ని స్థాపిస్తామని వెంటనే ప్రకటించడం భారతప్రభుత్వం కనీస విధి.

(ఇది ఆలస్యంగాచేరిన గతవారం లేఖ. వార్తా ప్రాధాన్యం కోల్పోలేదు కాబట్టి ప్రకటిస్తున్నాము.—సం.)

జనవాణి

(3 వ పేజీకొరవ)

గాక గని మొత్తానికి కలిపి వొకేవొక పేరే జరుపుతున్నారేగాని ప్రత్యేకంగాఫ్యాక్టరీకిమాత్రం వేరే ఆజమాయిషీదారులేరు. మరియుగని ఆవరణంలోని ఫ్యాక్టరీ ఫ్యాక్టరీచట్టం పరిధిలోకిరాదు.

కనుక పై ఆదేశంలోని కార్మిక వ్యతిరేకాంశాలను వుపసంహరించుకోవాలని కేంద్రకార్మికశాఖపై వత్తిడితేవల్సివుంది. మైకాకార్మికసంఘాలు, మైకాగని కార్మిక సంక్షేమనిధి సంస్థలు యిందుకు పూనుకోవాలి.

గూడూరు —కె. వెంకటసుబ్బయ్య.

ఉపాధ్యాయుల పెన్షన్

1961 ఏప్రెల్‌కు పూర్వం రిటైరు కాబడిన వుపాధ్యాయులు ఆర్థికసహాయం (పెన్షన్) పొందే విధానాన్నిగూర్చి విద్యాశాఖ డైరెక్టరు తుదినిర్ణయాలుచేస్తూ గత నెలలోనే వుత్తర్వులు పంపివున్నారు. కాబట్టి ఆ యీ వుపాధ్యాయులు వెంటనే యీ దిగువ సూచనలననుసరించి తగు యేర్పాట్లు చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇందుకు సంబంధించిన దరఖాస్తుఫారాలు యిదివరలో వుపాధ్యాయు లిచ్చిన చిరునామాల ప్రకారం పంపే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. దరఖాస్తులు చేరగానే వెంటనే పంపాలి. శ్రీ సింగరాజు రామకృష్ణయ్యగారితో కలిసి జిల్లా వుపాధ్యాయ సంఘంవారు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారినికూడా కలుసుకోవడం జరిగింది.

సూచనలు: ఇదివరలో డైరెక్టరుగారికి నిర్ణీతతేది లోపుగా దరఖాస్తులు పంపుకున్నవారికి మాత్రమే ప్రస్తుతానికి ఆర్థికసహాయం లభిస్తుంది. అట్టివారుమాత్రమే యిప్పుడీ నిర్ణీతఫారాల్లో దరఖాస్తులు పంపాలి. ఒక్కొక్క టీచరు నాలుగు దరఖాస్తుఫారాలను పూర్తిచేయాలి. ప్రతి దరఖాస్తుకు వొక ఫోటోనుకూడా అంటించాలి. ఒక్క దరఖాస్తుకుమాత్రం రూ. 3 ల నాన్‌జుడిషియల్ స్టాంపు పేపరుపైవ్రాసి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి పంపాలి. ప్రతి ఫోటోపైన జుడిషియల్ మేజస్ట్రేటుగారి మొహరును వేయించాలి. మేజస్ట్రేటుగారు తనయెదుట ప్రమాణంచేసినట్లు నాలుగు దరఖాస్తుల్లోను సంతకాలు చేయాలి. దరఖాస్తులో టీచరు ఏస్కూలులో ఎంతకాలం పనిచేసిందీ వ్రాయాల్సిన కాలంవుంది. ఈ సర్వీసు వివరాలను ఏ హెడ్మాస్టరుగాని, అధికారిగాని సర్టిఫై చేయాల్సినపనిలేదు. ప్రతినెలా ట్రెజరీకి వచ్చి డబ్బుతీసుకొంటారా లేక మనియార్డరు ద్వారా పంపాల్నా అనే కాలంకూడావుంది. ఎవరి అనుకూలాన్నిబట్టి వారు వ్రాసుకోవచ్చు.

ఆర్థికసహాయం శాంక్షను చేయాల్సింది జిల్లావిద్యాశాఖాధికారులే. వారికే అప్లికేషను పంపుకోవాలి. అయితే యిదివరలో డైరెక్టరునిర్ణయించిన తేదీలోగాఅర్జీలుపంపుకొన్నవారికే ఆర్థిక సహాయం వుంటుందనడం సరియైనదికాదు. కావున మిగతా వారికికూడా యీ పెన్షన్ సౌకర్యం అందేలోగా రాష్ట్రవుపాధ్యాయ ఫెడరేషన్ కార్యదర్శిద్వారా కృషిచేస్తున్నాం. అట్టివారు వొక కాపీని డైరెక్టరుకు పంపుతూ మరో కాపీని యీ క్రింది అడ్రసుకుకూడా పంపమని మనవి చేస్తున్నాను.

వింజమూరు —ఎస్. అబ్దుల్‌ఖాదర్
సంయుక్త కార్యదర్శి,
జిల్లావుపాధ్యాయ సంఘం.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా ... రు. 12-00
6 మాసములకు ,, 7-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

మదనపల్లి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 237 of 1965. R. E. P. No. 283 of 1966.

పొంతల అశ్వర్థముశెట్టి అనే అశ్వర్థనారాయణశెట్టి —వాది.
జయం క్రిష్టప్ప వగైరా - చౌడసముద్రం - మదనపల్లి తా॥—ప్రతివాది.

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులను పై కోర్టువారు పై కోర్టులో 6-12-66 తేదిన పగలు 11 గంటలు మొదలు, సాయంత్రం 5 గంటల లోపల యాలము వేయుదురు. సవాల్‌దార్లు సవాల్ చేయువచ్చును.

—— షెడ్యూలు ——

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు, మదనపల్లె సబ్ డిస్ట్రిక్టు, మదనపల్లె తాలూకా, చౌడసముద్రము గ్రామము దాఖలా:-

వ. కుప్పి: సర్వే నెం. యె. ట్లు. చ. మీటర్లు పూరా డి. హో. వ్యాల్యూ:
(1) ,, 469/2 0—34 1375-95 రూ. 200/- లు.
(2) ,, 469/3 0—78 31-56-55 రూ. 300/- లు.
(3) ,, 91 2—15 హెక్టార్లు 0—87
చ. మీ. 00-74 పైకి ½ భాగం సంస్పష్టం రూ. 1000/- లు.
(4) ,, 92 4—79 హెక్టారు. 1—93
చ. మీ. 84-45 పైకి ½ భాగం సంస్పష్టం రూ. 700/- లు.
(5) ,, 469/19 1—15 హెక్టారు. 0—46
చ.మీ. 0-46-53-88 పైకి ½ భాగం సంస్పష్టం రూ. 200/- లు.

పై ఆస్తులకు తీయబడిన E. C. Nos. 825, 834 to 836/66 From 1-1-1952 to 1-6-1966 తేది వరకు దాఖలు చేయడమైనది.

ఇ. సి. దాఖలా తగాదాల వివరము:-

(1) Vol. 426, పేజి 59, నె. 2570/1953 రు, 10-8-1953 తేదిలో జయం అంజనేయులుశెట్టిపేర, జయం క్రిష్టప్ప వ్రాయించి యిచ్చిన దూపుడాయక పత్రము - యీ బాకీ తీరిపోయినది.

(2) Vol. 466/F. V., పేజి 379, నెం. XX/1953 రు, 26-9-1953 తేదిన జయం క్రిష్టప్ప గవర్నమెంటువారి పేర వ్రాయించి యిచ్చిన ఆయకం - యీ బాకీ తీరిపోయినది.

(3) Vol. 446/F. V., Page 381, నెం. XX/1953 రు, 26-9-1953 తేదిన గవర్నమెంటువారికి జయం క్రిష్టప్ప 2-వ తగాదారు వ్రాసియిచ్చిన జామీనుకత్తు.

(4) Vol. 476, Page 410, నెం. 1871/56 రు, 9-5-56 తేదిన సూరె వెంకట్రమణప్ప పేర, వంకదారి నరసింహయ్య వ్రాయించి యిచ్చిన విక్రయపత్రం ఇప్తి దాఖలా ఆస్తులకు సంబంధపడినదికాదు.

(5) Vol. 479, Page 498, నె. 2545/1956 రు, 7-6-56 తేదిలో జయం జగన్నాథంశెట్టి పేర, జయం అంజనేయులుశెట్టి వ్రాయించి యిచ్చిన రూ. 400/- లు ఆయకము. ఈ బాకీ తీరిపోయినది.

(6) Vol. 497, Page 223, నె. 3525/1952 రు, 11-7-1937 తేదిన జయం సావిత్రమ్మకు, సూరే వెంకట్రమణప్ప వ్రాయించి యిచ్చిన విక్రయపత్రం. ఈ రీత్యా 2-వ ప్రతివాదికే సంక్రమించినది.

(7) Vol. 513, Page 327, నె. 355/1958 రు, 8-9-58 తేదిన అక్కాయమ్మ పేర, జయం క్రిష్టప్ప వ్రాసియిచ్చిన విక్రయపత్రము. ఈ విక్రయం దాఖలాఆస్తిపోను మిగత ప్రతివాదికిగలఆస్తి జప్తిచేయడమైనది.

(8) Vol. 589, Page 137, నె. 2842/1963 రు, 14-6-63 తేదిన మారెళ్ళ గంగుల్‌రెడ్డి పేర, జయం సావిత్రమ్మ వ్రాయించియిచ్చిన రూ. 750/- లు ఆయక పత్రము. యీ బాకీ తీరిపోయినది.

(9) Vol. 606, Page 335, నె. 4512/64 రు, 21-9-64 తేదిన పేరటం రఘురామయ్య పేర, జయం జగన్నాథంశెట్టి వ్రాయించి యిచ్చిన రూ. 750/- లు ఆయక పత్రం. ఈ ఆయకం దాఖలా బాకీ లోబడి యాలము కావలయును.

(10) Vol. 618, Page 178, నె. 2198/65 రు, 17-5-65 తేదిన మారెళ్ళ గంగుల్‌రెడ్డి పేర, జయం క్రిష్టప్ప వ్రాయించి యిచ్చిన విక్రయ పత్రం. దావాబాకీ ముంచవలెననే దురుద్దేశ్యములో ప్రతివాది వ్రాయించిపెట్టిన నామకార్థవిక్రయదస్తావేజు. ఇది వాదిని Bind చేయదు.

గాన పై కోర్టువారు చిత్తగించి 9-వ తగాదా బాకీ లోబడి వేలం వేయప్రార్థన.

—ఎస్. సత్యనారాయణ - డి॥ హె॥ అడ్వకేటు.

సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీ

టెండరు నోటీసు

* * *

నెల్లూరుజిల్లా, సూళ్లూరుపేట గ్రామపంచాయతీ తాలూకు మార్కెట్టు రూములున్ను - ఓపన్ ఎర్ థియేటరున్ను కట్టుటకు వేరువేరుగా సీల్డు టెండర్లు 30-11-66 తేది సాయంకాలం 5 గంటలవరకు తీసికొంబడును. మిగత వివరములు ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

పనివివరము	ఎస్టిమేటుమొత్తం	టెండరుడిపాజిట్టు
(1) మార్కెట్టురూములు	రూ. 20,000/- లు	2%.
(2) ఓపను ఎర్ థియేటరు	రూ. 8000/- లు	2%.

—ఎస్. రామకృష్ణ - ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

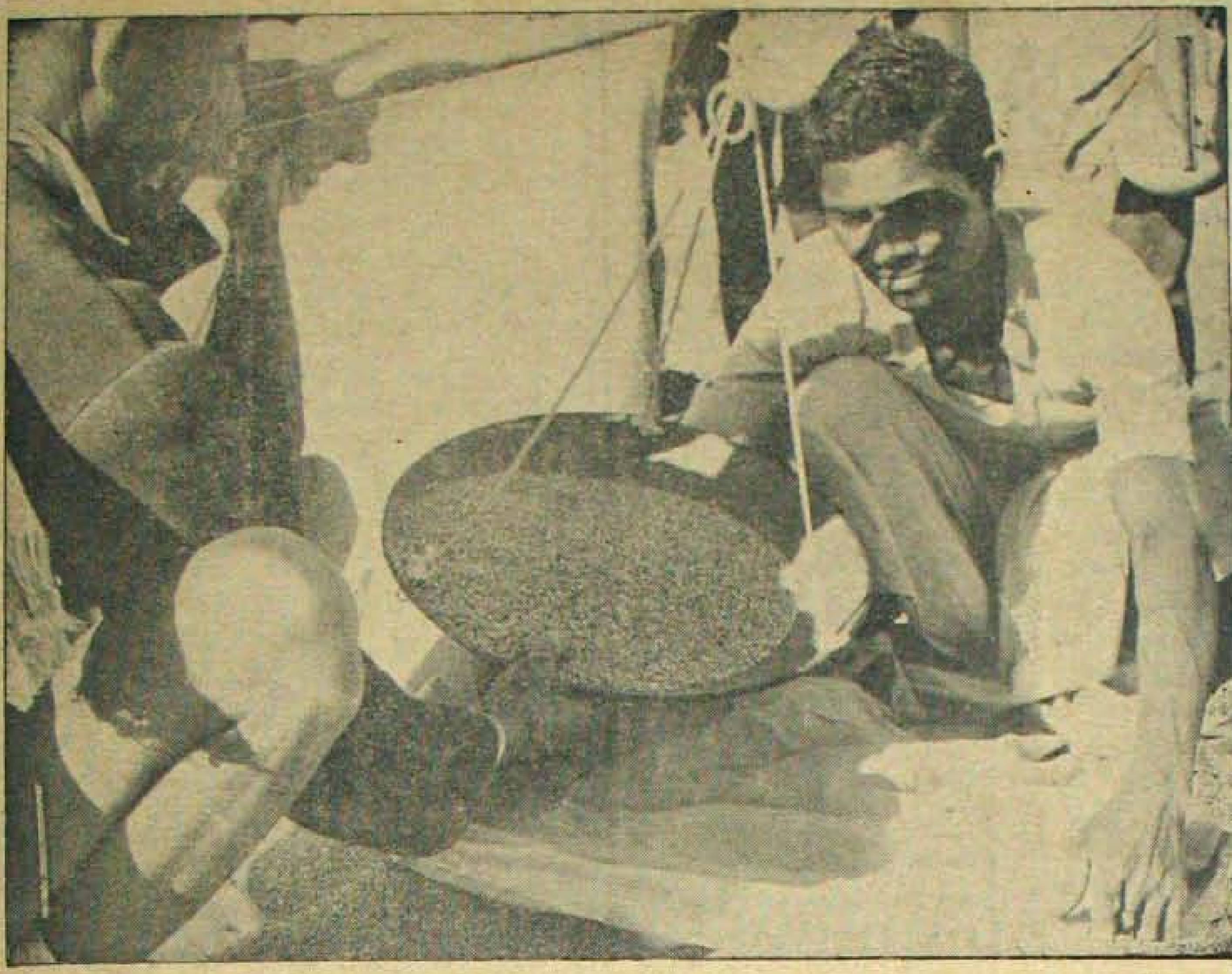

ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ఝాన్సీజిల్లాలో పురాతనమైన చెరువులు, కాల్వల పునరుద్ధరణ ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రపంచ ఆహార కార్యక్రమంక్రింద దురుగ్గా జరుగుతున్నది. ఈ కార్యక్రమాలకోసంగా అమెరికాప్రభుత్వం 1800 టన్నుల గోధుమలను పుచితంగా యిచ్చిందట. రోజుకూలీగా రెండుకిలోల గోధుమలు ఆ కార్యక్రమాలలో పనిచేసిన రైతుకు తూచి యిస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఒక్కచోట రోజుకు 100 మంది వంతున 85 రోజులు గోధుమ కూలి యిచ్చారట. డబ్బుకూలీకంటే ధాన్యంకూలి ఎంతో లాభదాయకంగదా!

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

మీనన్‌మీద కలిగిన అసంతృప్తి, ఆగ్రహం; పార్లమెంటు కాంగ్రెస్ సభ్యులకు ఇప్పుడు నందాగారి విషయంలో కలిగాయి. అప్పుడు కృష్ణమీనన్‌ను తరిమేవరకు నిద్రపోని పార్టీ, ఇప్పుడు నందా రాజీనామా యిచ్చే వరకు విరమించలేదు. నందాగారు పార్టీలో సభ్యుల ప్రతికూలతనుచూచి రాజీనామా యిచ్చారో; లేక 7 తేదీ పుదంతాలు కల్గించిన మానసిక వేదనతో ముందే తప్పుకో దలచారో తెలియదు. ఎట్లయినా ఈ పరిణామం ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో దేశహితైకమనే మాభావం.

నందాగారు 1951 నుండి విరామకుండా కేంద్రంలో మంత్రిగా వుంటున్నారు. ముగ్గురు ప్రధానమంత్రుల క్రింద పని చేశారు; రెండుసార్లు తాత్కాలిక ప్రధానిగా వ్యవహరించారు; ప్రధాని కావాలని ప్రయత్నించారు. వ్యక్తిగా మంచివాడుకాని, ఎందువల్లనో ప్రజలలో వారు గట్టివారు కాదనే అభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఇటీవల దేశంలో పెచ్చుపెరిగి పోతున్న అంతరంగిక కల్లోలాలు ప్రజల ఈ అభిప్రాయాన్ని ధృవపరుస్తున్నది. నందాగారు హోంశాఖకు తగినవారో కాదోకాని, ఆ శాఖలో మార్పుమాత్రం ప్రజలలో విశ్వాసం పునరుజ్జీవనం కావడానికి అవసరం.

హోంశాఖ ఎవరు తీసుకుంటారో ఏమో కాని, వారిమీద ప్రత్యేకబరువు బాధ్యత లుంటాయి. దేశంలో విజృంభించిన అందోళనలను, దౌర్జన్యచర్యలను అదుపులో పెట్టవలసి వుంటుంది. నాగాలు, మిజోల వ్యవహారాన్నికూడా కరకుగా పరిష్కరించవలసి వుంటుంది. హోంశాఖ బలహీనమైతే ప్రభుత్వమంతా బలహీనమే అవుతుంది.

. . .

నందాగారి రాజీనామా కేంద్రమంత్రివర్గంలో మరికొన్ని మార్పులకు దారితీస్తుంది. అసలు కామరాజుగారు అడ్డుపడకుంటే ప్రధాని ఇందిరమ్మ నందాగారిని రెండ్వాడో యింటికి పంపేదంటారు. ఇప్పుడు నందాగారే ఆ అవసరంలేకుండా చేశారు. ఎన్నికలకుముందు మంత్రివర్గ విస్తరణకూడా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి ఇష్టం లేదు. కాని ఇప్పుడు కనీసం ఒక్క హోం మంత్రినైనా వెదుక్కోవలసిన అవసరం కలిగింది. అసలు అతుల్యఘోష్‌వంటి కొందరు పెద్దలు దేశపరిస్థితి దృష్ట్యా మంత్రి వర్గాన్నంతా పునర్నిర్మించమని సలహాయిస్తున్నారు. ఇందిరాగాంధీ ఏమి చేయబోతుందో తెలియదు.

ఆర్థికమంత్రి శచీన్‌చౌదరి, వాణిజ్య మంత్రి మనూభాయ్‌షాలుకూడా మంత్రివర్గంనుండి వైదొలగవచ్చునని ఒకవదంతి. మొరార్జీని తీసుకోవాలనే ఆలోచన ప్రధానికి కొంతకాలంనుంచి వున్నది. దీనికి కామరాజే అడ్డు.

ఉన్నసమస్యలుచాలక, ఈ మంత్రివర్గ సమస్యకూడా ఇందిరమ్మను తలనొప్పి కల్గించేటట్లుంది.

. . .

కృష్ణమీనన్‌గారికి బొంబాయి కాంగ్రెస్ సంఘం టిక్కెట్ నిరాకరించనే నిరాకరించింది!

పాపం! మరీఅన్యాయం కదూ!

. . .

ఈసారి జనవరిలో మధ్యప్రదేశ్ రాజధాని భోపాల్‌లో జరుగవలసివుండిన కాంగ్రెస్ మహాసభ జరిగేట్లులేదు. త్రాగడానికి గుక్కెడు నీళ్లకుకూడా అవస్థపడుతున్నారు అచ్చటి ప్రజలు. ఇక కాంగ్రెస్ మహాసభకు వచ్చే లక్షలాది జనానికి ఎట్లా సరఫరా చేస్తారు? అందువల్లే మమ్మల్నుంది కాదు స్వామీ అని ఒక్క నమస్కారం పెట్టాడు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ డి.పి. మిశ్రా.

కోట్లు ఖర్చయ్యే కాంగ్రెస్ సభను ఇంత తక్కువ వ్యవధిలో ఎవ్వరూ ఏర్పాటు చెయ్యలేరు. అందువల్ల ఈసారి మహాసభ జరగకుండానే పోవచ్చేమో!

. . .

ఒకచోట అనావృష్టితో అల్లాడితే; ఇంకోచోట అతివృష్టితో అల్లల్లాడవలసి వస్తున్నది ప్రజలు!

బీహారులో తినుటకులేదు. పైరు యొక్క లేదు. గరిటెడు గంజి దొరకక అన్నమో రామచంద్రా అంటున్నారు. ప్రధాని మొదలు అందరూపోయి చూచివచ్చారు. పరిస్థితి హృదయవిదారకమంటున్నారు. ఆకలిచావులుకూడా వున్నాయంటున్నారు. ప్రతిపక్షాలవారి కంటపడితే ఆకలిచావులని రచ్చజరుగుతున్నదికాని; నిత్య వస్తువులతో తప్పించి తప్పించి రోజూ చావును అనుభవిస్తూ, కడకు ఒక్కసారి కన్ను మూసేవారు ఎంతమందిలేరు! యుద్ధచర్యల వలె బీహారు క్షామనివారణకృషి జరగాలని ప్రధాని ప్రకటించారు. ఉత్తరభారత దేశంలో అనేక రాష్ట్రాలస్థితి యిట్లనే వుందట.

ఉత్తరాన అట్లుంటే, దక్షిణాన మద్రాసు నగరము; సౌత్ ఆర్కాటు, చంగల్పట్టుజిల్లాలు తుఫాను తాకిడికి తీవ్రంగా నష్టపొయ్యాయి. ఆస్తి నష్టం, ప్రాణనష్టం,పైర్లనష్టం అన్నీ తోడయ్యాయి. ఇటీవలి కాలంలో ఇంతటి తీవ్రమైన గాలివానను మద్రాసు చూడలేదట. దీని వెంటనే మరోతుఫానుకు మద్రాసులోని మరికొన్నిజిల్లాలు గురైనవి.

సముద్రతీరంలోని జిల్లాల్లో పూరి కొంపనేది లేకుండా పోతేతప్ప; పేదవాళ్లకు ప్రతిఏడూ దురవస్థ తప్పదు.

. . .

బ్రహ్మంగారు తన తత్వాల్లో చెప్పారో లేదోకాని దయ్యాలు వేదాలు వల్లివేసే కాలం వచ్చింది. లేకుంటే కమ్యూనిస్టులేంది, నిరాహారదీక్ష పూనడమేంది! వింతగా, విపరీతంగా లేదూ!

తెలంగాణా కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ ముగ్దుం మొహిద్దీన్ అక్కళ్లో విద్యుం 69 పైసలకు అమ్మాలని పన్నెండురోజులు అన్నం తినకుండా భీష్మించుకు కూర్చున్నాడు. ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలిస్తాం అనిచెప్పడం, మొహిద్దీన్‌గారు దీక్ష విరమించడం జరిగిపోయిందనుకోండి!

మొత్తానికి నిరాహారదీక్షంటే భలే సరి నంటిపోయింది!

. . .

సుప్రీంకోర్టు స్టే తొలగించమనే పుష్యానియా కొత్త వైస్‌చాన్సలర్ డాక్టరు నరసింహారావు పెట్టుకున్న దరఖాస్తు త్రోసివేయబడింది. డి. ఎస్. రెడ్డిగారి అప్పీలు 21 తేది విచారణకు తీసుకోబడుతుంది.

సవరణ

ఎం. ఎల్. ఏ. కాదు- డ్రైవరు మునుస్వామి!

ఉక్కుఫ్యాక్టరీ ఆందోళన విద్యార్థులు సూళ్లూరుపేటలో ఎం. ఎల్. ఏ. శ్రీ ఎం మునుస్వామి చేత 'కామరాజ్ డౌన్ డౌన్' అని పలికించినట్లు గతవారం వ్రాశాం. అది పొరపాటు. పలికించింది నిజమే కాని, ఆ మునుస్వామి ఎం. ఎల్. ఏ. మునుస్వామికాదు; కారు డ్రైవరు మునుస్వామి. పేరుసామ్యం తెచ్చిన ఈ పొరపాటుకు చింతిస్తున్నాము; ఈ సవరణను గమనించ వలసిందిగా పాఠకులను కోరుతున్నాము.

—సం. జ. రై.

అధ్యాపకుల, విద్యార్థుల ఆందోళన రాష్ట్ర చల్లారివుంది.

. . .

లోహియాగారి సోషలిస్టు పార్టీలో ముఖ్యుడైన డాక్టరు కె. బి. మీనన్ కాంగ్రెసులో చేరాడు. పిచ్చిపిచ్చి పోకడలు పోయే పార్టీల్లో పెద్దమనుషులనుకునే వాళ్లు ఎట్లుంటారు?

అసలు మనదేశంలో కొన్ని పార్టీలు కొందరు వ్యక్తులకోసమే వున్నట్లుంది. పార్టీలసంఖ్య తగ్గందే, ప్రజాస్వామ్యం విజయవంతం కాదు.

. . .

స్వతంత్రపార్టీ కార్యదర్శి శ్రీ మసాని ఈసారి పోటీచేయబోవడం లేదట. పార్టీ కార్యక్రమంపట్ల శ్రద్ధవహించుటకు రాజాజీ మసానీని బయటవుండమని సలహా యిచ్చారట.

ఆచార్య కృపలానీ ఈసారి బరోడా నుండి పోటీ చేయబోతున్నాడు. ఇలాంటి వాళ్లు పార్లమెంటులో వుండడం అవసరం. కాంగ్రెస్ వీరికి పోటీ పెట్టకుండడం పుచితం.

— —

రాజమండ్రి ప్రి॥ మునసబు మేజస్ట్రేటువారి కోర్టులో

E. P. No. 115 of 1966.

O. S. No. 56 of 1965.

గాదిపర్ల వెంకటరమణమ్మ —డి. హో.

సానేపల్లి అప్పారావు
,, రామారావు
,, నాగేశ్వరరావు
కారం నాగరాజా
— జెడ్జిమెంటు డెటర్సు.

ఈ దిగువ షెడ్యూలుఆస్తి పై నెంబరు డిక్రీబాకీ వసూలు నిమిత్తమై పై కోర్టువారి ఉత్తర్వు ప్రకారం 13-12-1966 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు పైకోర్టులో వేలము వేయబడును. పాడుకొనదలచిన వారు పై తేదిన పై కోర్టులో హాజరై పాడుకొనవచ్చును. ఇతర వివరములు పైకోర్టు నాజరుగారి ఆఫీసులో గాని - అడ్వకేటుగారివల్లగాని తెలుసుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, రాజమండ్రి గ్రామం తాలూకు నరశింహారావుపేటలోని మునిసిపల్ డోర్ నెం. 1/472 రు గల దాబా - భాగస్థలం - అవుట్‌హౌస్‌గల రెండుప్రతుల మొత్తం 397 చ॥ గ॥ స్థలముకు హద్దులు:- 1-వ ప్రతి:- [తూ] తలాటం సత్యనారాయణగారి దాబాయిల్లు, స్థలం [ద] రాజవీధి [ప] దొరగుడి వెంకటకృష్ణారావుగారి స్థలం [ఉ] ఇందలి 2-వ ప్రతిస్థలం - అవుట్‌హౌస్ వగైరా.

2-వ ప్రతి:- [తూ] 1-వ ప్రతి దాబా యిల్లు, స్థలము, అవుట్‌హౌసున్నూ [ద] రాజవీధి [ప] దొరగుడి వెంకటకృష్ణారావుగారి స్థలం కొంత - మనపరెడ్డివారి ఇల్లు, స్థలం కొంత [ఉ] దొరగుడి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి స్థలము. తనఖాలకు లోబడి సర్కారుపాట రూ. 4000/- లు.

—టి. సత్యనారాయణమూర్తి, డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు మునసబు మేజస్ట్రేటువారి కోర్టులో

S. O. S. No. 416 of 1966.

గోపాలుని సుబ్బారావు —వాది.

పి. భక్తవత్సలంనాయుడు —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాది, ప్రతివాదిమీద లెఖ్ఖాలాకు బాకీని రాబట్టుకొనుటకు దావా దాఖలు చేసినందుకు ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం 29-11-1966 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. అందును గురించి ప్రతివాదికి ఏమైనా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల పై వాయిదానాడు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరై తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల ప్రతివాది పరోక్షమందు విమర్శించి తీర్మానించబడునని తెలుపడమైనది.

—సి. వి. నరశింహ్మం- అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ప్రి॥ మునసబు మేజస్ట్రేటువారి కోర్టులో

E. P. No. 178 of 1966.

O. S. No. 108 of 1957.

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ... —పిటిషనరు.

(3) డి. సెకెట్‌లాలా వగైరాలు ... —రెస్పాండెంట్లు.

(తెలియ్యాలఫీసరు, కర్నూలుమున్సిపాల్టీ)

ఈ అములు దరఖాస్తు 3-వ రెస్పాండెంటుకు 21-వ ఆర్డరు, 22-వ రూలు ననుసరించి నోటీసుకుగా 29-11-1966 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. గనుక 3-వ రెస్పాండెంటు ఈ అములుకు తన తేదీని ఆక్షేపణలువున్నయెడల పై తేదిన పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి, పిటిషనరు అడ్వకేటు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)